

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
22—	11—	5-50	1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvešeni nedelje in prazniške.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Rako se bodo zamašile luknje na ljubljanskem magistratu?

Razprave v županovem poročilu, ki se je tikalo porabe ljubljani dovoljenih posojil in pa porabe nekaterih mestnih zalog, se klerikalna opozicija ni hotela udeležiti. Prej kotne zategadelj, ker so gospodje opazili, da je opravičil svojo odsotnost eden izmed naprednih občinskih svetovalcev. Tudi tukaj se je torej pokazalo, da je glavno orožje te opozicije nič vredno nagajanje, po katerem tako rade posegajo hudobne glave.

Cvet te nagajivosti pa poganja v znanih pritožbah Štefeta in Kregarja, katerih bi se, če je klerikalna opozicija resna, leta morala iz dna svojega srca sramovati. Ali o tem pri kaki drugi priliki!

Danes hočemo razpravljati zgolj le o porabi mestu dovoljenih posojil, pri katerih se Štefe in Kregar, kakor je videti, tako rada postavita v pozicijo, kakor da je velik del teh posojil splaval v tuje žepce, tako da se je odtegnil koristiti ljubljanskega mesta. Od takih ljudi, kakor sta Štefe in Kregar sicer ni mogoče pričakovati, da bi shajala brez ostudnega sumničanja.

Tema možema odgovorjati bi bilo pod našo častjo! Radi stvari same pa je umestno, da se spregovori resna beseda, da sprevidijo tudi ljubljanski davkoplačevalci kako jih Štefe in Kregar — in če res zahaja dr. Pegan kot hujšak deželnega odbora k sejam klerikalnih mestnih svetovalcev, tudi le-ta za nos vodi!

Poglejmo sedaj, kakšna je resnica.

I.

Deželni zbor je dovolil posojilo 1.000.000 K med drugim za gradbo jubilejnega mostu in za odkup c. in kr. vojaškega preskrbovališča.

Pri teh dveh točkah so stroški znašali za 186.626 K 12 v več, nego so bili preračunjeni. Šlo se je torej za 2 gradbi, kateri je pravnoveljavno sklenil mestni svet ljubljanski, katere je odobril tudi deželni zbor in sam cesar, ki je pritrdil nasvetu de-

želnege zbora, da naj se troški za ti 2 zadevi pokrijejo s posojilom.

Ce so stroški znašali 186.626 K 12 v več nego je bilo preračunjeno, potem je že v principu rešeno vprašanje, da se ima tudi ta presežek s posojilom pokriti.

Na drugo stran pa je vpošteva-ti — kar naj vpošteva-ti tudi tisti, ki hočejo tam generalne pardone deliti, kjer jih treba ni! — da so s projektom novega mosta in nakupom c. in kr. preskrbovališča bili zadovoljni tudi ljubljanski davkoplačevalci, ki svojčas proti dotičnim sklepom mestnega sveta ljubljanskega niso vložili najmanjše pritožbe. Pritožila se nista niti Štefe in Kregar, dasi sta takrat že živela, tako da smemo logično sklepati, da sta tudi ta dva vemožja svoj čas bila zadovoljna z zgradbo novega mosta in pa z nakupom vojaškega preskrbovališča.

Obe ti zadevi sta bili za Ljubljano skrajno nujni in mi mislimo, da bi katoliška tiskarna danes preklicano kisló gledala, če bi imela pred sabo tiste stare lesene planke, ki so nekaj kot »mesarski most« kazile okoliško sedanje katoliške tiskarne.

Pred vsem pa je bila krvava potreba za naše mesto, da je prišlo na periferijo vojaško preskrbovališče. Vojaški erar bi bil najraje zidal vojaško preskrbovališče na prejšnjem starem prostoru. Če bi se bilo to zgodilo, bi se bil odrezal velik kos s-c-a ljubljanskega mesta in prepričani smo, da bi že Kregarjevi otroci danes čivkali, da je zagrešil mestni svet neodpustno napako, ako bi bil zamudil priliko odkupa vojaškega preskrbovališča.

Stroški jubilejnega mosta so presegali proračun za okrog 39.000 kron. Temu nasproti, pa mi danes z lahkó vestjo trdimo, da bi stroški tega mosta, ako bi se gradil v sedanjih dneh, presegali vsoto 250.000 K.

II.

Drugo posojilo, ki je znašalo 1.600.000 K dovolilo se je med drugimi za gradbo Mestnega doma, za zgradbo jubilejne ubožnice in za zgradbo ljudske kopeli.

Te tri zgradbe je sklenil mestni svet legalnim potom, davkoplačevalci se niso pritožili, zato je smatrali, da so jih odobraval, slavni dežel-

ni zbor vojvodine Kranjske pa jih je pod Najvišjo sankcijo potrdil. Stroškov je bilo proti proračunom več za 80.956 K 57 vin.

V principu je torej že sklenjeno, da se ta presežek pokrije s posojilom. O potrebi Mestnega doma, ki je stal 12.628 K več nego je bilo proračunjeno, bi bilo odveč danes govoriti. Stavba morda ni estetično lepa, kakor bi jo bil zgradil kak Michelangelo, ali koristna je, kar je priznal tudi deželni zbor, ker bi drugače ne bil dovolil za njopotrebnega posojila! Sedaj pride na vrsto zgradba jubilejne ubožnice, ki ni stala samo 130.000 K, nego 173.901 K 23 v, tako da se je proračun prekoračil za 43.901 K 23 v.

Ostane še zgradba ljudske kopeli, ki je proti proračunu stala 13.326 K 68 v več. Sedaj pa vprašamo ali se dandanes dobi sploh še kak ofikant človek v Ljubljani, ki bi se s Štefetom in Kregarjem predrznil trdit, da sta jubilejna ubožnica in ljudska kopel dve nepotrebnosti.

Vsak vinar, ki se je izdal za te dve napravi, padel je na blagoslovljeno zemljo in generalnega pardona je potreben samo tisti, ki bi kaj drugega trdili!

III.

Sedaj pride na vrsto posojilo v znesku 2.460.000 K, ki je bilo med drugim namenjeno za osuševanje Barja in za dekliški licej. Za osuševanje Barja bilo je določenih 130.000 kron, izplačalo pa se je 179.779 K 47 vin. torej 49.779 K 47 vin. več, nego se je pričakovalo.

Radovedni smo, kake skoke bi bil napravil slavni deželni odbor, da se mu ta vsota ni pravočasno plačala. Ali je osuševanje Barja potrebno ali ne, o tem danes ne bomo pisali. Ena stvar pa je resnična, da je bila mestna občina postavno zavezana izplačati omenjenih 49.779 K 47 vin.

O tem ni mogoča nobena pravda. Vzela pa je občina ta znesek iz posojila 2.450.000 K, ki ji je bilo končno določeno v pokritje vseh tistih stroškov, ki so občini narastli vsled nji naloženega prispevka za osuševanje Barja. Če se Štefe in Kregar postavljata sedaj na stališče, da je znesek 49.779 K 47 vin. luknja, ki se

ima na magistratu šele zamašiti, potem se pravzaprav norčujeta z velikim projektom osuševanja Barja, na katerega je deželni odbornik dr. Lampe tako silovito ponosen.

Dekliški licej v Ljubljani stal je 362.171 K 86 vin., dočim je bil prvotno proračunan na 120.000 K. Ali stavba s skupnimi stroški 362.171 K 86 vin. je bila zvršena na podlagi pravnoveljavnih sklepov mestnega sveta, proti katerim se niso pritožili niti klerikalni, niti nemški davkoplačevalci. Stavba, kakor danes stoji, ni predraga ter služi v ponos ljubljanskemu mestu. Učilnica, katere se nahaja v njej je gotovo v vsakem oziru vzorna ter izpolnjuje nalogo, katero je pričakovala od take učilnice ne samo ljubljanska občina, nego tudi cela zemlja slovenska. O nepotrebi te učilnice govoriti, bilo bi bedarija in mi smo celo tako predrzni, da menimo, da se niti Štefe in Kregar ne bi hotela udeleževati takih bedarij. Ta šola bila je živa potreba za ljubljansko mesto in ljubljanski davkoplačevalci, posebno nižjih slojev imajo priliko, da lahko primer-no odgoje svoje deklice, kakor jih prej niso mogli.

Iz tega posojila so se pokrili tudi stroški za novi most na Poljanah v znesku 52.711 K 28 vin. in pa stroški za augmentacijsko skladišče in za zgradbo poslopja za enoletne prostovoljce v znesku 169.195 K 38 vin. Izdalo se je torej vsega skupaj 221.906 K 66 vin.

Le mimogrede budi omenjeno, da je to vsoto izplačal komisar, ko je vladal na magistratu. Pa to nič ne de. Izplačati bi jo moral vsakdo, naj je župan ali ali oni v tistem času v mestni hiši ljubljanski. Most na Poljanah se je moral zgraditi in mislimo, da bi meščanstvo bilo prav malo hvaležno Štefetu in Kregarju, da sta svojčas preprečila to koristno stavbo. Augmentacijsko skladišče in poslopje za enoletne prostovoljce pa je vojaški erar diktiral mestni občini in ta ni imela drugega izhoda, nego da je zidala, kar je vojaštvo zahtevalo. Oba izdatka sta po naravi taka, da se nista mogla pokriti iz tekočih dohodkov, zategadelj ne ostaja drugega, nego da se pokrijeta s posojilom.

Ker vladni komisar v tem pogledu ni mogel storiti koraka pri deželnem zboru, zategadelj mora ta korak storiti njegov naslednik, ki pri tem predlaga, da naj se omenjeni strošek pokrije iz že dovoljenega posojila 2.450.000 K. Ta predlog je edino umesten, ker ni pričakovati, da bi se novo posojilo dobilo pod ugodnejšimi pogoji, kot se je dobilo posojilo v znesku 2.450.000 K, iz katerega sta se most na Poljanah in augmentacijsko skladišče faktično že tudi poplačala. Da Štefe in Kregar rujeta proti temu nasvetu se gotovo ne da spraviti v sklad s tistim patriotizmom, katerega tako rada polagata na svoj jezik.

IV.

Ostane potem še samo c. kr. državna obrtna šola, katero je občina morala zgraditi, če je hotela Ljubljani rešiti učilnico, o katere potrebi je vsaka razprava izključena.

Za to zgradbo bilo je dovoljenega posojila 1.000.000 K, a dosedaj se je porabilo za njo več 231.708 K 43 vin. Ta znesek se je izdal deloma pod sedanjim županom, deloma pod vladnim komisarjem. Ker se vsaka stavbinska pogodba ozira na to, da nastanejo nepričakovani stroški, potem je jasno, da bi bila mestna občina, da ni z lepa plačala presežka 231.708 K, prišla v nevarnost, da so jo podvzetniki tožili. Dotične pravde bi bila mestna občina brezdvoybe tudi takrat zgubila, če bi jo slučajno zastopala gospoda Štefe in Kregar!

Konec: Vse, kar se je od posojil izdalo, izdalo se je za Ljubljano, in sicer za žive njene potrebe. Zgodila se je edina napaka, da vodstvo magistrata ni pravočasno prosilo pri deželnem zboru, da bi privolil revirement med posameznimi nameni, za katere so se posojila določila. Tukaj pa se gre več ali manj le za formalnost, ker bi faktični finančni položaj občine ljubljanske tudi takrat, če je deželni zbor revirement dovolil, bil do pike tak, kakor je dandanes. In ta položaj ostane tudi v bodoče bistveno neizpremenjen, in naj prihodnji deželni zbor gleda z očmi Kregarja in Štefeta na navidezne luknje, ki jih poskušata mašiti omenjena dva voditelja klerikalne opozicije v mestnem svetu ljubljanskem.

—r.

LISTEK.

Moje življenje.

II.

Enajsta šola, Bog s teboj! Milo se mi stori, kadar se spomnim nate, zibel življenja in spoznanja. Ko človek shodi, se mu odpirajo korak za korakom prostrani svetovi, se mu razkrivajo, ga obsipljejo svetla bogastva. Ozre se na siromašno zibel v kotu in oko mu je motno, senca gre preko srca.

Dali so me v šolo, v ono pusto, srepogledno, od vseh strani zadelano, kjer ni ne solnčnega, belega proda, ne razbitih loncev, ne luknjastih ponev, ne pipcev brez ročnika in kapeljnov še celo ne. Same trde, človeku nerazumljive besede so tam in velike črke, na črno tablo napisane.

Oblekli so me v novo obleko, ki mi je bila veliko preohlapna; oče je bil zame obrnil in za silo prekrilj obnošeno nedeljsko obleko starejšega brata. Grenka je pot do učeništv. S težkim srcem sem se napotil proti šoli, s težkim srcem in plaho slutnjo, kakor se napoti grešnik do hudih sodnikov: in brat, ki me je vodil, se mi je zdel kakor črn barič. Sveže jutro je bilo, čisto nedeljsko, svet je bil umit in počesano. Široka in bela je bila cesta, že posušena; zelene lo-

ke na obeh straneh so bile še rosne od ponočnega dežja. Ena sama rumena luža je bila še na cesti, sredi mosta, ki drži čez prijazni, globoko šumeči potok Klis. Ne vem, ali sem se bil zamaknil v svetlo nebo, ali v temni potok; nenadoma sem ležal z obrazom, z rokami in z nogami v tisti rumeni luži.

»Nesnaga nesrečna!«

Blatnega in kričnega me je vlekel brat domov. Tam so takoj razsodili, da nikoli ne bom učenjak. Objokan sem se vrnil v šolo v svoji stari, zakrpani obleki. In vsi so rekli, da je to slabo znamenje.

Koj drugi šolski dan sem okusil sovražnost in ogabnost tuje učnosti. Imeli smo mlado učiteljico; spominjam se, da je imela črne lase in črne oči ter bolno, rumeno polt. Poklicala me je po imenu in me je vprašala:

»Koliko je ena in ena?«

Vprašanje se mi je zdelo smešno in razžaljivo hkrati; kajti reči bi bilo treba: »Kolkaj je ana in ana?« — in nadalje: čemu izprašuje o rečeh, ki jih ve že vsak otrok pod mostom? Zato sem molčal.

Učiteljica je poiskala prijetno prisposodo ter je vprašala:

»Koliko je ena pomaranča in še ena pomaranča?«

To drugo vprašanje se mi je zdelo še veliko bolj nespametno. Predno sem bil shodil, sem znal o Veliki noči prav dobro šteti viruhe

in pomaranče, posebno tiste, ki so jih dobili bratje. In zopetno mi je bilo, da so se ji vlekle besede tako čudno opolzklo iz ust, kakor se vleče med iz satovja. Zato sem molčal.

Vsa nestrpnost je vzklila:

»Kaj nisi nikdar jedel pomaranč?«

Tisti »jedelj« me je udaril, kakor s kladivom; nisem vedel ne kako in ne kdaj — samovoljno mi je planilo z jezika:

»Jedna jedelj — pomaranča in jedna jedelj — pomaranča sta dve jedelj — pomaranči!«

In učiteljica me je postavila v kot.

Tisto jesen se mi je prvokrat razodela nasilnost krivice. V poznejšem svojem življenju sem nekoč poslušal ubijalca, ko je stal pred sodniki. Izpovedoval se je čisto mirno in brez strahu. Ni tajil niti z besedo, da je ubil človeka. Nenadoma ga je vprašal sodnikov eden, kam da so izginile tiste tri krone, ki jih je imel mrtvi siromak v telovniku, kakor je mrdel krčmar. Takrat je ubijalec zardel v obraz in je vzklikel: »Kakšne krone? Jaz ne vem nič o teh kronah!« Sodnik ni odnehal: »Ko je bil že ubit, jih ni mogel več zapiti; na oni svet jih pa tudi ni vzel seboj!« Tedaj se je zgodilo nekaj zelo čudnega: ubijalec, ki je bil povedal z mirno vestjo, da je ubil krščenega človeka, je ob tistih ubogih treh kronah »opolnoma oddival« zardel je

stol ter ga zalučal z vso silo med sodnike, da so se bledi poskrili pod mizo, treščil je obadva paznika ob tla ter kričal, rogovilil in lomastil tako neznansko, da so ga morali navsezadnje mukoma ukleniti in povezati. Delal je očitno krivico in se je očitno izpovedal; krivice delati si ni dal.

Ob začetku šolske ure, ko smo odmolili, mi je ukazala učiteljica z osornim glasom:

»Pojdi k gospodu nadučitelju!«

Šel sem proti durim in sem čutil na hrbtu, da gledajo vsi drugi za menoj. S težkimi nogami sem stopal po stopnicah in trepetaje sem čakal, predno sem potrkal. Bali smo se nadučitelja. Visok in rejen je bil, zelo gosposki oblečen, čisto belih, testenih lic, na mehkm nosu zlate naočnike; najbolj strašen pa je bil glas njegov: sladek je bil, spolzek in mil, človeku pa so se šibila kolena pod vsako besedo.

Ko sem stal pred njim, me je premeril mirno in mrzlo izpod naočnikov ter je izpregovoril s tistim glasom:

»Oj sinjko moj, zakaj si porezal mlada drevesa, nedolžna mlada drevesca ob poti? Kaj ne veš, sinko moj, da je smrten greh, porezati mlada drevesa ob poti, velik smrten greh zoper sedmo zapoved božjo?«

»Saj jih nisem!«

»Oj, sinko moj, zdaj pa še tajiš, da si bil borezal mlada drevesa ob

poti! Kaj ne veš, sinko moj, da je laž smrten greh, velik smrten greh zoper osmo zapoved božjo?«

»Saj ne lažem, saj jih res nisem!«

»Če jih ti nisi, kdo pa jih je, kdo je porezal mlada drevesca ob poti?«

»Jaz jih nisem; ne vem, kdo da jih je!«

»Glej, kako si zakrknjen! Če jih sam nisi, veš prav gotovo, kdo da jih je! Kdor utaji resnico, je lažnjivec! Le pojdi, sinko moj!«

Iztegnil je belo roko in šel sem ihteč. Zaklenili so me samega čez poldne. Lačen nisem bil, toda hudo žalosten. Vedel sem, da so bili porezali drevesca ob poti kraj Lenarčičevega vrta; pravili so, da je bil Gaspertinov, ali videl ga nisem; in da sem ga videl, bi ne bil povedal, za nalašč ne.

Ko je zvonilo poldan, zamolklo, počasi in dolgo, me je nenadoma minila mehkožna žalost in vsega se me je polastil divji srd. Tresel sem se kakor v vročici, kričal, teptal z nogami, bil z drobnimi pestmi po klopetih, zalučil tablico ob tla, da se je razletela na drobne kosce, razlomil pisalnik, raztrgal ves papir, kolikor sem ga našel in dosegel; nato sem begal brez uma po široki izbi vse do ene ure, nazadnje pa sem omahnil in zaspal.

Zaklenili so me čez poldne tudi drugi dan. — Ivan Cankar.

Prisrčne želje.

Prihodnji teden nam bo prinesel javno pranje prav nečednega perila v sodni dvorani. Kakor znano, se vrši dne 21. in 22. t. m. v Ljubljani razprava o milijonskem procesu bivšega veleindustrijalca g. Tomaža Pavšlarja iz Kranja proti deželnemu odboru dežele kranjske. Končno vendar! Dolgo je trajalo, da je prišlo tako daleč. Naši klerikalci imajo prirojeno, v njih poslovnih in drugih navadah globoko utemeljeno mržnjo proti sodnijam in so naravnost neizcrpni v iznajdbah vedno novih zvitihih potov, ki naj jim prihranijo pot do sodnije. Vsak, ki je imel enkrat nesrečo, da je bil zapleten s to gospodo v pravni spor, ve o tem zapeti žalostno pesmico. Kakor že omenjeno, je ta mržnja klerikalcev napram sodnijam za poznavalca razmer le prelahko razumljiva. Pred vsem ni sodna dvorana dvorana deželnega zbora in zgodi se lahko, da koga uradno zaradi tam storjenih izpovedi prav skrito pokličejo na odgovornost. Tu namreč velja izpovedati pod vsakim pogojem resnico in nečesar drugega, kakor resnico to pa je, kakor znano, marsikateremu od te p. t. gospode prav težko. Potem pridejo nolens volens na razgovor stvari, pridejo na dan okoliščine, glede katerih imajo gotovi ljudje prav mnogo interesa, da se javno ne približejo. Ni se torej čuditi, da je pot k sodniji za to gospodo največkrat enaka poti k moralnemu morišču in komur se posreči umetnost, da jih prisili proti njih volji, da nastopijo, ta lahko blagruje svojo srečo.

V slučaju Pavšlar imajo cenjeni obtoženci in oni, ki neimenovani stoje za njimi, prav poseben vzrok, da se boje sodne dvorane. Kako bo izpadla pravda s tako obsežnim dokaznim materialom in s tolikimi pričami, seveda niti najbolj podučeni tudi približno ne morejo povedati in presoditi. K temu pride še v takih slučajih skoraj neizogibni priziv na višje instance. Kar se razsodi v Ljubljani, se v Gradcu lahko ovzre in končno se lahko vse skupaj na Dunaju postavi na glavo. Civilno postopanje je bolj komplicirano, kakor kazensko in zadnjo odločitev more z delno gotovostjo prorokovati samo prorok. Eno pa je že danes neovzdržno gotovo: Perilo, ki se bo pralo pri tej priliki, najbrže ne bo v prid ugledu častitega deželnega odbora kranjskega, oziroma posameznim njegovim članom. Mislim celo, da se ne motim, če pravim, da bodo nekatere kapljice, ki bodo ob tej priliki poskropile itak že ne popolnoma brezmadežnih oblik teh gospodov, pustile tam prav grde madeže, za katerih odstranitev tudi ponovno pranje ne bo zadostovalo. Kakor pogosto v takih slučajih bo morda tudi v tem procesu zadnji in postranski tir večjega pomena za končni izid in večjega interesa za neudeležene gledalca, kakor glavni tir, ravno tako, kakor so včasih v modernih dramah dozdevne stranke osebe pravi nositelji dejanja. Glavnim udeležencem zato prav res ni zameriti, če jih je bilo v procesu Pavšlar, ne oziraje se na nasprotno bramarbazuječe zatrjevanje, v notranjosti vendar strah stopiti v prostore, posvečene Temidi.

Sploh pa se ne da tajiti, p. t. klerikalce zasleduje v zadnjem času res huda smola! Najprej Krek, ki za nobeno ceno ne gre v sodno dvorano in si nakopje s tem sklepom žele pravo moralno obsojdo. Potem malc zanosni proces svete Johane, prihodnji teden afera Pavšlar in last but not least, že takorekoč za prijeti blizu procesi proti Moškercu in Florjančiču z vsemi nevarnostmi prostosti govora in pričanja, ki se še skrivajo v njih naročju. Da prestanejo vsa ta že izvršena in še preteča razkritja, morajo stati prav trdno na nogah. Jastogovo majonezo s smetancem takoj nato morda lahko prebavi prav zdrav želodec, za legarjem bolni pa, ki si dovoli tako šalo, gotovo pogine. Kritično vprašanje je sedaj: Ali so pravbavni organi naših klerikalcev, to je nekaterih njihovih vodilnih oseb, še tako dobri, da morejo zavzeti jastogovo majonezo, potemtret smetano in povrh še pivo? Jaz za svoj del si usojam o tem prav odločno dvomiti. Prav močno se množe znaki, ki kažejo, da ni več vse, kakor je bilo in da stoji kolos samo še na lončenih nogah. V tramovju hiše, ki je bila dozdevno zgrajena za večnost, poka že nekaj časa in oznanja nevarnost in trohno napaja zrak. Vest, ki pa nikakor ni zajamčena, pravi, da se je utemeljevalo in upravičevalo mnogo izpodbijano zopetno imenovanje nekronanega vojvode kranjskega s tem, da se mu od vseh proti njemu izrečenih dolžitev, ki so zadevale njegovo čast, dosedaj ni niti ena dolžitev sodno dokazala. Jaz naglašam: vest, ki ni zajamčena. Značilno pa je, da je moglo priti do take vesti, še bolj značilno pa je, da se je to pravilo naprej in da so ljudje tej vesti celo verjeli! Resnično ali neresnično. Eno pa stoji tudi tu trdno, kakor skala v morju: To zopetno imenovanje se ni izvršilo brez ugovora, marveč šele po hudem boju. Zgoraj in spodaj se čuti kriza. Padanje glasov pri zadnjih volitvah, ki se ni pojavilo samo vsled uporabe terorističnih volilnih metod še bolj pregnantno, je ravno tako malo slučajno, kakor tudi boj za zopetno imenovanje odstopivšega g. deželnega glavarja, marveč dokazuje jasno, da je nezadovoljnost s poslovanjem gotovih oseb v merodajnih krogih ravno tako močna, kakor med ljudstvom. Samo skrivnostni za kulisami so preprečile, da ta nezadovoljnost zgoraj in spodaj ni nastopila že to pot v drugačni obliki. Kar pa se včeraj ni zgodilo, se prav lahko uresniči jutri. Postrežljivi prijatelji lahko izginejo s političnega odra. Mržnja proti nečestnim praktikam pa najbrže niti spodaj niti zgoraj ne bo manjša, marveč prej večja, zlasti če ji prinašamo z vedno novimi razkritji vedno novega gradiva. — Gospod deželni glavar in cenjeni zaupnik krone ter njegovi asistenti, kakorkoli naj se nišejo, imajo, — to je pribito —, dosti vzroka, da s deljenimi čustvi pričakujejo to veliko perilo v sodni dvorani.

Kamila Theimer.

Kritična situacija parlamenta.

Parlamentarni položaj se ni prav nič razjasnil. Razni poslanci so prišli že z raznimi predlogi, kako priti iz zagate, pa vse je bilo zaman. Gosposka zbornica vztraja na svojih sklopah. Zato so poskusili nov način. Kompromisna predloga naj se sprejme, obenem pa naj se sprejmejo še nekateri dodatni predlogi vsled ka-

terih bi se rezultat kompromisa zopet uničil. To je sicer zelo komična in nevedna rešitev, za krščanske socialce pa edini izhod pri okostenelosti parlamentarnega poslovanja. Nemški nacionalverband si je izmislil ta izhod, ki je v bistvu sledeči:

Zvišanje davka pri dohodkih od 1800 K do 10.000 K stopi v veljavo šele tedaj, če je ta davek v prejšnjem letu znašal 120 milijonov. Vlada pa preliminira dohodek tega davka na 96 do 97 milijonov. Za ta predlog so baje poleg nemškega nacionalverbanda še krščanski socialci, mladočehi, češki klerikalci, klerikalni Italijani, slovenski klerikalci in Romuni, vsega skupaj 220 poslancev. Skoraj gotovo pa je, da tudi ta predlog krize ne bo rešil.

Včerašnja seja gosposke zbornice je trajala samo par minut. Predsednik knez Windischgrätz je izjavil v tej seji: Z ozirom na določbe § 11. poslovnika, glasom katerega pride skupno poročilo v tem paragrafu določene konference v oni zbornici najprej do razprave, ki je prej sklepala o tej zadevi, sem prisiljen odstaviti zadevo z dnevnega reda današnje seje, ker se v poslanski zbornici, kjer je bil ta sklep najprej storjen, še ni vršila debata o poročilu konference.

Iz tega je razvidno, da bo ostala gosposka zbornica neomajno na sklopni mešane komisije in potem je vsako prizadevanje spraviti zadevo v tir in obvarovati parlament katastrofo, uničeno.

Hrvaški sabor.

V včerajšnji seji hrvaškega sabora, ki se je pričela ob 11. dopoldne, je podpredsednik dr. Pero Magdić naznanil, da je dobil zakon o podaljšanju finančialne pogodbe z Ogrsko najvišjo sankcijo. Nadaljevala se je debata o imuniteti. Govoril je član hrvaško - srbske koalije, posl. dr. Edmund Kürschner. V svojem govoru se je pečal predvsem z razmerami, ki so vladale za časa Cuvajevega komisarijata. Naglašal je, da bi bil komisarijat ob koncu koncev zlomil narodno odporno silo, zato je koalicijska storila dobro, da je sklenila z baronom Skerleczem sporazum ter s tem pospešila konec komisarijata. Nato je navedel nekaj podrobnosti iz Cuvajevega paševanja. Cuvaj je pri saborskih volitvah leta 1911. propadel, kar ga je silno razjarilo. Zagrožil je, da se bo maščeval, ako postane ban. In ko je potem res postal ban, je takoj poslal v Požego komisijo pod vodstvom zloglasnega banalnega svetnika Horvata, znanega pod imenom Džuka paše, z nalogo, da naj revidira mesino upravo v Požegi. V Požegi je bil takrat župan on — dr. Kürschner. Dasi revizijska komisija ni mogla najti v mestni upravi prav nobenih nerednosti, vendar je priobčil vodja te komisije Horvat v uradnem listu o uspehih te komisije poročilo, ki je bilo polno insinujacij in žalitev za osebe, ki so vodile občinsko upravo. Komisija je dognala, da je bilo v občinski blagajni prebitka 4 vinarjev in to se je vzelo kot dokaz nerednega in nepravilnega gospodarstva. In na podlagi tega končnega rezultata revizije je bil župan suspendiran od službe. Prav tako se je postopalo tudi v Varaždinu in morda tudi kje drugje. Cuvajev komisarijat, to je bila strahovlada v besede pravem pomenu. Zato je koalicijska izvršila samo zaslužno delo, ako je s svojo po-

litiko omogočila, da se je napravilo konec komisarijatu, ki je zadal neštetolekečih nar hrvaškemu narodu. Zato bo govornik glasoval za indemiteto.

Po Kürschnerjevem govoru se je razprava prekinila in prišlo so na vrsto interpelacije, nanašajoče se zgolj na lokalne razmere.

V sobotni seji bo indemitetna debata končana, nakar prične sabor adresno razpravo. Na dnevnem redu današnje sobotne seje je tudi volitev regnikolarne deputacije, ki ima nalogo, da se z enako ogrsko deputacijo pogaja o novi finančialni nagodbi z Ogrsko.

Albanske homatije.

Cesar Viljem je govoril, to ni sicer nič novega in ne bi moralo biti v zvezi z Albanijo, da pa je govoril s princem Wiedom in mu odsvetoval od albanske aventure, je precej pomembno. V Berlinu pravijo celo, da imajo zanesljiva poročila, da bi smatrali Albanci umor princa Wieda in njegove žene kot narodno junstvo. O princu Wiedu pa pravijo seveda, da kar ne more pričakati trenutka, ko se sme odpeljati v Albanijo, da izvrši tam svojo »kulturno« nalogo. Če smatra svojo nalogo kot tako, kakor se je pokazalo pri gotovih nemških častnikih v Savernu, potem si tudi v Albaniji ne bo pridobil bogve koliko simpatij. Baje pa tudi bodoča kreginja kar gori navdušenja za Albanijo, ko se seveda samo tako dolgo, dokler vidi pred seboj knežjo krono. Z druge strani zopet skušajo sploh dementirati vse vesti o kakem nasvetu cesarja Viljema princu Wiedu. Tudi izmail Kemal dementira vesti o njegovi demisiji. Izet paška zopet dementira vesti o svoji kandidaturi in vsi ti dementiji se še enkrat dementirajo. Videti je, da so se Albanci že dosti naučili. Medtem pa se bližajo Valoni obožovane albanske čete. Kontrolna komisija že ne misli več na to, da bi te čete aretirale in postavila pred vojno sodišče, rajši misli na to, kako bo spravila sama sebe na varno. Tako neslavno seveda ne sme končati njeno delovanje, zato so danes v Valoni aretacije na dnevnem redu in člani kontrolne komisije pravijo, če se orožništvo ne bo posrečilo zadušiti vstaje, da bodo spustili nad Albance mednarodno vojaštvo. Ta grožnja je zelo naivna, obenem pa tudi nekaj strahovito čudnega. Gotove velesile so se izigravale kot velike prijateljice Albanije in sedaj bodo same pomagale pustošiti to Albanijo. Srbe so gotove velesile nahnule, ko so hoteli napraviti red ob svojih mejah proti Albaniji, sedaj pa prevzemajo iste velesile popolnoma enako nalogo. Konsekventnost nikdar ni bila slabost velesil. Naivno pa je, ker je vendar že dovolj znano, kako počasen je aparat velesil. Predno se te zedinijo, koliko vojakov vsake države smejo Albanci postreliti, pretečejo lahko meseci in Albanija si medtem lahko nabavi po znanem vzgledu na kredit velesil in proti njim celo kopo dreadnoughtov in drugih takih igrač. Tega seveda ni resno vzeti, ker danes je kredit Albanije še največji v Avstriji, cela druga Evropa pa za Albanijo ne da počenega groša. In končno bo pač treba vprašati tudi ljudske zastopnike, če so zadovoljni, da pošljejo njih sinove v mesnico, ko ni niti obstoja države ogrožen, ko ne gre za življenjske interese, marveč samo za to, ali bo Peter, ali Pavel prvi v Albaniji.

Kam nas vodi katoliška kultura?

Odgovor je prav lehak: pod gladino ciganske kulture. To so dokazale zadnje razprave proti ciganki, ki je zagovarjala in jedla petelina na križpotu s samim hudičem. Ta ciganka ima več v možganih, kakor 99 izmed 100 ljudi »našega« vernega dobrega ljudstva. Ciganka je dobila od ljudi denar za maše, pa ga ni nesla v nenasitno farovško malho, temveč ga je porabila zase. Naš kmet znoši vse v farovž, kar pobere pri drugih in doda še iz svojega nekaj »za gospoda«.

O tem se sploh ne da debatirati, to je nepobitna resnica, da pametnejši prevara neumnjšega. V dokaz, kako neumno je naše dobro verno ljudstvo, navajamo še eno resnično zgodbo:

Katinka Gerden je posestnikova žena blizu Trebnjega. Je verna, je krščanska, je pobožna, je dobra ženička. Letos spomladi so prišli v njeno hišo cigani, ko njenega moža ni bilo doma. Videli so množino razpel, molkov, svetih podob in takoj so vedeli, da bo za nje dobra letina. Neka ciganka je začela govoriti z njo in ji je rekla, da »gre huda bolezen nad njo«, kateri se ne bo mogla ubraniti. Če pa da za maše, bi se bolezen morda odvrnila v toliko, da bi ne prišla nad njo, ampak nad kakim sosedno hišo. Katinka Gerden je rekla, da da takoj za maše, če ciganka dobro ve, da odvrne s tem bolezen od sebe. No ciganka je študirala menda tudi higroskopijo. Ukazala je, naj ji prinese konec domačega, takozvanega hodnega sukanca. Katka Gerden ga ji je prinesla. Ciganka je raztrgala posamična pramena tega sukanca, položila ta le iz 3—4 vlaken sesvedrana pramena kakor kosmulje na mizo in je rekla: »Če se bodo ti kosmulji bolj ko jih bom tlačila, vedno bolj dvigali, potem bodo maše odvrnile bolezen od vas in jo napotile v eno sosednih hiš.« Kakor običajno na kmetih, je obilznila ciganka vso desno dlan in tlačila kosmulje na mizo. Ti pa so prišli v dotiko z mokro dlanjo in so se začeli vsled mokrote odvijati in vstajati. Ciganka pa je hitela obilzovati desno dlan in tlačiti kosmulje, ki so se pa tem bolj vzdigovale, čim bolj jih je tlačila ciganka. Pri vsem tem ste pa seveda izmislili Grdenka in ciganka vse tri dele rožnega venca. Ko je Grdenka videla ta čisto naravni čudež, je bila panana. Dala je ciganki 100 K denarja za maše, nekaj obleke in nekaj jedil.

Ni še minil teden, ko pride ciganka zopet k Grdenki, seveda, ko ni bilo moža doma. Ženske so namreč bolj verne, reci neumne, kakor moški. Rekla je, da bolezní ne more odvrniti od hiše, ker je Grdenkina stara mati v tej hiši umrla in imela ob svoji smrti zakopan na nekem križpotu cel lonec denarja. Ta stara mati trpi zdaj v vicalih, in dokler ne pride zakopan denar med ljudi, toliko časa ne more biti ona rešena iz vic in toliko časa tudi ciganka ne more odvrniti bolezní od hiše. Rekla je ciganka, naj ji da Grdenka zopet 100 K za maše, potem pa še posebej za eno žalno obleko, za en mrtvaški prt, dalje naj ji da eno svinjsko suho pleče in eno črno kokoš. Oblekla se bo v žalno obleko, ogrnila z mrtvaškim prtom in bo v polnoči na križpotju jedla kokoš in pleče s tistim hudičem, ki straži lonec zakopanega

V zarji trpljenja.

F. K.
(Dalje.)

»Imel si vsega v izobilju in bil si vesel. Zato si šel ven in razmetal na štiri strani svoje imetje. O, le pojdi zdaj tja nazaj in poišči v prahu sled izgubljenih ur. Govno prineseš v roki domov in zasmeh tisočev pojde s teboj. Minilo je zdaj, Tomej, in tvoji kes je znak tvoje nemoči. Kesaš se, ker veš, da si kriv; a tega pa ne veš, da je kesanje ničevno. Storiš si in konec. Sejal si, zdaj žanji! Kesanja ni v duši moža.«

Neznancev glas je zvenel močno, kakor bron in stoterno odmeval v Tomejevi duši.

»Proklet si, ker si sam zval prokletstvo na se.«

»Dovolj,« je zaprosil Tomej. »Ne muči me in ne trgaj mi duše z očitki. Sam vidiš, da trpim, da umiram in da se nihče ne zmeni zame. Zato ne kliči več spominov, ki me bole in žgo, kakor ogenj. Dai, pokaži mi novo pot in tja pojdem.«

Oni na divanu je pomislil. Njegovo čelo se je stisnilo v močene gube, obrvi so se zježile in iz oči so se mu utrinali bliski. Vse njegovo silno telo je drgetalo in vsaka mišica na njem je igrala v lahnm trepetu. Tomej je strmel vanj in zdelo se mu

je, da pada v globok prepad. V prsih ga je žgalo in solze so mu zalile oči.

»Novega pota hočeš?«

»Daj mi ga!«

»Vidiš, Tomej, to tvoje hrepeneje je laž. V oči ti je zapisana, ne da bi ti vedel za to. Ne pota, kruha se ti hoče, da se nasitiš in ne pogineš. Priznaj!«

»Kruha,« je zajecjal Tomej in zopet povesil oči.

»Ali čutiš zdaj, kaj je življenje? Ali čutiš resnico?«

»Čutim.«

»Ali se zavedaš cilja vseh milijonov? Ali pojmiš krik vseh bitij?«

»Kruha!«

»Vidiš, to je človeštvo.«

Tomej se je sključil v dve gubi in mižal. Vse njegove sanje so padle v nič, kakor bi jih nikdar ne bilo in le gola resnica je stala pred njim. V duhu je zrl neizmerne mase ljudi, prerivajoče in pehaajoče se za tistim borinim koscem kruha, ki jih preživlja, da ne poginejo lakote. Videl je obraze, zamazane in sajaste, videl je telesa potna in izžeta, videl je oči, strmeče v hrepeneju in spoznal je cilj in bistvo. V spominu je ugledal starca ob cesti, ki je prodajal cvetlice in ječal:

... pour l' amour!«

Videl je propalo dekle, ki ga je ustavilo s plašnim pogledom in s prisiljenim smehljajem:

»Monsieur, pour l' amour!«

Ne za ljubezen, ne za uživanje, za kruh so služili in trpeli, za kruh so se vrgli v propast in zatajili žar solnca. In Tomej je trepetal in strmel in bil je kakor otrok, ki s pogledom prosi odpuščanja. A zanj ga ni bilo, ker ga ni zapisanega ne v cilju in ne v sanjah.

Kakor iz dalje je zopet začul gostov glas:

»Vidiš, Tomej, to je resnica. Ti pa si s strmečimi očmi sanjal o solncu in zapravil svojo mladost. Zavrgel si, kar si imel in kar edino te je živilo in mislil nisi od danes na jutri. Smejal si se vsem drugim in ušesa si si tiščal, ko te je dosegel klic: delo! Delo, Tomej, je življenje, delo je prapor bitij. Videl si druge v razkošju in zlatu in zahotelo se ti je, biti njim enak. Berač, ki si se drznil prestopiti marmornati prag svetišča zlatega teleta. Dokler je bila v tebi moč, si bil podnožnik v zlatu obutih nog, ko pa si razgalil pred njimi beraško suknjo, so te vrgli na cesto. Ali spoznaš, da je bilo tako?«

»Bilo je.«

»Tomej!«

»Tomej!«

»Kaj?«

»Kdo sem jaz?«

»Ne poznam te, a zdi se mi, ka-

kor da si moja duša, ki sem jo zatajil zaradi laži.«

»Jaz sem genij odpora.«

Tomej se je stresel. Oči mu je prešinil ogenj novega življenja in v pričakovanju je strmel v neznanca.

Oni pa je govoril:

»Iz oči ti je zasijal up. Ali si močan, Tomej?«

»Sem. Zda čutim v sebi valovanje krvi in drhtenje mišic. Z besedo si mi vrnil izgubljeno.«

»Motiš se. Jaz ti nisem dal ničesar. Samo resnico sem ti odkril in ti si jo spoznal. Čuj, Tomej! Dal si vse. Kaj si prejel za to?«

»Izvrgli so me.«

»Tako je. Pahnili so te proč od sebe, ko so videli, da nimaš več. Izsesali so ti dušo in te oropali. To je znamenje vseh. Hrast izpodrine jelko in ji razrije korenine, da dobi luči, duša ubije dušo, da dobi življenje. Zda več?«

»Bojim se.«

»Zda vstani, Tomej in pojdi in stori. Ne prosi miloščine, ampak zahteval, kar si dal.«

»Bojim se greha.«

»O grehu si sanjal. Ne veruj vanj, ker ga ni. Iskal si ljubezni, pa je nisi našel, a greha si se bal, ker nisi umel njegovega bistra. Pojdi, ti pravim, plani v »bakanal« in zažri se v toplo meso tistih, ki so žrli tebe. Ne greh, življenje bo s teboj.«

V Tomejevi duši se je vzbudil dvom in plaho je pogledal tujega gosta.

»To je laž.«

»Ne zavrzí pravice močnejših.«

Tomej se je stresel. Neznanec se mu je zagnusil in pogum je vstal v njegovi duši.

»To je laž!«, je zakričal.

»Tomej, ti blazniš. Jaz sem in zato ker sem, govorim resnico.«

»Fantom si, ki me mučiš. Ti nisi res.«

»Sem!«

»Nisi!«

Skočil je k divanu in stisnil pesti.

Nisi!«

Hotel je planiti nanj, a kakor usekan je obstal in strmel na prazni divan. Svojim očem ni hotel verjeti in potipal je z rokami. Zaman! Nikogar ni bilo. Ozrl se po sobi, šel k mizi, k postelji — nikogar.

»Kje je?«

Začutil je prejšno slabost in moral je sedeti.

»Kaj mi je pravzaprav? Ali sanjam ali blaznim?«

Polotil se ga je silen strah pred samim seboj. Zbal se je samote in zahotelo se mu je ljudi, smeha, govorice, življenja. Ves tresoč je planil k vratom in brez klobuka odhitel na cesto.

(Dalje prihodnjik.)

denarja. S pečeno kokošjo, z gnatjo in z molitvijo bo hudiča zamotila, ko bo za trenotek prenehal strahiti lonce denarja in tedaj bo ciganka ta lonce denarja vzela in ga prinesla Grčeni. S tem bo rešena stara mati iz vic in bolezni bo odvrnjena od njene hiše.

Dobila je ciganka vse, kar je zahtevala. Ali hudiča ni tako lahko goljufati, kakor naše do mozga poklerikaljene žene. Ni ga od lonca spravilo pleče, ne kokoš. Tako je ciganka še prav velikokrat prišla in vedno je rabila denar in še kaj drugega. Katarina Gerden ji je izdajala tako velikansko vsoto 1080 K. Med tem je znorel res en sosed Katarine Gerden. Ciganka Pepca Ful je rekla, da je to bolezen odvrnila od nje in če bi ne bila dajala njej denarja, bi bila postala ona blazna namesto tega sosed.

Zdaj mi pa odkrito povejte: Kdo je na višji kulturni stopinji: ciganka ali Katarina Gerden? In vsled kakšne vzgoje je Kata Gerden daleč za ciganko? Vsled hiperklerikalne vzgoje, vsled vere v čudeže in v Vodiške Johance.

Črni Tržič.

(Klerikalna morala.)

Pobožna žena je hotela opraviti svojo navadno spoved. Ker je pa njena družina precej številno blagoslovljena, in ji z gospodinjstvom in opravljanjem svojih otrok primanjkuje časa, sklenila je, da opravi svojo opravilo zgodaj jutraj. In tako je vstala nekega jutra že ob štirih in se napotila proti farni cerkvi. Bila je ura polpetih, ko je dospela pred kaplanijo. Isti hip pa se odpro vrata kaplanije, ker je bila pa žena radovedna, je počakala, da bi videla, kdo tako zgodaj vstaja. Iz kaplanije je stopila visoka ženska, zavita v šal, takoj za njo pa gospod kaplan. Od začudenja žena ni vedela, ali bi se vrnila domov, ali bi šla v cerkev. Onadva sta šla počasi v cerkev, in za njima jo je mahnila tudi sama. Menda je opravila svojo spoved, kako pa jo je opravila, to je drugo vprašanje.

Orel, čvrst fant prav po dr. Krekovem vzoru, nadebuden in navdušen bojevnik za krščanska načela in deviško čistost, se je zaljubil v dekleta. Ali fant je še premlad, še ni izven vojaških naborov in zatorej se ne more še oženiti. Ljubezen pa ima svojo moč, ki je navaden zemljan, pa hodi si tudi, da je prisegel večno čistost, premagati ne more. V tistem času pa se je ravno tudi začelo govoriti o dr. Krekovih ljubezenskih zadevah in zadevah. Če gospodje smejo, zakaj bi ne smel jaz, si je mislil, in prikožil si je nauk o moralni po svoj, ali bolj prav po načelih svoje stranke, ki sicer vedno kriči proti svobodni ljubezni, v resnici pa je sama njena največja pospeševalnica. Ali na svetu pride vse na dan in tudi to se je razvedelo. Bilo je kratko pred prazniki, ko je prišel v neko tukajšnjo gostilno redek gost — oče našega junaka. Bil je že malo v »ročicah«, sladka kaplica, ki jo toči ta gostilničar, pa mu je popolnoma razvezala jezik. In začel je pripovedovati, da nima on nič od »farjev«, da ga nič ne brigajo. Jezil se je tudi na svojega čilega sina »čuka« in rekel, da je vsa pobožnost, ki jo kažejo marinarice in »čuki«, sama gola hianščina. Mi smo mu to radi verjeli, a on je svojo trditve podkrepil z drastičnim dokazom. »Moj sin« je pripovedoval, »je čuk in vse proste ure prečepe v Katoliškem domu, doma ga pa ni po cele noči. Vse noči prespi pri svoji Micki, ki je Marijina hči, pa je to prav nič ne moti. Za žentev je še premlad, ali ljubezen uživati hoče vendar-le. Vsi so mi hiančali!« Ali je treba komentara? Pri pominjamo le, da je ta mož prepričan pristaš S. L. S., ki ni še nikdar volil drugače, kakor tako, kakor so rekli gospod.

Mirovna sodišča. Kako nepotrebnost institucija so ta mirovna sodišča, se kaže najbolje pri nas. Ne trdimo, da bi bila ta razsodišča nepotrebna v tem smislu, ker so brez koristi: nepotrebna pa so tako, kakor faktično sedaj obstojajo. Vse idealno stremljenje za tem, da bi se malenkostne tožbe, osebna žaljenja in drugo poravnale mirnim potom, ubija ona stranka, ki je izdelala narčni mirovni razsodišč, sama; ali z drugimi besedami, mirovna razsodišča so se postavila, kakor vse drugo, kar imajo klerikalci v rokah, na popolnoma strankarsko stališče. Imamo tu pri nas več slučajev, da so pristaši narodno - napredne stranke tožili radi razžaljenja časti klerikalne ženske zaradi njihovih razžalljivih izjav, ali do obravnave še danes

ni prišlo. Zakaj ne? Okrajno sodišče je moralo po zakonu odstopiti tožbo mirovnemu sodišču, mirovno sodišče pa se je postavilo na prav komodno stališče, da se namreč sploh ne snide. In tako se najbrže tudi sešlo ne bo toliko časa, da tožba zastara in razžalenci naj potem iščejo zadoščenja, kjer ga hočejo. Torej edino orožje, ki so ga imeli naprednjaki do sedaj proti obrekljivim tercijalnim jezikom, iskati si zadoščenja potom tožbe, jim je na ta način padlo v vodo. Danes je naprednjak prepuščen klerikalcem na milost in nemilost.

»Slovenec«, števec 291 I. I. je prišel pod »Ljubljanski novicami« tudi notico, da je nekdo pri volitvi dal popisati svojo glasovnico predsedniku volilne komisije v pričo drugih volilcev. Radovedni smo, kako je bilo pri srcu našemu občinskemu tajniku Webu, ko je prečital ta odstavek. Tudi on je namreč dal pred volitvijo svojo glasovnico gospodu župniku v popis. Je pač pozabil, da v občinskem odboru ne sede samo klerikalci, in je zato zagrešil to neakti.

»Klerikalno usmiljenje«. Pretekli ponedeljek dogodila se je velika nesreča, ki bi imela lahko še večje posledice. Splašil se je konj gospoda Globočnika. V kočiji pa sta sedela g. obč. odbornik Jos. Kavčič in natakarica Hermina Jenko. Ko je konj zadržal, se je g. Kavčič zvalil z voza, deklica pa je skočila iz kočije, ali tako nesrečno, da je spodrsnila na trotoar in zadela z glavo ob hišni prag. Rana na glavi je velika, vrhu tega pa je zdrobljena tudi kost v členku. Seveda se je nabrala na mestu nesreče takoj množica radovednežev, in ker je slučajno v najbližji bližini Katoliški dom, je bilo največ klerikalcev. Ko so zvedeli ti, kdo je ponesrečenec, so pričeli ploskati, živgati in dajati tudi glasno duška svojemu veselju. Vmes so se čuli tudi glasovi, da bi ne bila nikaka škoda, če bi si polomili noge vsi gostje Šterove gostilne. Je to sicer malenkostno, ali vredno je bilo poročati, če ne iz drugega vzroka vsaj zato, da narod izprevidi, kako klerikalizem izvaja načelo usmiljenja in ljubezni do bližnjega v praksi. Nesreča se dogodi lahko vsakemu, saj si je prejšnji teden tudi izvila roko ena od najpobožnejših tržiških žena, ali niti na um ni prišlo nikomur, da bi ji bil to privoščil, ali pa še celo, da bi se radoval nad to njeno nesrečo. Sicer pa je take nizkosti zmožna pač le klerikalna druhal. Hujene!

Stajersko.

Hrastnik. Nedeljska prireditel v korist družbe sv. Cirila in Metoda je uspela v vsakem oziru izbornu, vsled česar si šteje podpisani odbor v dolžnost izreči priskočno zahvalo vodstvu konzuma za brezplačno prepustitev dvorane, dolskemu pevskemu zboru za popevanje, g. Kallanu za godbene točke, g. tehniku Rošu za vodstvo prireditve, darovalcem raznih lepih dobrot, dalje vsem našim izbornim gđ. igralkam in gg. igralcem igre »Moč uniforme«, v prvi vrsti neutrudljivemu g. Baši ter gđ. vrtnarici Balohovi, enako tudi najmlajši podružnični članici mali Bašovi Stankici, ki je nabrala za družbo 9 K 60 vin. ter naposled vsem, zlasti tudi mnogim delavcem, ki so se prireditvi udeležili in pripomogli k tako lepemu uspehu. — Odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Hrastniku.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo zboruje dne 1. februarja t. l. točno ob 10. dopoldne v šoli v Gornjem gradu. Spored v stanovskem listu. Ker so važne zadeve na dnevnem redu, vabi najvjudnejše k polnoštevilni udeležbi odbor.

»Sokol« v Sevnici ima dne 25. t. m. svoj redni letni občni zbor, h kateremu vabi vse člane in prijatelje društva v zmislu pravil. Spored običajen. — Odbor.

Iz Sevnice ob Savi. Umrli je dne 13. januarja popoldne v Šmarju mizarjski mojster Matija Markl, star še le 43 let.

Poneverjenja obč. denarja v Brežicah. Iz Brežic nam pišejo. Božji milini meljejo počasi, toda sigurno. Ves svet se še spominja krivic in grozodejstev, katere je uganjala pred leti naša policija, na čelu ji slavnostni magistratni tajnik Schallon nad slovenskimi meščani. Človek si niti ni bil življenja svest. Akti okrožnega sodišča v Celju in nebrojne interpelacije v državnem zboru so žive priče nečuvane nepostavnosti in krutega gospodarstva mestnih uslužbencev in njihovih gospodarjev. Toda vse pritožbe niso nič zalegle, Schallon je naprej gospodaril nihče

mu ni mogel blizu, ker ga je ščitila mogočna roka brežičkih mestnih očetov. Večkrat se je že zdelo, da mu je odbila ura, toda mož je stopil na noge in zabrusil gospodarjem v obraz: če me odpustite, bom pa objavil, da sem delal le po vašem ukazu in le to, kar ste mi vi zapovedali. In gospodje so bili lepo tiho — mož jim je preveč vedel. V zadnjem času se je pa začelo zdaj bolj na tihem, zdaj bolj glasno po mestu govoriti, da v občinski blagajni ni vse v redu, da se falsificirajo pobotnice, da manjka marsikateri tiščak; mestni očetje so prisiljeni začeli pregledovati račune in prepirali so se, da je bil sum le preveč opravičen. Kradlo se je pred njihovimi očmi na vseh koncih in krajih in danes stojijo pred prazno blagajno. Najhujše pa je, da niti sami ne vedo, koliko tiščakov manjka, še manj pa, kdo jih naj plača. — In gospod Schallon? Vzela ga je noč — zapustil je za spomin le prazno občinsko blagajno in precej tiščakov dolga pri svojih zvestih prijateljih. Mi slovenski davkoplačevalci smo ta konec pričakovali. Vsaka stvar, ki temelji le na krivici, sili in brutalnosti, mora časoma zginiti. Vprašamo pa se, kdo je vsemu temu kriv? Jasno je, da bi se v tako majhni občini ne moglo tako gospodariti in krasti, ako bi občinski odbor storil svojo dolžnost. Gospodje pa se brigajo le za svojo vsenemško politiko in kako bi kakega slovenskega davkoplačevalca ubili, za to pa, za kar so bili izvoljeni, jim ni mar. Ali ni res, gospod župan Schniderschitz? Drugo vprašanje je, kdo naj plača ta za našo majhno občino naravnost velikanski primankljaj? Gotovo le tisti, ki so ga zakrivali, to so mestni očetje, ki niso poznali svoje dolžnosti, ki znajo pač bahato prezirati svoje volilce, skrb za občino pa jim je deveta briga. Prišel bo čas, ko se bo šlo za pokritje primankljaja in tedaj se bode mo videli. Upamo, da bo nadzorovalna oblast napravila red in poučila gospode, kako se gospodari s tujim imetjem. Ni čuda, da so gospodje pri magistratu zgubili že vse zaupanje med meščani in ni daleč čas, ko bo za vedno odklenalo njihovemu pogubonosnemu gospodarstvu.

Iz Celja. Pri okrajni bolniški blagajni je nastavljen sedaj kot Oechsov naslednik češki renegat Riha. Mož je res v vsakem oziru vreden Oechsov naslednik. Bil je svoj čas eden največjih pouličnih divjakov v Celju in je bil že kaznovan zaradi dejanskega napada na Slovence. Kasneje je upravljal neko opekarno pri Storah in tam, kakor se je govorilo, porabil lep del dohodkov zase. Torej častivredni mož, vreden Oechsa in Ambroschitza. Schallona in Wastiana, zvezda celjskega Nemštva! Ampak samo eno je: Kako pridejo Slovenci do tega, da jim uraduje tak človek, kakor je Riha? Čudimo se, da trpe tudi pošteni Nemci, kolikor jih je pri okrajni bolniški blagajni, take uradnike. Ali je res že vse naše Nemštvo tako daleč, da se nič ne sramuje Oechsov, Richov, Ambroschitzev in Wastianov? Vse, kar hoče imeti redno in pošteno upravo pri celjski okrajni bolniški blagajni, se mora združiti in vreči ven sedanjo vladajočo klico.

Iz Celja. Kolikokrat smo že grajali, da ni na poslopjih, v katerih so nastanjeni tukajšnji uradi nobenih poštenih napisov! Seveda, nekatera poslopja so mestna in justična kakor finančna uprava nimata toliko poguma, da bi teh par možicv na celjskem magistratu ugnali v kozji rog in dali povsod napraviti slovenske ali vsaj primerno velike dvojezične napise. Tako pa kmečki ljudje dostikrat ne vedo ne kmed ne kam in še te dni je neki kmetič iz okolice iskal na stranišču davkarje sodno razpravno dvorano.

Občni zbor »Slov. čebelarskega društva za Spodnje Stajersko« se vrši v nedeljo, dne 25. januarja t. l. ob pol 11. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju po sledečem sporedu: 1. Pozdrav, dopisi in poročilo predsedništva, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. o zavarovanju, poročila predsednik in se določi tukaj članarina za l. 1914, 5. volitve in 6. slučajnosti. K obli udeležbi vabi za odbor predsednik.

Iz Škofje vasi pri Vojniku. V četrtek se je vršila pred okrajnim sodiščem v Celju kazenska razprava proti našemu dosedanemu klerikalnemu županu Martinu Vrečku. Bil je obsojen zaradi prestopka proti § 11. volilnega zakona (tajnost volitev) na 20 K globe ali 48 ur zapora. Mož je priznal sam, da se je pregrešil in je prosil sodnika za milostno kazeno. Vidi se, da se klerikalci ne boje nobene sleparije pri volitvah in da mirno odpirajo in gledajo glasovnice celo županji, dasi so si svojega kaznivega dejanja v svesti.

Iz Podčetrnika. Prestavljena je tukajšnja poštarica Marija Schön v

Pinggau. Čas bi že bil, da bi prišla sem slovenska poštarica.

Iz Maribora. Važno obmejno občino Cirknico pri St. Ilju so dobili pri zadnjih občinskih volitvah nemškutarji popolnoma v krepilje in v »Slov. Narodu« je izrekel nekdo mnenje, da bi se naši klerikalci lahko za te volitve bolj potrudili. Res je to; ako bi dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Verstovšek in drugi porabili ves tisti čas, kar ga napravijo s hujskanjem po slovenskih občinah, za naše obmejne kraje, bi stali marsikje bolje. Saj so gospodje danes vendar v srečni posesti vsega, kar politik rabi, so danes naši merodajni politični voditelji, torej imajo tudi proketo dolžnost kaj narodnega dela opraviti, ne pa se izgovarjati na nas opozicijonale. Če bi bili mi na krmilu, bi nam taki izgovori niti ne prišli na misel! Kako sicer klerikalci na naši meji greše, kažeta sledeča primera. C. M. družba bi bila pred časom rada pripravljena kaj dati za slovensko šolo v Cirknici, a želela je, naj bi prispevala tudi kaj »Slov. Straža«. A ta seveda za — take namene nima denarja, kdo bi pa dajal klerikalcem denar za časopise in volitve? V St. Ilju se je postavil z darovi vseh Slovencev »Slovenski dom«. A idi ti slovenski »liberalec« v ta dom, prej te bodo vrgli ven ko vsakega nemškutarja. Zlasti če boš povedal svoje nazore o naši politiki in zlasti če boš prosil, naj bi se dali prostori kakemu narodnemu društvu za najnedolžnejšo veselico. Tako se »dela« ob meji, gospodine Korošec, od vas in vaše stranke. Kaj čuda, da nas pri takem »delu« mora jemati hudič!

Iz Maribora. V torek, dne 20. prosinca se vrši občni zbor tukajšnji Ciril-Metodovi družnici v mali dvorani Narodnega doma. Začetek ob 8. zvečer. — Ker je bil ta občni zbor do sedaj vedno eno najbolj obiskanih in zanimivih zborovanj, pričakujemo tudi letos številne udeležbe, posebno naše častite dame naj pokažejo, da v obrambnem delu ne zastajajo za gospodi!

Iz Ptuj. Občni zbor kmetijske podružnice za ptujsko okolico se vrši dne 25. januarja ob 9. dopoldne v dvorani gospe Župančičeve v Ptuj.

Iz Ptuj. — Plesni venček. Ptuj-ska narodna čitalnica priredi na splošno željo svoj običajni plesni venček že v soboto, dne 24. januarja t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma«. Začetek ob 8. zvečer. Vabimo vljudo vse prijatelje plesa, ker je zasigurana dobra godba in je preskrbljeno za prijetno zabavo. Ples se vrši že zgoraj navedenega dne, posebno tudi radi tega, ker se je morala na ta dan določena gledališka predstava preložiti na Svečnico. Povabila bodo v kratkem razposlana, vabljen je pa vsak, če bi tudi pomotoma vabila ne prejel.

Iz Gradca. V četrtek se je vršila pred tukajšnim porotnim sodiščem kazenska razprava proti 24letnemu poštenu oficijantu Rudolfu Pivonki, ki je tekom svojega službovanja na celjski pošti ukradel dve denarni pismi in sicer eno s 6000 K, ki je prišlo od hmeljskega trgovca Neuburgerja iz Norimberka na agenta Zeckendorfa v Zalcu in eno od Karla Neufelda na Dunaju, ki je poslal v njem 30.000 K podružnici Union banke v Celju. Pivonka je spočetka obe tatvini tajil in je pravil preiskovalnemu sodniku, da je dobil tistih 20.000 K, ki so jih našli v stanovanju njegovih staršev v Gradcu, za neko perversnost od neznanega mistra Burleya, drugič je pa pravil, da mu jih je dala neka aristokratinja za izkazane ljubavne zasluge. Pri glavni razpravi je pa Pivonka svojo krivdo priznal in povedal tudi, da je mnogo ukradenega denarja zapravil z lahkoživkami. Ko je bil prestavljen iz Celja v Bolcan, je tam z materjo in sestro tako potratno živl, da je porabil do 200 K na dan. Njegovo zapravljanje se je končno zdelo sumljivo litovemu slugi v hotelu »Marija Terezija« v Inomostu. Naznanil ga je, na kar so Pivonka zaprli. Graško porotno sodišče je obsodilo defravdanta na tri leta težke ječe.

Koroško.

Brezvestni prodajalec mesa. Pred celovškimi deželnim sodiščem je bil obsojen prekaževalec in prodajalec mesa Simon Motschilnigg na 3 tedne strogega zapora in na 50 kron globe, ker so našli v njegovi kleti na ledu več kosov mesa bolnih mladih prašičev. Motschilnigg se je pritožil na kasacijski dvor in je poudarjal, da se shramba takega mesa ne sme še smatrati za prodajo pokvarjenega mesa. Kasacijski dvor je pritožbo zavrnil, kajti jasno je, da je imel obtoženec pokvarjeno meso shranjeno na ledu samo zato, da bi ga dal pozneje v prekaževalnico in ga nato prodal kot prekaženo meso.

Drobne vesti. Beljaško železniško ravnanje je objavilo, da so zapreke na nekaterih lokalnih progah odstranjene in da se je otvoril zopet redni promet. Nekaj višje ležečih prog pa je še vedno izven prometa. Na glavnih progah se je otvoril zopet normalni promet, kljub temu pa imajo vlaki večje in manjše zamude. Posebno zaostajajo tovorni vlaki. — Zmrznjeno so našli v veži neke hiše v Šmartnem pri Beljaku 47letno delavko Marijo Krušičevo iz Trsta. Žena, ki je bila v zadnjem času brez dela, se je vtilotapila bržkone v hišo z namenom, da bi na hodniku prenočila. — Neznani tat je vlomil v vilo, ki spada gradu Seltenheim pri Canjčah, v stanovanje vrtnarja in mu je ukradel več obleke in 84 K denarja. Vlomilec je utrl šipo pri oknu, pri čemer se je zelo obrezal, kar kažejo veliki madeži krvi na oknu in pod oknom. — Pri Sv. Lenartu so aretirali nevarnega dečka Rudolfa Gsodama, ki ima že precej hudodelstev na vesti. Sedaj je ukradel Gsodam svoji materi, ženi pekovskega mojstra Osrajnika 500 K denarja in hotel pobegniti. Ta fant je ukradel lansko leto svoji teti hranilno knjižico. Dvignil je denar in se napotil po svetu. Zalotili so ga v Mariboru v veseli, najeti ženski družbi. Zapravil je že velik del ukradenega denarja. Še prej je ta nevarni dečko obstrelil svojega očca in izvršil nato poskus samomora, ki se mu pa ni posrečil. — V Celovcu so aretirali dva nevarna vlomilca in tatova, in sicer Mat. Filzmayerja in Gregorja Starchelna. Oba imata na vesti nebroj vlomov in tatvin v celovski okolici. — V Celovcu prodaja občina premog po 2 K 36 vin. Dovoz za 100 kg stane 20 vin.

Primorsko.

Goriški mesarji so se pritožili pred kratkim, kakor smo že poročali, proti nečuvnemu ravnanju mestnega živinozdravnika Borghesaleo in so zahtevali njega odstranitve. Ob enem so zahtevali tudi novo klavnico, ki je res nujno potrebna. Župan je deputacijo, ki je šla do 150 mož, pomiriljeval in obljubljal vse, kar so zahtevali. V ilustracijo postopanja tega zagrozenega laškega živinozdravnika, konstatiramo samo še to, da so okoliščini Gorice iz bližine in tudi bolj oddaljene okolice sklenili, da ne bodo gonili na prodaj svoje živine v Gorico, marveč kam drugam, ker ne marajo, da bi bila njih eventualna kupčija odvisna od nestrpnega laškega živinozdravnika, ki ne sovraži samo Slovencev, marveč gre v svoji malenkosti tako daleč, da odklanja dobro živino slovenskih kmetov.

Kmetstvo izobraževalno društvo Jasna Poljana v Poljicah na Goriškem ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 25. januarja ob 3. popoldne v društvenih prostorih.

Gosp. inženir D. Gustinčič nam poroča: Moj kompanjon gosp. inženir Josip Skoberne se je odpeljal dne 16. januarja v Bitoli, kjer prevzame vodstvo gradbenega urada. Tvrda inženir J. Skoberne in inženir D. Gustinčič ostane v neizpremenjeni obliki pod mojim vodstvom in se bo bavila z vsemi onimi tehničnimi posli kakor dosedaj. V najkrajšem času pa se bo še celo povečala in svoj delokrog razširila. Dosedanje cenjene naročnike prosimo, da nam ohranijo svoje zaupanje ter se obračajo na stari naslov, novim se priporočamo. Vse, gosp. inženirja J. Skobernetu direktno se tikajoče dopise je dopisovati na njegov naslov v Bitoli. Pisma za trdke na naslov trdke v Trst, Via Nuova 32.

Laški ponarejalci denarja v našem Primorju. Veliko zanimanja in pozornosti vzbujajo najnovejši razkritje o laških ponarejalcih denarja. Avstrija mora biti res pravi eldorado za laške lopove, tatove in ponarejalce denarja. Komaj se je nekoliko pozabila afera z laškimi ponarejalci denarja, ki so bili pred goriškim sodiščem, že se je odkrila nova družba, ki je delala še v širšem krogu in ki se je omejila, kolikor je do sedaj znano, izključno na Avstrijo. Cela zadeva je, v kolikor je do sedaj odkrita, zelo zanimiva, posebno ker igra pri tem kaj čudno vlogo laški generalni konzulat v Trstu in Banca di Roma v Rimu. Celotno zadevo je odkrila tržaška policija. Tržaško policijo so namreč obvestile pred nekaj časa razne primorske banke in menjalnice denarja, da se menjava v zadnjem času nenavadno veliko število novih laških bankovcev po 50 in po 100 lir. Bankovci so bili sicer popolnoma podobni pravim in dotične banke niso dvomile o njih pristnosti, pač pa se jim je zdelo čudno, da pride kar naenkrat toliko laških bankovcev na primorski denarni trg. — Tržaška policija je nato aretirala več regnicolov, o katerih je izvedela, da so menjali nove laške bankovce. Pri

njih so dobili tudi več takih bankovcev. Poslali so jih laškemu generalnemu konzulatu v Trstu. Ta je spoznal bankovce za prave in policija je aretirance izpustila. Kljub temu pa je z ozirom na večjo varnost poslala policija te bankovce laški banki »Banca di Roma« v Rim. Tudi ta banka je označila bankovce za prave. Policija pa je poslala končno te bankovce laškemu državnemu uradu v Rim. Ta je odgovoril, da so bankovci ponarejeni, in sicer izvrstno ponarejeni. Tržaška policija je obvestila nato druge policije in jih opozorila na menjalce teh laških bankovcev. Vsled tega poziva so aretirali na Reki, kjer je bilo izmenjenih največ ponarejenih bankovcev, več oseb, ki so take bankovce menjavale. Pri hišni preiskavi aretirancev so našli še za 10.000 K ponarejenih bankovcev. Imena aretirancev policija še ne pove, gotovo pa je, da so aretiranci večinoma regnicoli, ali pa tukajšnji Lah, razcepalci laške družbe ponarejalcev.

Iz Poreča. Predrznost tatvine domačih živali. Minuli teden so ukradli, kakor smo že poročali, posestniku Zizi v bližnji okolici Poreča neznan tatovi dva vola in eno telico v skupni vrednosti 3200 K. O ti tatvini se poroča nadalje: Tatovi so gnali ukradene živali skozi gozde proti Monsalicam. V Antonicih so oplašili tatove vaški psi. Tatovi so pustili na polju pred vasjo enega vola in telico, drugega vola pa so gnali naprej. Njih sled je zakril novoza-padli sneg. Kljub temu pa so izsledili orožniki, da so tatovi vola v gozdu pobili in si meso razdelili. Zandarmerija je našla pri raznih posestnikih večje množine govejega mesa, ki je bilo skrito deloma v kletih, deloma na vrtovih. Aretirali so 21 oseb iz sosednjih vasi, katerim se je dokazalo, da so se udeležili tatvine. — Dne 11. januarja so ukradli neznan tatovi posestniku Martinu Matoseviču 13 ovac. O tatovih še nimajo nobenega sledu. — V isti noči so udrli tudi še neznan tatovi v hlev posestnika Gašparinija. Ukradli so svinjo, vredno 230 K. Svinjo so v bližnjem gozdu zaklali. Pustili so na mestu glavo in drobje, meso pa so odnesli. Kmetje v okolici Poreča so vsled teh tatvin, kakršnih še ne pomnijo, silno razburjeni in pozivljajo javne oblasti, da se malo bolj pobrigajo za njihovo varstvo.

»Szent Istvan« se imenuje naš najnovejši in največji dreadnought, ki ga spuste danes v morje v ladjedelnici na Reki. Ta dreadnought je kršen, kot vse naše boljše ladje, na ogrsko ime in ogrski listi pišejo, da spuste danes v morje prvi ogrski in največji dreadnought avstrijski in ogrski vodovje (?) To slavnost bo poseto več odličnih gostov obeh polovic avstro - ogrske mornarice. — Včeraj popoldne je prišla na Reko nadvojvodinja Marija Terezija v spremstvu višjega dvornega mojstra grofa Cavrianija. Sprejeli so jo zastopniki vseh oblasti. Nadvojvodinja se je nastanila na jahti »Lacroma«. Obenem sta dospela na Reko ministri Telesky in baron Buřian. Ministrski predsednik grof Tisza in trgovinski minister baron Harkanyi s člani poslanske in magnatske zbornice pridejo na Reko danes jutro. Od članov avstrijske vlade se udeležijo slavnosti deželnoobrambni minister pl. Georgi in minister za javna dela dr. Trnka. Več drugih se je opostilo. Zunanje ministrstvo bo zastopal sekcijski šef grof Marka Wickenburg. Iz Zagreba je odpotovalo na Reko 13 članov hrvaškega sabora.

Dnevne vesti.

— Cuvajev sistem na Kranjskem. V včerajšnji seji hrvaškega sabora je poslanec hrvaško - srbske koalicije dr. Edmund Kürschner govoril o Cuvajevih strahovladi na Hrvaškem ter navedel konkretno slučaj o šikanah, ki jih je morala pretrpeti mestna občinska uprava v Požegi in v Varaždinu pod Cuvajevim režimom. Ko smo čitali Kürschnerjeva izvajanja, smo se prepričali, da je sedanja klerikalna strahovlada na Kranjskem na las podobna Cuvajevemu režimu nesrečnega spomina na Hrvaškem. Zdi se, kakor da bi si bila dr. Susteršič in Lampe vzela za svoj vzor častivrednega Cuvaja in ga skušala posnemati v vsakem oziru. Kakor je Cuvaj zgolj iz masčevanja in političnih ozirov odredil revizije mestne uprave v Požegi in v Varaždinu, tako je tudi pri nas v Ljubljani deželni odbor zgolj iz političnih motivov poslal na magistrat revizijsko komisijo. In kakor je na Hrvaškem prosluli Džuka paša, še predno se je končala revizija, pisal v uradnem listu Cuvajevе vlade o poverbah in nerednostih v občinski upravi požški, tako je dal tudi Lampe paša v glasilo deželne odbora kranjskega »Slovenec« pisati

dogovorne članke o tatvinah in defraudacijah, ki so se baje vršile na ljubljanskem magistratu. Cuvajeva revizijska komisija je končno dognala, da se nahajajo v mestni blagajni požški štirje vinarji preveč in je jo proglasila to kot dokaz za nerednost in nepravilnost v mestnem občinskem gospodarstvu. Pri nas v Ljubljani revizijska komisija vkljub dvamesečnemu trudu in delu niti teh vinarjev ni našla, za to hočejo deželni kristjani vzeti za dokaz nepravilnosti in nerednosti v občinski upravi dejstvo, da je mestna občina ljubljanska zakonitim potom najela posojila in jih porabila v občinske svrhe, kakor so pač to zahtevale neodložljive potrebe. Da tu sta si Džuka in Lampe paša docela enaka in prav radovedni smo, če si bo kranjski paša tudi od tu naprej upal posnemati svojega hrvaškega vzornika zločasnega spomina. Cuvaj in Džuka paša sta namreč vkljub negativnemu rezultatu revizijskih komisij v Požegi in Varaždinu suspendirala od službe župane dr. Kürschnerja in dr. Magdića. Morda misli tudi Lampe paša na suspenzijo ljubljanskega župana? Kdor Lampka pozna, mu bo prisodil tudi to lumparijo. Toda k sreči nima o tej stvari odločevati »deželni finančni minister«, ki bi gotovo tudi v tem oziru posnemal Cuvaja in Džuka pašo, marveč imajo o takšnih zadevah edino in odločilno besedo činitelji, ki so že zdavna siti Susteršič - Lampetovega terorizma. Pa bodi že kakorkoli, eno je čisto gotovo, da ni ničesar večnega na tem svetu. Na Hrvaškem je sedaj konec Cuvajevе strahovlade, zato smo prepričani, da tudi pri nas ni daleč čas, ko bo tudi na Kranjskem odbila zadnja ura Susteršičevega gospodovanja in Lampetovega paševanja!

— O mestnih posojilih piše v zadnjem času izredno mnogo škofov »Slovenec«. Skoro 15 milijonov dolgova ima Ljubljana, tako kriči, ali bo mogla sploh kdaj te dolgove poplačati? Hinevci! Zakaj pa ne piše o deželnih dolgovih, ki jih je bilo kar v zadnjih šestih letih, ko je klerikalna stranka nastopila vladno v deželi, napravljenih 14 milijonov, torej v šestih letih skoro toliko, za kolikor se je Ljubljana zadolžila v stoletjih. In če uvažujemo dognano in neizpodbojno dejstvo, da mestna občina ljubljanska plača dve tretjini vseh deželnih doklad, da je torej prva davčna sila v deželi, potem pač lahko trdimo, da bo Ljubljana svoje obveznosti glede svojih posojil vsaj tako lahko izpolnila, kakor dežela glede svojih. Da, trdimo naravnost: **Ako bi ne bilo Ljubljane z njeno veliko davčno silo, bi dežela Kranjska morala samo samotari in nikoli bi ne prišla v položaj, zadostiti svoji dolžnosti glede svojih dolgov.** Tako je klerikalna gospoda! Ljubljana je za deželo prava zakladnica in če bi deželi usahnili viri ljubljanskih dohodkov, bi v tistem hipu stala dežela pred položom in konkurzom. Ljubljana je za deželno upravo molzna krava v besede pravem pomenu in človek bi pričakoval, da bi deželni kristjani to tudi upoštevali ter skrbeli za to, da bi se dali ljubljanskemu mestu vsi pogoji za uspešen gospodarski napredek, kar bi naravno prišlo v korist samo njim samim. A kaj vidimo? Deželni gospodarji izsesavajo Ljubljano do zadnje kaplje krvi, na drugi strani pa z vsemi sredstvi zavirajo na umeten način vsak njen napredek ne le na kulturnem, marveč tudi na gospodarskem polju. Klasičen zgled v tem oziru je ravno izraba vodnih sil na Ljubljani, česar se za vsako ceno hočejo polastiti deželni kristjani na škodo mestne občine ljubljanske. Star rimski pregovor pravi, da bogovi oslepe tistega, ki ga hočejo ugonobiti. Zdi se nam, da so že tudi deželni gospodarji slepi, ker bi sicer ne drli z odprtimi očmi v siguren svoj propad.

— Pri nas in drugod. Listi poročajo: »Mestna občina v Nišu se pogaja za posojilo v znesku 21 milijonov v svrhu, da izvede mestno regulacijo in kanalizacijo, da zgradi vodovod in uvede električni tramvaj.« Niš je še na pol turško mestece — Turki so gospodarili tam še pred 36 leti — s približno 30.000 prebivalci in si najme razmeroma ogromno posojilo v znesku 21 milijonov. Svet bo rekel, da je to podjetno, napredno mesto, ki se zaveda, da je treba žrtvovati tudi milijone, ako je to v splošno korist in občini v blagor, in časopisje bo pelo hvalo dalekovidni in širokopotezni mestni upravi. To bi nesporno storil tudi prijatelj »Slovenec«, ako bi slučajno ne čital te naše novice. Tako pa bo molčal, ker neče posredno hvaliti — mestne občine ljubljanske. Ljubljana je mesto, ki šteje 45.000, s predmestji pa gotovo nad 50.000 prebivalcev, a ima dolga v celem komaj nekaj nad 10 milijonov, a ima že izvršeno kanal-

izacijo, regulacijo, ima svojo elektriko, je zgradila svoj vodovod, ima električno železnico itd., vse to za par milijonov, dočim bo veliko manjša niška mestna občina v iste svrhe rabila 21 milijonov! Ne bo šel ne ljubljanski župan v Niš, marveč niška občina, »Slovenec« gospoda se bo prišla les učiti!

— Klerikalci niso zadovoljni, ker je mestna občina ljubljanska zmagala v pravdi proti delniški družbi dolenskih železnic. Včerajšnji »Slovenec« namreč piše: »Mestna občina je zmagala le glede formalno-pravnega stališča, v glavni stvari pa ni dosegla prav nič. Namreč denarni zahtevek se je odklonil.« Tako »Slovenec«! Iz njegovih besed je razvidno, da so klerikalci prav nezadovoljni, da je ljubljanska mestna občina izvojevala za se in za druge — med njimi tudi klerikalne — interese pravico. Njih zlovoljnost je umljiva. Boje se pač za garancijski fond, ki je vsled vladnega rop postal prost in ki so ga deželni kristjani že nemara pobasali v svojo široko malho. Se jim pač tresejo hlačice, da bi njihova tako spretno prizorjena transakcija ob koncu koncev vendarle ne splavala po vodi. Da pa zmagala, ki jo je izvojevala ljubljanska mestna občina proti vladi in klerikalcem vendarle ni tako brezpomembna, kakor jo skuša naslikati v prozornem nameru »Slovenec«, citiramo tu v informacijo naši javnosti mnenje graške »Tagespost«e, ki piše o tej stvari med drugim: »Sodba dunajskega trgovskega sodišča pomenja, četudi zadeva še ni odločena v zadnji inštanci, za mestno občino ljubljansko lep uspeh. Baje ta sodba nudi žaljenemu pravemu čutu zadoščenje in bo, kakor je pričakovati, državno upravo napotila, da bo sedaj jela razmišljati o primerni odškodnini za privatne delničarje.«

— Kako so novomeški klerikalci zbirali priče za Golijevo oprostitev. O tem za prave kristjane zelo značilnem slučaju se nam iz Novega mesta poroča: Marsikomu bo znano, da je takoj po dogodkih in Rokodelskem domu tudi več klerikalcev, ki so sicer pošteni ljudje, se izrecno izjavilo, da to, kar je vladni koncipist Golija nasproti mestnemu županu zagrešil, ni bilo prav. Tako surovo bi Golija, če je tudi bil kot vladni komisar, nasproti županu, vendar ne smel nastopati. »Marš ven« se reče kvečjemu kakšnemu psu, še beraču se ne sme reči. Ko pa so zvedeli, da stvar pride pred sodišče, so postali že bolj previdni. Njih poglavar jih je baje sklical k zaupnemu sestanku, pri katerem je moral vsak odkrito povedati, kar je na shodu šlihal in videl. To so si vse napisali in izmed vseh zbrali samo tiste za priče, katerih izpoved je bila obremenilna za župana Rosmana. Če je to res — in ker je to eden klerikalcev izdal, mora biti že res — potem je čudna uganka rešena, kako to, da nobena zaslišanih klerikalnih prič ni slišala, kar je slišalo 20 nasprotnih prič... K spovedi bodo šli, pa si bodo svojo mirno vest olajšali.

— Dolenjske Novice bi bile imele vsled odkladijanja dr. Ogrizkovih odpadkov zmrmziti. Niso se mogli drugače znebiti dr. Ogrizka in Zlogarja, kakor s tem, da so ustavili izdajanje »Dol. Novic«. Dr. Ogrizek, ki je pri nas pritenec in je predsednik »Meščanske zveze«, dasi je tuje in stanuje pol ure daleč iz mesta v sosednji občini, je prišel v tiskarno in začel robančiti. Lastnik tiskarne pa je rekel: »Kar sem tiskal, sem tiskal« in je postavil nadležnega tujca na hladno. Tiskarski štrajk je samo pretveza, da so prenehale izhajati. Dr. Ogrizek in Zlogar delata na zopetno izhajanje »Dol. Novic«. Seveda, kam pa naj sicer odkladata svoje duhteče duševne proizvode. Bomo videli, ali zmaga pamet, ali šovinizem.

— Z Dunaja. Kakor znano obstoji na Dunaju slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža«. Tam se shajajo Slovenci brez razlike stanu, da se pogovorijo v svojem materinskem jeziku. Na sv. Treh kraljev dan je razdelil član Straže gostom listke z vabilom na občni zbor društva. Pripomniti je treba, da je bilo med gosti tudi več nečlanov »Straže«. Kljub temu smo se tudi nečlani, ker smo bili že vabljeni obdeležili občnega zbora. Predno pa se prične zborovanje tega dičnega društva, so nas vrgli odborniki, kljub našim opravičenim protestom, da smo bili vabljani in da smo gostje, iz dvorane. To postopanje klerikalnih izobraževalcev gotovo ni lepo in če si štejejo ti močje v sramoto, da jih obiščejo pošteni slovenski delavci, dostojni sinovi istega naroda, potem so si daleč lepo spričevalo klerikalnega duševnega ubožstva. To približno v vzgled vsem zavednim Slovincem, ki so in ki morda pridejo na Dunaj, da se bodo vedeli ravnati in da bodo

spoznali postopanje gospodov okrog klerikalne dunajske »Straže«, ki prezira na tak način celo v tujini svoje brate. — Več slovenskih delavcev na Dunaju.

Najvišja zahvala. Društvo slovenskih profesorjev je dobilo za svojo udanostno izjavo Njegovemu Veličanstvu povodom letošnje glavne skupščine najvišjo zahvalo.

— Javen shod. V torek, dne 20. januarja ob pol 7. zvečer se vrši v veliki dvorani Mestnega doma javen shod z dnevnim redom: »Mezdno gibanje tiskarjev avstrijskih s posebnim ozirom na Kranjsko«.

— Mezdni boj avstrijskih tiskarjev. Na Kranjskem so dosedaj priznale začasni normalni mezdni cenovnik trdke M. Hrovatin, »Narodna tiskarna« in »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani, »Sava« v Kranju in J. Koželj v Krškem s skupno 52 pomočniki, tako da dela pod novimi pogoji že tretjina vseh kranjskih tiskarjev. — Do včeraj 14. januarja je v vsi državi podpisalo novo pogodbo 295 tiskarjev, pri katerih je vpisanih 3450 pomočnikov in 847 pomožnih delavcev in delavk.

— Ljubljanski šahovski klub je imel v soboto, dne 10. januarja v restavraciji pri »Zlati kaplj« pod predsedstvom gosp. prof. Ludovika Vagaja svoj drugi redni občni zbor. — Klub, ki se je koncem meseca decembra l. l. preselil iz kavarne pri »Slo-nu« v kavarno »Union«, ima 32 članov; igralni večeri ob ponedelkih, sredo in sobotah so bili dobro obiskovani. Tudi klubovo premoženjsko stanje je še dovolj ugodno, ker izkazuje čisti prebitok v znesku 14 K 71 vin. in to kljub temu, da se je v preteklem letu nabavilo okoli 30 šahovskih knjig, tako da šteje klubova knjižnica nad 50 knjig in več letnikov šahovskih listov, ki so klubovim članom na razpolago. Članarina za leto 1914 se je določila na 5 K za celo leto; novi člani pa plačajo z 1 K vstopnine vred 6 K. V novi odbor so bili z vzklikom izvoljeni sledeči gospodje: za predsednika profesor Ludovik Vagaja; za njegovega namestnika odvetniški koncipient dr. Milan Korun; za odbornike: trgovec Leopold Pevalak, asistent c. kr. tobačne režije Fran Golob in avskultant dr. Mirko Vrančič; za namestnika tovarnar Fran Bonač in proforski kandidat dr. Jakob Silc; za računsko preglednika deželni komisar dr. Branko Fišer in inženir dr. Milan Vidmar, znani šahovski mojster. — V klubovem turnirju je zmagal med 6 udeleženci c. kr. finančni nadsvetnik Herman Nickerl pl. Ragenfeld in tako ostal »klubov mojster« tudi za leto 1913. Dne 8. maja 1913 je priredil klub javno simultansko produkcijo Rudolfa Spielmanna, ki spada brez dvoma med najmočnejše šahovske mojstre sedanje mlajše generacije. Isto velja tudi o dr. Milanu Vidmarju, kojega simultanska produkcija se je vršila dne 20. decembra l. l. Prve simultanske produkcije se je udeležilo 22, druge pa 20 igralcev, od katerih sta zmagala vsakokrat po dva — gotovo povoljen uspeh nasproti takima šahovskima mojstroma. — Tudi v tekočem letu namerava klub prirediti kake simultanske produkcije, korespondenčne matice, matice med močnejšimi klubovimi člani in v kratkem tudi turnir za klubovo mojsterstvo za leto 1914, zlasti zanimiv bo pa handicap - turnir, v katerem bo dovolil močnejši igralec slabšem za takoj početkom partije kako prednost. — Zahvaljujoč se vsem ljubljanskim dnevnikom za priobčevanje klubovih objav, je zaključil predsednik zborovanje.

— Tekmovalno sankanje v Ljubljani. Letošnja zima je po dolgem presledku zopet omogočila intenzivnejše gojenje zimskega športa, zlasti sankanja, ki spada tudi v Ljubljani med najpriljubljenejše športne zabave. Dočim so se v zadnjih letih vršile že drugod po Kranjskem sankalne tekme, ki so v največji meri vplivale na pravilni športni razvoj sankanja, morala se je Ljubljana vsled slabih snežnih razmer zadovoljiti le s par slabimi sankalnimi dnevi. V svrhu propagande sankalnega športa in da omogoči Ljubljancem tekmovalanje v športnem sankanju, sklenil je »Ljubljanski športni klub« prirediti v nedeljo, dne 25. januarja t. l. ob 10. dopoldne na klubovem sankališču v tivolskem gozdu sankalno tekmo s sledečim sporedom: 1. Tekma juniorjev. Pristopna vsem sankalcem, ki nimajo še kakega darila. Vloga 2 K. 2. Damska tekma. Vloga 2 K. 3. Tekma za prvenstvo Ljubljane. Pristopna vsem sankalcem v starosti nad 18 let. Vloga 2 K. 4. Tekma za prvenstvo »Ljubljanskega športnega kluba«. Pristopna le klubovim članom. 5. Tekma dvose-dežni: sank. Vloga za vsak par 2 K. Tekmovanja se smejo izvzemati točke 4. udeležiti vsi sankalci iz Kranjske brez razlike narodnosti. Tekmuje se po predpisih avstrijske zveze

sankalnih društev. Dolžina proge znaša 700 m. Prijave z vlogami vred sprejema do 24. t. m. opoldne gosp. Jos. Maleček, blagajnik »Kmet-ske posojilnice ljubljanske okolice« v Ljubljani. Poznejše prijave dovoljene so le proti plačilu dvojne vloge, do začetka starta. — Vse druge podrobnosti objavljajo se pravočasno v ljubljanskih dnevnikih.

— Koncesijo za poučevanje plesa je dobil g. Ludovik Černe. Vsem društvom in korporacijam ga najtopleje priporočamo kot domačina ter želimo, da cenj. društva nje-mu poverijo vodstvo plesov pri letošnjih prireditvah.

— Smučki tečaj v Ljubljani. Jutri t. l. v nedeljo dne 18. t. m. se vrši prvi izlet smučarjev v ljubljansko okolico. Odhod iz Ljubljane (južni kolodvor) ob 6.54 uri zjutraj do Medvoda. Komur ta čas nemogoče, naj prispe za naslednjim vlakom ob 9. uri v Medvode, od koder nato povede posebni sel smučarje po markiranem potu proti Sv. Jakobu pod Sv. Katarino do skupnega smučišča. (pol ure od kolodvora). Povratek poljubno. Vsak izletnik naj si vzame provijant seboj, ker traja vezbanje čez poldan do 3. ali 4.

— Ljubljanski društveni orkester priredi v ponedeljek 19. t. m. v restavraciji Perles, Prešernova ulica redni občni zbor. Prijatelji godbe se vrljudno prosijo, da se v mnogem številu udeležijo, ker se gre za obstanek godbe.

— Policija, kje si? Včeraj je neki očitno vinjen ali pa umobolni človek prihajal na konju skozi vestibul, mimo vratarja na peron glavnega kolodvora. Moža, ki je imel sabo tudi svojega slugo, so s trudom spravili na cesto. Od tu je hotel z vso silo jahati v kolodvorsko restavracijo, kar so mu tudi s težavo zabranili. Jahač je po tem dirjal in kolovratil še po vsem mestu do popolnoči, a nikogar ni bilo, ki bi preprečil čudno njegovo početje. Čemu pa je policija, ako ne intervenira v takih slučajih, če jezdec prihaja celo na kolodvorski peron? Navadnega človeka že aretirajo, ako gre na peron brez karte, dočim je, kakor se kaže, sedaj brezplačen vstop na peron že dovoljen ne samo jezdecem, marveč tudi njihovim konjem. Pravijo, da je bil čuden jezdec spreobleden oficir. Tega skoraj ne moremo verjeti.

— Mestno drsališče. Na mestnem drsališču pod Tivolijem svirala bodo pri ugodnem vremenu jutri 18. t. m. od 3.—5. popoldne godba »Ljubljanskega društvenega orkestra«.

Pohvala. Orožniški stražmojster g. Ivan Zagorec, postajevođa v Gorenji vasi, je dobil pohvalno priznanje za vestno opravljanje službe pri zgradbi deželne ceste Trata-Suhidol.

Zadnja Golijeve afera iz Jarčevih shodov se zaključila v ponedeljek, dne 19. t. m. pred novomeškim vzklicnim sodiščem. V tej aferi je prizadet odvetniški koncipient g. Lotrič, o čemer smo ob priliki prve razprave na kratko že poročali.

Iz Novega mesta. Prijatelji glasbe vabijo h koncertu godbe c. in kr. pešpolka št. 53 iz Zagreba, ki se vrši — v slučaju zadostne udeležbe do 19. t. m. opoldne — v četrtek, dne 22. t. m. v Narodnem domu. Koncertu sledi ples. Začetek koncerta ob 8. plesa ob 11 zvečer. Vstopnina: Sedeži prvih treh vrst 2 K 50 v, ostalih 2 K. Stojišča 1 K 20 v. Visokošolci in dijaki 70 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je morebitni čisti dobiček namenjen mestnim revežem. Prodaja vseh vstopnic edinole pri g. Kendi do 19. t. m. opoldne. Po tem roku in na večer prireditve se ne dobi več vstopnic. Računi bodo po prireditvi vsakomur na vpogled pri g. Kendi, kjer se bodo tudi vračalo denar, — odštevši stroške za plakate — ako se do 19. t. m. ne nabere zadostna vsota in zaradi tega prireditve odpade. 24. in 31. t. m. vojaška godba ni na razpolago.

Zasnežena Dolenjska. Iz Novega mesta nam poročajo: Od noči 13. na 14. t. m. dalje pa do 15. januarja popoldne je nepretrgoma snežilo. Ob mrzli burji je padal čisto suh sneg. In to je bila še sreča. Kajti sicer bi bila teža mestoma do pol metra nanovo padega snega povzročila mnogo škode na sadnem drevju, pa tudi na poslopih. Pri tej priliki smo tudi videli, kako se pri nas skrbi za odpravo oviranega javnega prometa na državnih in deželnih cestah, po katerih je ležal sneg čez koleno na debelo. Najbolj obljubljeni državni cesti sta ona proti Krškem in čez Gorjance v Belo Krajino. Na državno cesto čez Gorjance so odpravili snežni plug v četrtek popoldne. Istotako tudi po državni cesti v smeri proti Trebnju, ona proti Krškem pa, ki ima najbolj obljubljen tovarni promet pa je še na četrtek večer ostala kakor so jo ljudje za silo pregazili. Izostati je morala avtomobilska zveza

Krško-Novo mesto, drugi vozovi so komaj prišli do mesta. Splošno se je kritiziralo, zakaj se ni, če ni dovolj plugov na razpolago, popreje ta proga proti Krškemu razvlekla; na oni proti Trebnjem itak ni nobenega posebnega tovornega, še manj pa osebnega prometa, ker teče tik ob cesti železnica. »Postavil« se je tudi kandidski župan in načelnik cestnega odbora g. Zurec s svojimi cestami. Samo do svoje hiše je dal sneg odkidati, vse druge ceste, tudi deželno od Novega mesta proti Toplicam so morali ljudje v celo pregaziti obadnji. Niti vnanje se h Kandiji spada: hiše niso imele gazi. Zunaj Kandije pa sploh ni bilo mogoče nikamor priti. Častne naslove imeti pa iz njih težke denarce kovati in od javnosti nikdar kontrolirane račune predlagati, to bi marsikdo znal.

Bleško jezero zamrznjeno. Z Bleda se nam poroča, da je jezero popolnoma zamrznjeno, tako, da se bo že v nedeljo lahko brez skrbi drsalo.

Iz Kilovč nam pišejo: Iz naše male vasice niste še nemara nikoli prejeli kakega dopisa. Da smo vzeli pero v roke, k temu nas je sedaj prisilil dopisnik v »Lažljubju« z dne 8. t. m., ki je svoji godli dal naslov: »Iz Zagorja na Krasu«. Može ali fant, ki to piše, zamenjava prav namenoma resnico z lažjo, ker misli, da se bo s tem prikopal do boljše službe. Toda počasi, tako hitro ne bo zlezal v boljše gnezdo. Oglejmo si malo gori omenjeni dopis, kjer se piše o »slavnih« zmagi dr. Pegana proti naprednemu kandidatu v Zagorju, ter prav konfuzno zmeša, kakor bi bile volile občine Zagorje, Rateževbrdo in Kilovče skupaj, kar pa ni res, ker ste občini Kilovče in Rateževbrdo volili z občinami Prem, Čelje, Smerje in Janeževbrdo, kjer je Pegan pogorel ter je dobil napredni kandidat kljub grozni in večkrat nedovoljeni agitaciji župnika Škerjanca in njegovih opred 5 glasov večine. V istem dopisu se je močnejši obregnil ob uglednega posestnika Jeranda iz Kilovč, ter mu očita, da je volilce preslepil, takoj nato pa pravi, da je dobro, da nima le-ta nobene veljave. Kje je ta logika? Gospod dopisnik, ko ste krpali ta dopis, ste bili gotovo pogledali pregledniko v kozarec, drugače bi ne mogli pisati takih neslanosti. Kar pa se tiče veljave Jeranda, vam povemo, da ima on pri veliki večini župljanov veliko več veljave kot marsikateri maziljenec. Kar se tiče hvaleisanja mož iz Rateževbrda, vam pa povemo, da ljudje vašega kopita vedno hvalijo te nezavedneže, ki se pustijo izžemat. Kaj je vzrok, da je Zagorje tako volilo, vam je pa tudi znano. Sicer se vam pa vaša trdnjava že pri prihojnih volitvah lahko podere. Toliko za danes, ker imamo od ameriških žuljev še okorne roke, postanejo pa v kratkem bolj mehke in takrat bo pero ostreje pisalo o vas, gospod vihar Baloh.

Kinematograf »Ideal«. Senzacijski spored za soboto 17., nedeljo 18., ponedeljek 19. 1. tri jezera v Šumavi. (Naravni posnetek.) 2. Koki gospodar. (Velekomični in razposajeni prizori.) 3. Stric in nečak. (Komično.) 4. Napeto! Gniljivo po učinku! Zanimivo! Orožnik Möbius. Senzacijska drama v 3 dejanjih po enakoimenskem romanu pl. Blüthgena. 5. Prostor je v najmanjši koči. Vesela prigodba v 2 dejanjih. V glavnih vlogah Gigetta in Rodolfi. (Bučen smeh!)

Zopet nesreča. V četrtek popoldne je vpkokjena delavka tobačne tovarne Frančiška Findeisen na Tržaški cesti padla in si zlomila levo roko. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

V prisilno delavnico so danes privedli 35letnega vaganta Matijo Toplitscha iz Goselne vasi v celovškem okraju.

Glavni semenj za kože ter kožu-hovino se bode vršil v ponedeljek, dne 26. t. m. kot navadno v skladiščih trvdke »Balkan« trgov. Spedijske in komisijske del. družbe na Dunajski cesti št. 23, na kar se gg. interese blagohotno opozarjajo; tozadevna pojasnila pismeno, ustmeno ali telefonično daje zgoraj omenjena družba brezplačno. Telefon šte. 100.

C. kr. policijsko ravateljstvo v Ljubljani. Izgubljene stvari v času od 1. do 15. januarja 1914. 1 ročna torbica z 285 K v večini v papirju, 1 zlata verižica brez obeska, 1 srebrna ura, 1 rjava denarnica s 25 K, 1 zlata zaponka (broša) z 9 kamni, 1 črna ročna torbica s 4 K, 1 denarnica z 1 zlato verižico z obeskom, 1 damski vlnasti obroček iz kovine, 1 damska šerpa z srebrnim venzenjem, 1 moška ura, 2 zlata prstana, 1 z modrim, 1 z rdečim kamnom, 1 zlata dolgočlenkasta zapestnica, 1 bankovec za 20 K, 1 damska črna boja z modro podlogo, 1 zlata zapestnica z obeskom, 1 vratna verižica z

obeskom, 1 rjava denarnica s 12 K, 1 listnica s 40 K v papirnatem denarju, 1 novi damski čevlji, 1 zlat prstan z briljantom, 1 zlata vratna verižica z obeskom, 1 novo železno kladivo ca. 3 kg težko, 1 črna denarnica s 6 K, 1 črna denarnica s 32 K, 1 denarnica s 5 K drobiža, 1 denarnica s 58 K, 1 denarnica s 10 K, 1 nova pelcrina z denarnico približno 5 K denarja. — Najdene stvari v času od 1. do 15. januarja 1914. 1 nikelnasta ura s športno verižico, 1 zapestnica iz novega zlata brez obeska, 1 zapestnica s srebrno uro, 1 denarnica s 6 K, 1 pasji ovratnik iz usnja, 1 vreča ječmena ca. 50 kg, 1 navadni škčipalnik, 2 kozje brade za klobuk (Gamsbart), 70 K papirnatega denarja, 1 stara denarnica s petkronskim tolarijem (preluknjan), 1 zapestnica s srebrno uro, 1 vreča pšenice ca. 70 kg, 1 bankovec za 10 K, 1 denarnica s 70 K, 1 par otroških drsalik, 1 ročna torbica, 1 majhen jazbečar, lisičje barve, 1 ročna torbica z denarjem 7 K, 7 moških ovratnikov. Vse te stvari se dobe pri c. kr. policijskem ravateljstvu.

Narodna obramba.

Moška in ženska podružnica Ciliril in Metodove družbe v Idriji priredita dne 1. svečana letos (v nedeljo pred Svečnico) v pivarni »pri črnem Orlu« veliko ljudsko veselico z najrazličnejšim sporedom. Soditi po pripravah utegne to biti najbolj animirana priredba v tem predpustu. Vsi prijatelji neprisljane zažave dobrodošli!

Društvena naznanila.

»Sokol II.« ima svoj redni občni zbor, dne 25. t. m. ob pol 10. uri popoldne v gostilniških prostorih br. Kavčiča na Privozu. — Dne 21. t. m. ob pol 9. uri zvečer pa se vrši v gostilni »pri Vitezu« na Bregu pomeknek glede volitve novega odbora. Bratje, udeležite se obeh! Na zdar!

Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo naznanja tem potom slavnemu občinstvu, da je svojo knjižnico popolnoma preuredilo, si nabavilo dokaj novih knjig, in da je ista slavnemu občinstvu na razpolago. Knjižnica, ki se nahaja v Cerkveni ulici št. 21 (prilije desno), je odprta vsak ponedeljek in petek od 6. do 8. zvečer. Knjižnica je bila do sedaj društvena in so imeli pravico do nje le člani društva, sedaj pa si je pridobila pravico javnosti, tako, da je vsakomur dostopna. Društvu naklonjeno občinstvo pa vlijudno prosimo, da prebrane knjige, ki leže doma brez pomena, blagovolji darovati knjižnici.

Društvo slov. profesorjev. Odbor »Društva slovenskih profesorjev« se je konstituiral sledeče: Predsednik dr. Jakob Zmavc; podpredsednik Ljudevit Lederhas; tajnik dr. Rudolf Molč; blagajnik Ivan Maselj; odborniki: dr. Josip Debevec, Jos. Kožuh, Jos. Kržišnik, dr. Jos. Šmajdek, Ljudevit Vagaja; namestnik dr. Fran Ilešič.

Pisateljsko podporno društvo. Včeraj zvečer se je vršil občni zbor »Pisateljskega podpornega društva« v restavraciji Narodnega doma. Predsednik g. profesor Rajko Perušek je otvoril občni zbor s pozdravom vseh navzočih ter kratko orisal društveno delovanje v preteklem letu. Zlasti je označil, kako je v slavnem ognju vzplamtelo zanimanje mlajše generacije za delovanje društva pa hitro zvalila vse delovanje, ki naravno ne more biti vzpričo namena društva posebno obsežno, nazaj na stare člane. Tudi društvo ni v svojem delovanju bilo deležno ohega pvoštevjanja širših slojev v našem narodu, ki bi je smelo pričakovati vzpričo svojega dobrodelnega smotra. Razen munificenčnih daril dveh korporacij, — ena izmed njih je mestna občina ljubljanska, — društvo ni imelo od zunaj posebnih prispevkov in je društvo moralo gledati, da izhaja s svojimi rednimi dohodki. Končno se spominja predsednik umrlega člana cesarskega svetnika Murnika. Člani se v znak blagega spomina pokojniku dvignejo s sedežev. Tajniško poročilo g. ravnatelja Macherja omenja razne podpore, ki jih je društvo izplačalo v preteklem letu in internu društveno delovanje. Iz blagajniškega poročila g. prof. Funtka posnamemo, da je izplačalo društvo v preteklem letu 730 K podpor. Društvena imovina se je zvišala od lanskega leta, ko je znašala 19.731 K 19 v na 19.865 K 44 v. Na predlog preglednika ravnatelja g. Gerbičca se da blagajnik absolutorij in na predlog g. Podkrajška se izreče celemu odboru priznanje in zahvala. Končno je bila sprejeta resolucija g. profesorja Funtka, ki vsebuje važen predlog za prihodni

občni zbor »Pisateljskega podpornega društva«.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. XIII. redni občni zbor bo v nedeljo 25. januarja t. l. ob 10. popoldne v društvenih prostorih (Narodni dom). Na dnevnem redu so sledeče točke: Pozdrav predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo preglednikov računov, volitev odbora in slučajnosti. Og. člane vabimo k prav oblii udeležbi.

Slovensko planinsko društvo vabi na svoj VII. Planinski ples, ki ga priredi v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani v nedeljo, dne 1. februarja 1914. Začetek ob 8. zvečer. Vso glavno oskrbo je prevzelo društvo v svoji režiiji s pripomočjo damskega odbora in bo postreglo s skrbno izbranim najboljšim domačim vinom ter drugo pijačo in mrzlimi jedili. Obleka bodi turistovska (strogo so pa prepovedani podkovani gorski čevlji), narodna ali promena. Vstopnina 2 K, za člane, ki se izkažejo z društveno izkaznico pa 1 K. Vstopnice se bodo prodajale v trgovinah: Gričarja & Mejača v Prešernovi ulici, I. Korenčana na Starem trgu, A. Škofa na Dunajski cesti, M. Tičar na Sv. Petra cesti ter na dan plesa pri blagajni od 6. zvečer dalje.

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov. Krajevna skupina v Ljubljani sklicuje svoj I. redni občni zbor na nedeljo 25. januarja 1914 ob 10. uri popoldne v rožni sobi hotela Union s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika izrednega obnega zbora, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo preglednikov, 5. volitev odbora, 6. volitev delegatov na društveni občni zbor, 7. raznoterosti. Tovarži pokažite svojo stanovsko zavest s polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Podružnica »Ljubljana« priredi v nedeljo ob 8. zvečer v »Mestnem domu« koncert s temle sporedom: 1. Smetana: »Prodana nevesta«. — Koračnica. 2. Iv. pl. Zajc: »Graničari«. — Overtura. 3. a) Dr. J. Ipavice: »Imel sem ljubi dve«. b) A. Hajdrih: »Hercegovska«. Osmerospjev. 4. a) Jos. Pavčič: »Pred durmi«. b) G. Puccini: »Arija iz opere Boheme«. Poje g. L. Kovač. 5. Iv. pl. Zajc: »Dobro jutro«. Poje g. V. Adamič. 6. a) Dr. B. Ipavice: »Mak žari«. b) R. Leoncavallo: »Arioso iz opere »Bajazzo«. Poje g. L. Kovač. 7. Konuzso: »Halka«. Mazurka. 8. Offenbach: »Intermezzo in Barcarolla« iz opere »Hoffmanove pripovedke«. 9. a) Oskar Dev: »Tihi veter«. b) A. Hajdrih: »Slabo sveča je brlela«. Četverospjev. 10. a) A. Foerster: »Povelje ve«. b) V. Novak: »Gorski kraje«. Osmerospjev. 11. L. Pahor: »Veseli bratci«. Koračnica. — Ples.

Prostovoljno gasilno društvo v Mostah pri Ljubljani je imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 11. t. m. Izvoljeni so bili: za načelnika Fr. Suppan, železničar v Novem Vodmatu, za podnačelnika Fr. Bricelj, pos. v Mostah, za tajnika Jakob Menart, trgovec, za blagajnika Iv. Kovič, posestnik, za odbornike pa Fr. Novak, pos., Fr. Zorman, Avg. Marčič, Jos. Makovec in Andr. Svetek. Pri seji se je sklenilo, da se priredi predpustna veselica dne 1. februarja pri Prusniku.

Plesni venček »Sokola« na Vrhniki se zaradi nepričakovanih ovir ne priredi v nedeljo dne 18. t. m., temveč pozneje!

Podružnica Slov. plan. društva v Kranju ima svoj redni občni zbor dne 28. januarja t. l. ob pol 8. zvečer v bralni sobi Narodne čitalnice v Kranju.

VIII. redni občni zbor Ribniškega Sokola se je vršil na praznik sv. Treh kraljev, dne 6. t. m. ob 4. popoldne v društveni telovadnici ob oblii udeležbi članstva. Starosta br. dr. Schiffer pozdravi navzoče in konstatira sklepčnost obnega zbora. V kratkih potezah oriše društveno delovanje v preteklem letu, ki se je udeležilo raznih prireditvev in napravilo tudi več izletov. Doma se je skrbno gojila telovadba, ki je gotovo prvi namen naše sokolske organizacije. Svoj račun glede telovadbe smo položili ob priliki župnega zleta v Ribnici, ki se je vršil dne 13. julija 1913. Spominja se tudi umrlih članov br. dr. Teodorja Rudescha, br. Filipa Rusca, br. Leopolda Somerja in br. Fran Picka. Navzoči se v znak sožalja vzdignejo s sedežev. — Iz vestnega tajniškega poročila posnamemo, da je imel odbor 30 sej; društvo pa šteje 46 rednih in 36 podpor. članov, 4 ustanovnike, 1 častno ustanovnico in 38 članic. Vseh skupaj torej 125 članov. — Iz obširnega blagajniškega poročila posnamemo, da je imelo društvo v celoti l. 1913 1031 K 74 v denarnega prometa in da

šteje doslej društveno premoženje 2907 K 89 v. — Br. načelnik nam poda jasno sliko o delu v telovadnici. Društvo je priredilo tudi javni nastop na Turjaku, kjer so se vadile proste vaje in vaje na orodju; tudi pri župnem zletu v Ribnici smo postavili častno število telovadcev. V preteklem letu sta se vršila tudi 2 vadijska sestanka v Sodražici in v Vel. Laščah, udeležili smo se pa tudi vadijskih sestankov v Ljubljani. Posebno lepo se je začela razvijati telovadba obrtnega naraščaja. — Nato so sledila še poročila raznih odsekov, katerih najzanimivejše je gotovo ono o skladu za Sokolski dom, v katerem navaja br. Arko Iv., da znaša nabrana vsota že 5423 K 21 v. Od lanskega leta smo kljub vsem neugodnostim napredovali za 737 K 86 v. Zanimivo je bilo tudi poročilo o obrambnem in zletnem skladu. Ker je bilo vse v najlepšem redu se zahvali celemu odboru za njegovo vestno delovanje in se mu da absolutorij. — Pri volitvah je bil navdušeno zopet izvoljen za starosta br. dr. Schiffer, namestnikom staroste br. Fišer, za načelnika br. Stane Oražem. V ostali odbor so bili izvoljeni sledeči bratje: Filip Peterlin, Arko Ivan, Koblar Ernest, Pakiz Emil, Prepeluh Albin, Zavrnšek Alfonz. Za namestnika br. Podboj Iv. Praporčak je br. Arko Josip, njega namestnik br. Rudi Pirkar. Za pregledovalca računov br. Juvanc Avgust in br. Klun Ivan. Kot delegatje na župni občni zbor so se prostovoljno javili bratje: Mejač Anton, Adi Erhovnic, dr. Josip Klepec, Lipe Peterlin, Fišer Bogomil in Jančar Franc. Ko so bile volitve končane, zaključijo občni zbor podstarosta br. Fišer, se zahvali za toliko udeležbo in navdušuje navzoče, da naj bodo vneti za pravo sokolsko delo, ki bo vsikdar pripravljeno krepko braniti pravice svojega naroda. Na zdar!

Cerkniški »Sokol« ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. t. m. ob 3. popoldne pri Stergultu z običajnim dnevnim redom. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Telovadno društvo »Sokol« v Radečah pri Zidanem mostu priredi 14. februarja t. l. veliko maskarado. Doslej je Sokolova maskarada vsako leto izvrstno uspešna; zato bomo skusili letos nuditi prijateljem društva in zabave nekaj posebnega. Prijatelje godbe in plesa opozarjamo, da bo igrala na maskaradi izvrstna »Narodna godba« iz Celja. Rednim in podpornim članom društva naznanjamo, da se bo vršil v nedeljo, 25. t. m. ob 3. popoldne v društveni telovadnici (hotel Gmajner) društven redni občni zbor z običajnim sporedom. Prosimo polnoštevilne in točne udeležbe.

Prosveta.

Gostovanje hrvatske opere. Dne 27. t. m. se vprizori nova Nedbalova opereta »Poljskakra«; dne 28. t. m. pa Verdijeva opera »Rigoletto« z gosp. Vuškovičem, g. Lowczyńskim in go. Majo de Strozzijsko v glavnih vlogah. (Opera »Werther« je nemogoče vprizoriti.)

Deželno gledališče. V nedeljo, dne 18. januarja zvečer se uprizori veseliga »Na letovišču«. Gospod Borštnik je to pot posegel s srečno roko po tem komadu, da nudi času primerno, fino veseligo »Na letovišču«, spisal I. Štolba. Ta pisatelj pripada onim spretnim gledališkim tehnikom, ki umejo spojiti poleg tega humor in satiro, ki že ko pereč ogenj, a kljub temu preneseš pikro besedo s smehljajem. V tem delu se zrcali življenje. — Radeja, poštnega svetnika, ki meče pušice, ne oziraje se na levo in desno, igra g. Povhe. Najbednejšega moža dvajsetega stoletja, ki težko prenaša robstvo svoje žene, in se ga ne more otresti, kljub pogumu, ki se ga napije, igra gosp. Danilo. Njegovo ženo, stratega in generala, ki možji svoji dekleti, igra ga. Bukšekova. Nje ličeri, pravi goski, igra ga gd. Juvanov in Gorjupova. Za svojo vednost vnetega, gosence, hrošče in mrtulje nabirajočega profesorja, g. Skrbinšek. Lepa in blaga njegova soproga gdca. Gorgevičeva. Vdovo po predsedniku, nervozno damo gdca. Wintrova. Nje sina, velikomestnega lahkoživca pa gosp. Grom. Premetenega oštirja g. Peček. Režija je v rokah g. Danila. Nadejati se je, da se odzove slav. občinstvo in trudu našega gledališkega vodstva z obiskom polne hiše izkaže svoje priznanje. — Popoldne se ponavlja burka: »Oj, ti tasti!«

Razgled po slovanskem svetu.

— **Sokolska telovadba na Ruskem.** Kakor je znano, je rusko naučno ministrstvo pred leti uvedlo v razne, zlasti pa srednje šole sistem

sokolske telovadbe. Sokolska telovadba se je v polnem obsegu obnesla. Cela vrsta najuglednejših ruskih zdravnikov, med njimi tudi dr. Zemackij, avtoriteta na polju šolske higijene, se je izrekla nad vse pohvalno o sokolskem telovadnem sistemu, ter izrekla željo, da bi se sokolska telovadba uvedla v vse ruske šole. Naučno ministrstvo se je odzvalo tej želji in je uvedlo sokolsko telovadbo kot obvezni predmet v vse državne srednje šole. — Na Ruskem torej uvajajo sokolsko telovadbo kot obvezen predmet v šole, pri nas na Slovenskem pa se šolske oblasti trudijo na vse načine, da bi preprečile, da bi naša mladina telovadila v sokolskih telovadnicah. — Pa pravijo tisti, ki sedaj pri nas vedre in oblačijo, da je pri nas doma kultura!

— **Stoletnica carske javne knjižnice v Petrogradu.** Carska javna knjižnica v Petrogradu slavi dne 28. t. m. svojo stoletnico, odkar je bila otvorena. Ta knjižnica je za londonsko in pariško tretja največja knjižnica na svetu. V njej je nakopičenih tri in pol milijona knjig in dragocenih rokopisov. Med znamenitostmi, ki se tu čuvajo, je zlasti omeniti rokopis najstarejšega ruskega letopisca mehiha Nestora, Ostromirov evangelijske, Luthrovo sv. pismo, molitvenik angleške kraljice Marije Stuart, dnevniki osvoboditelja Dunaja, poljskega kralja Jana Sobieskega, zbirka slik Petra Velikega, rokopisi slavni ruskih pesnikov Puškina in Lermontova in razne druge znamenitosti.

— **Planinsko društvo v Novi Srbiji.** V Skoplju so osnovali srbsko planinsko društvo, ki so mu dali ime »Sar planina«. Sar planina je najvišja gora v Novi Srbiji in se čisto imenuje v srbskih narodnih pesmih o kraljeviču Marku. Novo društvo bo osredotočilo svoje delovanje zlasti v gorah okrog Sar planine, od koder je krasen razgled na Kosovo polje. V Srbiji sta sedaj dve planinski društvi, eno v Belgradu, drugo pa v Skoplju.

— **Telovadno društvo »Sokol« v Skoplju** je pričelo s svojim delovanjem v prvi polovici meseca decembra. Sokol ima svojo telovadnico v gimnazijskem poslopju. Telovadi se v treh skupinah: naraščaj, aktivni telovadci in starejšinstvo. Vsaka skupina ima telovadbo po trikrat na teden.

— **Spomenik na Kosovem polju.** Tekom tega leta se razpiše natečaj za najboljši osnutek ogromnega narodnega spomenika na zgodovinskem polju. Spomenik naj predstavlja razpad starega srbskega carstva po bitki na Kosovem polju leta 1389. In zmagovito vstajenje srbskega naroda leta 1912. Za najboljši osnutek bodo razpisane bogate nagrade. Natečaja se bodo smeli udeležiti samo jugoslovanski-srbski, hrvatski in slovenski kiparji. Opozarjamo slovenske kiparje-umetnike že sedaj na ta natečaj, da se lahko nanj pravočasno pripravijo.

— **Oddaja ribštva na Ohridskem in Prespanskem jezeru.** Te dni se je v poljedelskem ministrstvu v Belgradu vršila dražbenim potom oddaja ribštva na Ohridskem in Prespanskem jezeru in sicer samo za eno leto. Ribštvo na Ohridskem jezeru se je oddalo za letno najemnino 140.375 dinarjev trgovcu Rafaelu Kamlu v Bitolju in bratoma Ilić v Ohridi. Turška vlada je oddajala preje ribštvo v Ohridskem jezeru v zakup proti letni najemnini v znesku 54.000 dinarjev. Ribštvo v Prespanskem jezeru je vzela v najem ista družba za okroglo 8000 dinarjev. Kakor je videti, je Ohridsko jezero bolj rib bogato kakor pa Prespansko.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Obsojen klerikalni agitator — vnet prijatelj in zaupnik Oražma in S. L. stranke.

Včeraj se je vršila pred tukajšnjim sodiščem zanimiva obravnava proti bivšemu železničarju — delal je tam kot pleskar. pomočnik — prijatelju in zaupniku Oražma, enega stebrov klerikalne stranke, najhujšemu klerikalnemu agitatorju v Mostah, v Novem Vodmatu in v Zelenci jami itd. pri Ljubljani, čilemu in zvestemu »Orlu« in navdušenemu pevcu v klerikalnemu pevskemu društvu, proti znanemu Francu Makovcu, ki ga v vseh imenovanih in neimenovanih krajih dobro poznajo kot najboljšega klerikalnega priganjaja. Može je nastopal javno, kot nastopajo vsi taki in podobni klerikalni petelini. Obtožen je bil tatvine. Imeli so ga že deli časa na sumu, da krade kot sraka, toda dokazati mu niso mogli. Končno se je vrč ubil, pa ne pri vodnjaku, marveč v njegovi drugi tajni dvravnici. Večkrat je bila pri Makovcu že policija, stroga policija, toda našla ni ničesar, ker je mož klerikalne korenine gosp. Makovec pokazal čistim gospodom policije je svojo nedolžno dvravnico

kjer je bilo spravljeno res le samo kurivo. Za drugo drvarnico seveda nihče ni vedel. Pred nekaj dnevi pa se je nudi prebivalcem v Novem Vodmatu čuden prizor. Po cesti je peljal v spremstvu policije čestiti in vsegamogočni Makovec kulico, obloženo z raznim blagom. To blago je peljal na policijo. In tega blaga je bilo toliko, da mož Makovec ni zmogel enkratne vožnje, marveč je moral naložiti kulico še enkrat. Vse to blago je dala druga skrita drvarnica. Kolikor je bilo dokazano, je kradel Makovec že dve leti kot sraka. Kradel je Makovec v kurilnici, pa tudi po privatnih hišah so mu marsikateri stvari ugažale. Orazem je vedel za ta svoj »talent«, kot ga imenuje »Zarja«, ker je bil že v preiskavi, ko ga je poslal zastopat čukarjio v čukarski uniformi za dr. Žitnikovim pogrebom. Pa to Orazem seveda ni veliko brigalo. Pri obravnavi, pri kateri je igral Makovec kaj žalostno vlogo, se je dokazalo, da je ta mož res kradel in je bil obsojen na deset dni zapora.

Razne stvari.

* **Volkovi** so napadli pri Grodnem na Litvinskem družbo kmetov, ki so se vračali iz cerkve. V hudem boju so strgali volkovi 8 kmetov.

* **Pogrešan parnik.** Iz Havanne poročajo, da pogrešajo že od ponedeljka parnik »Dania«, last Hamburg-Amerika črte. Na parniku je bilo 300 potnikov.

* **Ponesrečen angleški podmorski čoln.** Pri pomorski vaji, katere se je udeležilo več angleških torpedov in podmorskih čolnov, se je potopil podmorski čoln A. 7. Čoln je po izreku izvedencev izgubljen.

* **Aretiran nadporočnik — morilec.** Preiskava je dognala, da nadporočnik Hausman ni ustrelil svojega tovariša Zieglerja vsled nepravilne ravnanja z orožjem, marveč se je vršila cela zadeva sledeče: Oba sta bila vinjena in sta se sprla. Med sporom je Ziegler razžalil Hausmanna. Ta je poklical svojega slugo, dal mu je v roko revolver in mu ukazal, da naj ustrelj Zieglerja. Sluga je gospodarija ubogal in je ustrelil na Zieglerja. Zadel ga je v prsa in Ziegler je obležal na mestu mrtve. Hausmanna in njegovega slugo so aretirali.

* **Rimski vikariat proti plesu »Tango«.** »Osservatore Romano« priobčuje okrožno rimskega vikariata na rimske dušne pastirje, v kateri konstatira, da se je prostost tiska, gledališča in mode tako razširila, da vzbuja vedno večje pohujšanje v privatnem in javnem družabnem življenju. Sedaj se hoče uvesti v Rimu še prekomorski ples »Tango«, ki pomeni velik udarec morali. Okrožnica opozarja na ta ples vse dušne pastirje in jih pozivlja, da kolikor mogoče nastopijo proti plesu in vplivajo na verno občinstvo, da ga ne vsprejme.

* **Nasilen samomorilec.** Na Dunaju v Gumpendorferstrasse se je zabarikadiral v svojem stanovanju inženir adjunkt Leo Spitzer. Ko so hoteli vdreti v stanovanje sosed in policija, ker so slišali iz stanovanja več streliv, je zagrozil Spitzer, da ustrelj vsakega, ki vdre v njegovo stanovanje. Na lice mesta je prišla požarna bramba in oddelek rešilnega društva, na cesti pa se je zbralo toliko občinstva, da je bil ustavljen ves promet. Po napornem delu so prijeli samomorilca, ki se je med tem večkrat obstrlel in si zadal več ran z bodalom. Odpejali so ga v bolnišnico, njegove rane so smrtno.

* **Saverna afera** in naslednji dogodki glede nje, posebno pa oprostitve vseh treh obtožbenih častnikov, se še vedno zelo živo komentirajo. Vsi listi obsojajo ta nastop vojaštva in vojaškega sodišča in ga komentirajo različno. Edini pa so vsi v tem, da je prekoračila vojaška oblast svoj delokrog in da je ustvarila sama po svoji krivi situacijo, ki mora nahujskati ljudstvo. Res je, da so mladi poročniki naravnost ekscidirali. Polkovnik Reuter je bil oproščen, češ, da se ni zavedal (?) protizakonitega dejanja. Ravnotako je bil oproščen poročnik Schad. Še bolj pa vznemirja ljudstvo oprostitve poročnika Forsterja. Ta je bil obsojen pri prvi obravnavi na 43 dni strogega zapora, toda par dni pozneje je bil oproščen pri višjem sodišču. To dejstvo je prebivalstvo silno razburilo. Zadeva torej še ni rešena. Prišla je že v deželni zbor in v državni zbor in zagovorniki vojaških oblasti so morali preslišati že marsikaj bridkih in jih bodo morali še poslušati.

* **Stavka v Južni Afriki.** Iz Kapstadta poročajo, da se je položaj v splošnem izboljšal. Po zavzetju družbenega doma v Johannesburgu se je otvoril že popoldne redni železniški promet. Velike važnosti je sklep železničarjev v Kimberleyju, ki je eno glavnih središč železniških prog. Tam so se izrekli železničarji z veliko večino proti stavki. Posebno velik pritisk je napravila vlada na stav-

kujoče in njih somišljenike z izjavo, da ima v rokah pismene dokaze, da so nameravali vprizoriti stavkujoči pravo revolucijo v svrhu ustanovitve proletarske republike v Južni Afriki. Koliko je na tem resnice, seveda ni dognano. Gotovi krogi revolucionarjev so imeli že pripravljeno orožje, da bi ga razdelili med vojske nove republike. Delali pa so to brez računa železničarjev, ki so jim končno, ko so doznali njih pravi namen, prekržali njihove račune. Najnovejša vesti vedo, da je stavka končana, da so se vrnil skoraj vsi delavci na delo, razun onih, ki so zaprti in ki so še skriti, ker se boje kazni, in da je zavladal po celi deželi zopet mir.

* **Zastupilec Hopf.** Zelo zanimivo je pričevanje tretje žene Hopfove, ki izpove, da jo je postavil Hopf za universalno dedinjo. Predsednik: Oporoka pa je bila pisana na pisalni stroji, in torej neveljavna. Po poroki se je morala žena zavarovati. Tudi jo je hotel Hopf prisiliti, da podpiše izjavo, da se pusti ona po smrti sežgati. Tega mu žena ni hotela podpisati. Dalje pripoveduje žena, da je našla par mesecev po poroki v predalu svojega moža nebroj ljubavnih pisem in umazanij slik. Mož je nato molčal, pač pa ji je dal drugi dan čašo čaja, vsled česar je ona zbolela. — **Predsednik:** Hopf, kaj ste dali takrat ženi? — **Hopf:** Legarjeve bacile. Žena je nato ozdravela, toda kmalu nato je zopet obolela, ker je bila kozarec vina, ki ga ji je dal mož. Nato ji je dal kozarec mleka, v katerem je že žena sumila, da je zastupljeno. Prosila je dr. Rosenbauma, da naj mleko preišče. Dr. Rosenbaum ji je odgovoril, da živi priča v fiksni ideji, da pije strup. Dne 16. februarja je bila žena v družbi čašo sekta, ki ga ji je ponudil Hopf. Pila ga je in obolela. Čudno pa se ji je zdelo že takrat, da je sekt dišal po parfumu. Par dni pozneje je dobila priča v žepu Hopfovega tovelnika steklenico, koje tekočina je dišala po istem parfumu. — **Predsednik:** Kaj ste dali takrat ženi v sekt? — **Hopf:** Arsenik. Dne 15. marca je obolela žena, ker je pila škodelico čaja, ki ga ji je dal Hopf. — **Predsednik:** Kaj ste dali takrat ženi v čaj? — **Hopf:** Digitalis. — **Predsednik:** Torej priznate, da ste hoteli ženo zastrupiti, da dobi zavarovalnico. — **Hopf:** Ne, tega nisem mislil, pač pa sem ji dajal strup v popolni zmedenosti misli. Tretjo ženo je rešil dr. Kremer, ki je ipovedal, da je dočkal zastupljenja in odredil brezpopojno, da se odpelje žena v bolnico. Žena je bila že v skrajni nevarnosti. Predsednik je opozoril nato Hopfa, da naj v očigled teh izpovedanj olajša vest in pripozna zločin. Hopf mu je odvrnil, da nima ničesar za pripoznati.

* **Izrežite in pošljite!** Ako nam pošljete to notico, dobite 3 tople, tigraste zimске spalne odeje 124x190 cm velike za reklamno ceno 5 K 70 v po povzetju. Tvorinška firma S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj na Dunaju I., Bauernmarkt 10, 12 in 14.

* **Slab železdec povzroča čemerost,** malodušen je človek in nazadnje nezmožen vsakega dela. Poznamo pa pot, po katerem se rešimo vsakega zla. Poslužujmo se že celo človeško dobo znane Franc Jožefove grenčice. Že pred več nego 35 leti je ravnateljstvo c. kr. wiedeenske bolnice izjavilo: po soglasni sodbi naših primarijev se je prirodna Franc Jožefova grenčica ugodno izkazala spriče prijetne lastnosti, da zaužitja tudi v zmernih množinah brez zoprnih postranskih učinkov povzroči zanesljivo odvajalen uspeh. — **Zahtevajte** od lekarnarja, drogerista ali trgovca z mineralnimi vodami izrecno samo pristno Franc Jožefovo grenčico in ne dajte si vsiliti ničesar drugega! Kjer se ne dobiva, od tam se obrnite na razpošiljalno ravnateljstvo Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budapešti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Položaj. — Češka obstrukcija.

Dunaj, 17. januarja. Nemški nacionalci in krščanski socialci so snoči izkuhali kompromis h kompromisu, ki naj omogoči, da državni zbor drži v mešani komisiji dano pošteno besedo, ob enem pa tudi krščanskim socialcem omogoči, da ohranijo svoje volice. Formula tega predloga je sledeča: Odobri se kompromis, s katerim se zviša eksistenčni minimum in davčne postavke od 1800—10.000 K. Istočasno pa se sprejme še dodatni predlog: Za leto 1914. veljajo določbe dosedanjega davčnega tarifa. Ta tarif velja tudi prihodnja leta tako dolgo, da dosežejo dohodki iz osebnih dohodnine

120 mil. kron. Z drugimi besedami: Zbornica naj sprejme kompromisni zakon in naj ta zakon izpremeni. Nemci so pridobili za svoj predlog večino meščanskih strank, ki se nočejo izpostaviti očitaniu, da so nasprotno meščanskim interesom, pa tudi slovenski klerikalci so se jim pridružili.

Nemški izpreminjevalni predlog je v zakonodajnem oziru tak absurdum, da ga niti sami nočejo spraviti pred zbornico. Zato nagovarjajo dr. Šusteršiča, da naj on stavi ta predlog. Najbrže bo predlog sprejet. S tem pa stvar še ni rešena. Gosposka zbornica po svoji ogromni večini odklanja vsako izpremembo.

Sicer pa ima parlament že zopet novo skrb. Češki radikali in agrarci so prenesli obstrukcijo iz proračunskega odseka v plenum zbornice. Pravijo, da njih obstrukcija ni naperjena proti finančnemu predlogu, temveč je le reakcija proti protiposlovniškemu postopanju predsedstva v zadnji seji. Trde, da agrarci nočejo pristustiti danes nobene meritorne razprave, temveč še le v torek. Tudi ne pripuste prej seje proračunskega odseka. Čehi izvajajo obstrukcijo v obliki debate o protokolu. Prijavljenih je okrog 60 govornikov. Prvi je govoril poslanec Staněk, ki ostro obsoja postopanje predsedstva. Pikro ironizira kako so stranke večine krščanskim socialcem na ljubo požrle svojo besedo. S tem je zbornica sama sebe pahnila na najnižji moralni nivo. Staněk pravi, da je najboljšee, če se seja preloži. Poslanec Prašek se zavaruje proti očitaniu, da vodi kot bivši minister, ki vleče penzijo, obstrukcionistični boj ter pravi: Kadar bosta svoječasa obstrukcionista izza Badenijevih časov Stürgkh in Hohenburger resignirala na svoje dohodke, in kadar se odpove sta nemška fronderja, bivša ministra Prade in Schreiner svojim pengijam, je tudi on pripravljen se odpovedati pokojnini. Med njegovim govorom je prišlo do burnih prizorov med Čehi in Nemci. Govorili so še poslanci Spaček, Dürich, Choc in Zahradník, ki v ostrih besedah kritizirajo postopanje večine. Ob 2. popoldne so se pričela pogajanja, da naj se seja zaključi in skliče seja v torek. (V ponedeljek je pravoslavni praznik.)

Dunaj, 17. januarja. Ob 1/4 na 3. je prišlo med opozicijo in večino do kompromisa. Po govoru poslancev Maštálke in Viškovskega so ostali obstrukcionisti resignirali na besedo, nakar je prišla na dnevni red razprava o kompromisu mešane komisije. Govori referent dr. Urban. Danes bosta govorila še dva govornika. Prihodnja seja bo v torek. Za torek sklicana seja proračunskega odseka je bila odpovedana.

Dunaj, 17. januarja. V gosposki zbornici se zatrjuje, da bo gosposka zbornica, če sprejme poslanska zbornica izpremembo h kompromisu tudi za sebe sprejela izpremembo, ki bo do pomenila za poslansko zbornico pravi udarec.

Službena pragmatika.

Dunaj, 17. januarja. V parlament je dospelo predsedstvo zveze organizacij državnih uradnikov, ki energično protestira pri poslancih večine proti vsem predlogom, ki spravljajo službena pragmatiko v nevarnost.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 17. januarja. Deželni maršal grof Goluchowski je prišel predvčerajšnjem z novimi volilnoreformnimi pogajanjimi s poljskimi strankami. Morda bo 21. t. m. volilnoreformni odsek gališkega deželnega zbora zopet pričel s svojimi posvetovanji.

Spremembe pri hrvaški vladi.

Zagreb, 17. januarja. Kakor se zatrjuje, se že v nekaj dneh izvrši značilna sprememba v okrilju hrvaške vlade. Vsi trije oddelni predstojniki bodo odstopili, na njihovo mesto pa pridejo 3 poslanci hrvaško-srbske koalicije in sicer bo imenovan posl. dr. Dušan Popović za šefa notranjega oddelka hrv. vlade, torej za podbana, posl. dr. Bogoslav Mažuranić za šefa naučnega oddelka, posl. dr. Aleksander Badaj za šefa pravosodnega oddelka.

Tisza v Zagrebu.

Zagreb, 17. januarja. Policija se trudi, da bi preprečila ob prihodu grofa Tisze vsako demonstracijo. Socialnodemokratski list je bil že dvakrat konfisciran zaradi člankov proti obisku ogrskega ministrskega predsednika. Tudi srbsko-hrvaška koalicijska je protestirala proti konfiskacijam.

Hrvaška železniška pragmatika.

Zagreb, 17. januarja. Delegati za ogrski državni zbor so odložili svoje odpuščanje, ker vsled obstrukcije opozicije zbornica do sedaj ne more razpravljati o hrvaški železničarski pragmatiki.

Madžarske šole na Hrvaškem.

Zagreb, 17. januarja. Glasom zadnjega izkaza madžarskega šolskega društva Julian obstoja sedaj na Hrvaškem 83 madžarskih šol, med njimi 2 višji šoli. Društvo samo vzdržuje 58 šol. Največ madžarskih šol je v komitatu Virovitica.

Katoliška tiskarna v Zagrebu v konkuru.

Zagreb, 17. januarja. Tukajšnja Katoliška tiskarna je prišla v konkuru. Na predlog odvjetnika dr. Peribergerja, ki zastopa upnike, je sodišče že odredilo poizvedbe o otvoritvi konkurznega postopanja in je najelo tiskarnarje Majcena in Maravića, da sestavita inventar Katoliške tiskarne. Izvendenca sta z inventuro že pričela.

Szent Istvan.

Reka, 17. januarja. Danes ob 11. popoldne so spustili slavnostno drednought Szent Istvan v morje. Krst je izvršila nadvojvodinja Marija Terzija.

Reka, 17. januarja. Med govorom admirala Hausa se je odtrgala neka veriga ter enemu izmed delavcev odtrgala obe nogi.

Francoski državni zbor.

Pariz, 17. januarja. Finančni minister Caillaux je izjavil v poslanski zbornici, da bo skrbel za pokritje deficita 168 milijonov s kratkodobnimi obligacijami. Izdatke za vojaški program ceni na 1410 milijonov frankov. Treba bo za to posojila. Za pokritje izrednih izdatkov za vojsko in mornarice okroglih 1830 milijonov bo treba posojil, ki se hitro amortizirajo.

Pariz, 17. januarja. Senat je za svojega predsednika zopet izvolil Dubosta.

Stavka v Južni Afriki.

Pariz, 17. januarja. Listi poročajo, da se je stavka v Južni Afriki popolnoma ponesrečila. Šestindeset glavnih voditeljev pride pred vojno sodišče, ki jih bo obsodilo na smrt.

Sakura Šimahi.

London, 17. januarja. Izbruh vulkana Sakura Šimahi trajajo naprej. Morje je preplavilo mesto Kagošimo. Karih 13.000 hiš je popolnoma porušenihi. Parniki so zopet rešili 33 oseb.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Budimpešta, 17. januarja. Tu krožijo vesti, da so dobile vojne ladje ki se udeležje krsta dreadnoughta Szent Istvana na Reki, povelje, da odplovejo proti Albaniji. V merodajnih krogih se vest dementira.

Milan, 17. januarja. »Corriere della sera« poroča, da je italijanska vlada poslala italijanskemu konzulu v Valoni 800 zabojev patron in 2 postaji za brezžično brzojavljenje. En italijanski bataljon je odpotoval v Skader.

Rim, 17. januarja. Na merodajnem mestu upajo, da bo prišlo v vprašanje albanskih financ in albanske banke v kratkem do popolnega sporazuma.

Dunaj, 17. januarja. Med velesilami se vrše pogajanja zaradi ojačanja mednarodne posadke v Albaniji.

Dunaj, 17. januarja. Iz Berlina poročajo, da pride albanska deputacija, ki bo ponudila princu Wiedu krono, 25. ali 26. januarja v Berlin, nakar se odpelje princ Wied 31. januarja v Drač, kjer ga baje že pričakuje njegov telesni zdravnik, da preišče, če ondodni klima princu ne škoduje.

Dunaj, 17. januarja. Iz Valone poročajo, da so grške čete pričele evakuirati kolonijo Oskopojia in celi okraj Korice. Dva bataljona sta odšla v Solun in od tam na Kreto.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 17. januarja. Novo bolgarsko sobranje bo imelo za 35 članov več, kakor dosedanje. Volitve se izvrše tudi v novih pokrajinah.

Car Ferdinand pobežni iz Sofije?

Belgrad, 17. januarja. »Tribuna« javlja iz Sofije, da je car Ferdinand, čim je bilo razpuščeno bolgarsko narodno sobranje, iz Sofije pobežnil. Nihče ne ve, ali se je skril v kakšnem izmed svojih gradov ali pa je pobežnil v inozemstvo. Povsodi na Bolgarskem nevarno narašča protidinastično gibanje.

Grška.

Atene, 17. januarja. Grška vlada je sklenila poklicati pod orožje nekaj rezervnih letnikov otokov Samos, Kios, Mitilene in Lemnos. Na otokih hoče ustanoviti po en bataljon, na otoku Lemnos pa eno stotnijo infanterije, ki se pozneje izpopolnijo na cel polk.

Turčija.

Carigrad, 17. januarja. Vojni minister Enver paša je izdal sledeči oklik na turško vojsko: Ker naša vojska ni mogla izpolniti svoje dolžnosti v polni meri, smo izgubili najbolj cve-

toče dele svoje ljube domovine. Otmanski narod je pretrpel hude udarce usode. Naš vzvišeni vojni gospod in naš dragi ter slavnji vladar mi je poveril, da ne doživj več tako temnih dni in da branim čast kalifata, naloge, da pripravim armado na to. Dasi-ravno je naloga velika in težavna, sem jo sprejel ter računam na božjo pomoč, na varstvo preroka in na močnost našega vladarja. Dvoje zahtevam od armade: Brezpopojno poslušnost in neprestano delo.

Carigrad, 17. januarja. Za izgradbo turške vojne mornarice si je turška vlada pridržala decembersko plačo uradnikov.

Egejski otoki.

London, 17. januarja. Ker so se velesile več ali manj sporazumele za Greyev predlog, je treba sestaviti skupno noto, ki se predloži v Atenah in v Carigradu.

Novi romunski kabinet.

Bukarešta, 17. januarja. Novi romunski kabinet je sestavljen sledeče: Brațianu predsedstvo in vojna, Costinescu finance, Porumbaru zunanje ministristvo, Morcun, notranje ministristvo, Constantinescu poljedelstvo, Duca nauk, Radovich trgovina, Antonescu justica in Anghelescu javna dela.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo društvo: živinozdravnik Skofič v Paternionu 10 kron nabral g. Rudolf Lojk, želez, asistent v Paternionu, in družina Sirnik v Ljubljani 4 K kot novoletno darilo. — **Skupaj 14 kron.**

Živelci nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 14. januarja: Angela Gorše, cerkvenikova hči, 2 dni.

Dne 13. januarja: Helena Žerovnik, mestna uboga, 72 let. — Ivan Abulnar, posestnikov sin, 3 leta.

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mollivo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri tganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znakom in podpisom. 5 25

Novi turška vojska bi ravno tako malo vplivala na vrednost turških srečk, kot je vplivala pretekla. Turške srečke so tedaj bile in so eden izmed najboljših vrednostnih papirjev, kajti njeni glavni dobitniki pomenijo zares bogastvo, in dejstvo, da vsaka srečka mora zadeti vsaj najmanjši dobiček, v zvezi z njeno naraščajočo kurzno vrednostjo popolnoma opravičuje ponovno izraženo zahtevilo, da pomenijo turške srečke najboljši in najvarnejši loterijo ter zanesljivo hranilnico. Opozorimo na današnji oglaš glavnega zastopstva Češke industrijske banke, ki bo gotovo privabil novih naročnikov, izmed katerih bo morda že po prihodnjem zrebanju marsikdo dobil poset boginje Fortune z veliko vrečo zlatnikov na rami. Še več upanja na glavne dobitke zadobi, kdor poleg turške srečke naroči tudi še srbsko državno srečko iz l. 1888, ali srečko italijanskega rdečega križa.

Ako je sneg zadosti velik,

zimskih športnikov ne strpi več doma. S smučmi, sankami itd. odhite in se tudi potovanja ne ustrašijo, samo da dobe ugodne športne prostore. Previdni sankarji pa skrbijo zato, da sam na sebi zdravi, osvežujoči šport slučajno nima nezaželenih postranskih učinkov in nosi zatorej seboj škaltijco Fayeveit pristnih sodenskih mineralnih pastil in jih uživa. Pastilje varujejo občutljive služnice v ustih in grlu proti bolezenskim draženjem in vsemu organizmu izkazuje pravo dobroto. Fayeve pristne sodenice se dobivajo škaltijco po 1-25 K povsod.

Za vinopivce

za mešanje s trdnim sokom!

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
alkalična kislina

neutralizira
vinske kisline
prijetno režečega
okusa. Ne
barva vina.
Zaloga v Ljubljani: Mikal Kozar, Peter Lussak in A. Šarba

Notica. Pri zdravljenju različnih ranitev je treba največjo pozornost obračati na to, da se rana popolnoma zaceli šele takrat, ako so vsi nezdruživi deli iz nje odstranjeni. Izkratka, potrebno je, da rano takoj izpočetka varujemo vsakega onečiščenja in poskrbimo za hladečo, bolečino lajšajoče sredstvo za preprečitev prisajenja. Staro, dobro, v ta namen služijo domače zdravilo je predobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! I. A.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 17. januarja 1914.

Termin.

Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11-66
Pšenica za oktober 1914.	za 50 kg	10-77
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8-92
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7-76
Koruzna za maj 1914.	za 50 kg	6-65

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji tlačni tlak 736 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16.	2. pop.	735.1	-5.3	brezvetr.	del. jasno
17.	9. zv.	733.9	-8.1	sl. jvzh.	oblačno
17.	7. zj.	727.9	-5.4	sl. svzh.	sneg

Srednja včerajšnja temperatura -7.0°, norm. -2.5° Padavina v 24 urah mm 1.3.

Slovenec! Slovenke!

Kadar pridete v Trst, ne pozabite obiskati **gostilno N. D. O.** v ulici Commerciala št. 7, kjer boste dobro postreženi z dobro hrano in izvrstnim vinom. Se priporoča za najboljše obisk. Anton Žmavc, vodja.

Hiša

starodavno, dobro vpeljano trgovino, blizu farne cerkve, v vinorodnem kraju na Dolenjskem, se prodaja pod ugodnimi pogoji. — Naslov pri upravn. »Slov. Naroda«.

Blagajničarka

večja slovenske in nemške korespondence, izveščana v svojem poslu, se sprejme pri tvrdki. Premetl & Jančar, Ljubljana, Dunajska cesta.

Izjava.

Obžalujem žalitve gosp. Josipa Topolovčiča, šolskega vodje v Turji, v pismu, pisanim zavoljo kaznovanja vsled šolske zamude moje hčere, prosim odpustanja in se zahvalim za odstop od tožbe.

Ana Hribčak.

Išče se vzgojiteljica,

najraje učiteljica, k trem otrokom v Ljubljani z vso oskrbo. — Ponudbe z zahtevo plače na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod »Vzgojiteljica/268«.

Naprodaj je po ceni še dobro ohranjen

potovalni kožuh

z lisičjo kožuhovino. — Pojasnila daje tvrdka Wanek, Sv. Petra cesta.

Prostorno, suho

skladišče

se odda.

Igriška ulica šte. 10.

Gostilna

kjer ostajajo tujci, v sredini mesta Maribora

se takoj prodaja.

Denarja je treba 30.000 K.

Samo resnim kupcem samim daje pojasnila g. Scherfler v Mariboru.

Dobre harmonike K 5-

Brez carin, stroškov, Jamstvo, Zamena dovoljena ali denar nazaj: Št. 3003/4 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 24 x 12 cm K 5-; Št. 6543/4 8 tipk, 1 register, 24 glasov, velikost 28 x 14 cm K 5-40; Št. 6563/4 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 36 x 15 cm K 5-80; Št. 3033/4 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 36 x 14 cm K 6-40; Št. 6633/4 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 31 x 15 cm K 8-60. Sola za samouk pri vsaki harmoniki zastoj. Pošilja po povzetju c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Kienrad ekspozitna hiša glasbil v Mostu, št. 440 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami se pošlje na zahtevo vsakomur zadoj in poštne prof.

Zahvala.

Ob nenadni, nagli izgubi nad vse ljubljene soproje, ozir. predrage dobre mamice, gospe

Ane Misove roj. Kořinek

nam je došlo toliko izrazov odkritega sočutja, da nam ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti. Bodi torej tem potom izražena vsem naša najiskrenejša zahvala. Hvala osobito darovalcem krasnih vencev in za neprichakovano mnogoštevilno častno spremstvo predrage rajnice k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1914.

V globoki žalosti potrta rodbina

prof. Misova.

Jabolčnik

čisto in snažno pretočen, prav sladek, z jamčeno naraven, najboljši vrste, prešan iz dobrih sladkih jabolč (mošanci) razpošilja po povzetju liter po 20 vinarjev od 100 litrov naprej

Juri Jos. Stelzer, trgovina v moštom Wetzelsdorf pri Gradcu.

Krasne maske

v najrazličnejši izbiri posojuje in prodaja, na zahtevo tudi na deželo

Ivana Blas

Ljubljana, Rimska cesta št. 21.

Hiša

v dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom in žganjem, na prometnem kraju v Ljubljani, se prodaja z opremljeno trgovino vred, pod zelo ugodnim pogojem. Kupcu se prepusti tudi pravica, da sme prodajati še na sedanjo koncesijo, ako bi je sam ne imel. Denarja se rabi 6 do 8000 K, za drugo se počaka.

Kje, se izve v upravnishvu »Slov. Naroda« pod »št. 269«. Za pismeni odgovor naj se priloži znamka.

48 urah

ozdravi brez vbrižganja pri gospodih in damah vse bolezni spolov, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5-; 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Ervin Lederer, lek. Budapesta IV. Muzeum-körsút 21. po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,

I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

»Priporoča in namešča le boljše«

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebo izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

Vermuth-

vino najboljši kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka 235

Dr. Novaković, vinska trgovina

v Ljubljani.

Rodilna

žitna kava „Doga“

je povsod priznana za najboljšo.

5 kg franko K 4-40.

V nobeni hiši bi je ne smelo manjkati. Posebne prednosti: ako ne ugaja, pošiljatev vzamemo nazaj.

233

Tvornica živil „DOGA“ Dobruška, Češko.

V sredini zelo prometnega industrijskega trga se odda

trgovski lokal

Istotam je tudi manjši lokal za drugo obrt.

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod šifro „51/237“.

Knjigovodja oz. korespondent

sedaj pis. vodja, z dolgoletno prakso, 30 let star, neozžen, slovenskega, hrvaškega, nemškega in laškega jezika popoloma več, perfektni stenograf in strojepisec, želi stalne službe. Tudi kot tajnik kakšne mestne hranilnice, občine, oz. kot solicator. Cenj. ponudbe do 24. t. m. pod »Domovina 21«, Trst, glavna pošta, poste restante.

247

Valovite zatvornice, portali.

Znamenita dunajska tvornica išče pri stavbnih interesentih dobro uvedene

provinčne zastopnike.

Tudi interesentom naravnost se dajo neobvezne ponudbe in projekti. Dopisi pod »O. F. 4410« na anončno ekspedico M. Dukes Nachf. d. d. Dunaj I, Wollzeile 9.

245

Sprejemem takej

stenografa-strojepisca

za nemško in slovensko narekovanje in

koncipijenta

s substituc. pravico s 1. junijem 1914.

Dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru.

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaral) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natisa. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

4564

Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83.

(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikom.

Mesarijo oddam v najem

na najlepšem prostoru, v sredi trga, v Radečah. — Frane Hmelj, Radeče pri Zidanem mostu.

263

Lepa prilika! Lepa prilika!

Dobro ohranjen

landauer,

dalje enovprezna kočija, lestveni voz in živinska mostna tehtnica

se ceno prodajo.

Več pove grajsko oskrbnishvo na

Bledu, dr. z o. z.

253

Tilsitski sir,

izvrstna kakovost, hlebi po okoli 5 kg težki, kg po K 1-40 dobavlja na vse

kraje na debelo in na drobno

parna mlekarina Louny (Češko).

Spretni zastopniki se sprejmo.

Svarilo.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih na kakršni koli način naredil Maks Tušek, steklar.

ROBERT BARDUCKVI, mizarstvo,

Spod. Siška.

259

Izjava.

Naznanjam, da nisem plačnik za svojo družino, ako bi kdo dal kaj na upanje ali podobnega, ravno tako ne sme nihče kupiti vrvarskega blaga in drugih stvari od sina Franca.

240

Polanc Franc

vrvar in okr. sluga v Tržiču 148.

245

Izjava.

Jaz, Anton Rajmer star. iz Metlike izjavljam, da ni resnično, kar sem o gospodu Josipu Fleischmann žalivega govoril ali pisal, obžalujem to, ga prosim odpustanja in se mu zahvaljujem, ker se je pridružil moji prošnji za zlažanje prisojene mi kazni.

V Novem mestu, 14. januarja 1914.

255

Anton Rajmer l. r.

Izjava.

Rodbina pl. Salomon naznanja iz previdnosti s tem še enkrat, da ni plačnika za kakršne koli dolgove, ki bi jih kaka tretja oseba naredila na njih račun, četudi bi se račun glasil na ime Hubert ali Herbert Salomon ali podobno, ker od nje na noben način nima več kaj pričakovati, rodbina

sama pa vedno vse sproti plačuje v gotovini!

250

Ženini in neveste!

Poročno prstane in primerna poročna darila na primer srebrno in China srebrno namizno orodje v lepih kasetah kupite najbolje in najceneje pri tvrdki

F. ČUDEN LJUBLJANA
samo Prešernova ulica 1

Cenik s koledarjem 1914 poštne prosto.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

== K 214,160.979-==

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 31. avg. 1913:

== K 70,882.611-==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vokal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroki spadajočih transakcijah vsakomur brezplačno.

Najkulturnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodajna varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promocije za var shranjevanje. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

1600

Splošna prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Naznanilo.

Podpisani sem prevzel dobavo kruha (komisa) za domobransko vojaštvo v Ljubljani ter naznanjam slavnemu občinstvu, da se ta tečni, na francoski način na kvas izdelani kruh razprodaja tudi na drobno v mojih prodajalnah. Opozarjam obenem slavno občinstvo zlasti pa gg. gostilničarje in kavarnarje, da je pri meni dobiti vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 6. uri zvečer zadnje sveže pecivo.

Jean Schrey.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. kpmc. inštalater za električne naprave, luči, prenos sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelovodne naprave! Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, preračuni na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najnovejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Kolesarjem

zastonj

shrani kolesa čez zimo v primernem, proti požaru zavarovanem prostoru. V potrebi razdre tudi ležišča in natančno pregleda, nadomesti obrabljene dele z novimi, temeljito presnaži ali jih popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

ANA GOREC, LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi in deli.

Marije Terezije cesta št. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Najceneje nove gibljive brzoparilnike

vse vrste slamoreznice in vse druge poljedelske stroje

ter
železnino

ponujata
Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Dobro vpeljana trgovina s čevlji

na jako prometnem kraju v Ljubljani se odda z zalogo in inventarjem ali tudi brez teh.

Poizve se v upravnistvu »Slov. Narod«.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in
zaloga štedilnikov

se nahaja:

Ambrožev trg št. 9.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Šalenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvorniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“ Steyr, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatije izbiro že od K 5-50 naprej, iloberti in

karabinice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

3 Cene brez konkurence! 3

Prodaja vseh vrst klobukov in zimskega kinča kar je še v zalogi

pod to varniško ceno

Priporoča se cvetke za plesne venčke v največji izbiri, kakor tudi za maske in v to stroko spadajoča dela.

: **Modni salon STUCHLY-MASCHKE :**

Zidovska ulica.

3 Cene brez konkurence! 3

Špecialiteta med kavinimi pljačami je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Kathreinerjeva se napravila iz najboljšega slada in ima sprito tega veliko redilno moč ob popolni neškodljivosti. S slovitim Kathreinerjevim načinom dobi Kathreinerjeva okus in vonjavo zrnate kave.

Pristna se dobiva povsod v zaprtih izvornih zavojih s sliko župnika Kneippa.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.
Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun ter razni kreditorji dne 31. decembra 1912 približno 878 milijonov K.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopu

Sprejema **vloge** proti **hranilnim knjižicam**, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam **vloge** na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — **Zavod**

dovoljuje **kredite** v tekočem računu, nadalje **stavne, hipotekarne, carinske, davčne jamstvene kredite, remburzne kredite** itd., **eskomptira menice** in **devize** ter preskrbuje njih inkaso, **izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma** na vsa tržišča tu- in inozemstva, **predaja in kupuje** tu- in inozemske **rente, zastavnice, dolnice** in **srečke** ter daje **vestne nasvete** pri **nalaganju kapitala**, izvršuje vse posle pri **založitvi vojaške-ženitvenih havelj**, nadalje **havelj** in **vadij**, potrebnih za udeležbo pri razpisanih **ofertih**, sprejema **vrednostne papirje** v svrhu njih **shrambe** in **uprave**,

oddaja proti **opaju** in **vloemu** **sigurne sameshrambe** (Safe-Deposits) pod lastnim **saklepom** stranke ter sprejema **vrednostne predmete** (preobjoze) v **hranitev**, **zavaruje srečke** in **izžrebanju** **podvržene vrednostne papirje** proti **kurznej izgubi** ter oskrbuje **brezplačno revizije** **izžrebajočih efektov**, **vnovčuje kupone**, **izžrebane vrednostne papirje** in **valute**, dovoljuje **predajne** na **blago**, **vrednostne papirje** ter sprejema **borzna narečila** za tu- in inozemske **borze**, preskrbuje za svoje **komitente** **trgovske informacije** na vseh tu- in inozemskih **tržiščih**, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregence, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanico, Gorica, Inmost, Karlovi vari, Liberec, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomouc, Opava, Palj, Praga, Toplice na Celkem, Trst, Warnsdorf.

Nemško narodno delo.

Krepko in dosledno zasleduje nemški nacionalizem svoje cilje. Za nas je velike pomena, da spoznavamo to delo in te cilje, zato hočemo v naslednjem rekapitulirati izvajanja, ki jih je minole dni obelodanil eden voditeljev nemškega narodnega gibanja dr. Mihael Hainisch.

Kdor politične dogodke površno pregleduje — piše dr. Hainisch — ta bi utegnil misliti, da se v Avstriji nič ne premeni. Že leta je italijansko vseučiliško vprašanje na dnevnem redu pa se nič ne približa rešitvi. Ravno tako je s češko - nemško spravo, ki naj konča boj med največjima in za monarhijo najvažnejšima narodoma. Kdor pa bližje pogleda, ta zapazi, da postaja možnost sprave vse bolj verjetna. Sprava se da v par trenutkih doseči, če bi se vlada z vsjo silo za to zavzela. Gotovo je, da je volja za spravo postala na obeh straneh velika. Ne, ker sta se morda naroda drug drugemu približala ali se naveličala boja, ampak ker sta spoznala, da potom političnih bojov ni več doseči velikih narodnih uspehov. Časi nemške nadvlade so ravno tako minoli, kakor časi železnega obroča in čuječnost na obeh straneh utesnjuje možnost, da bi uprava protežirala en narod na stroške drugega naroda. V takih razmerah mora priti do uredbe jezikovnega vprašanja, če že ne v najbližjem času, pa čez nekaj let. Sprava seveda ne konča rivalitete med narodi. Samo orožje bi postalo drugo, boj bi pa trajal naprej. Uspehi bo dosegel tisti narod, ki bo bolj številen in bolj vrl. Zakaj nobena postava na svetu ne more zagotoviti obstanka narodu, ki ne napreduje ali celo zaostaja. Tudi za narode velja izrek: Le ta je vreden življenja in svobode, kdor si mora to vsak dan novič priporiti.

Dalje piše dr. Hainisch: Če primerjamo, kar je odločilno za prihodnost, vrline narodov, potem se za Nemce nič dobrega ne kaže. Avstrijski Nemci so bili od nekdaj ponosni, da so najbolj kultivirani narod v državi. V toliko je to morda še danes resnično, da je procentualno pri Nemcih več takih ljudi, ki so deležni visokošolske izobrazbe, kakor pri drugih narodih. Če pa se primerja izobrazba širokih slojev, potem se ta podoba takoj premeni.

Priznati je treba, da Nemci niso več na prvem mestu. Ne Nemci, ampak Čehi imajo najmanj analfabetov. Še slabši se izkaže račun, če se vzame izobrazba rekrutov za podlago spoznanju ljudske omike. Nemci imajo dosti več enorazrednic kakor Čehi in dosti več otrok, ki ne obiskujejo poletni šole. Še slabše je razmerje med Nemci in med Čehi, če se pogleda na meščansko šolstvo. Že pred tremi leti se je pokazalo, da imajo Čehi še enkrat toliko meščanskih šolskih razredov, kakor številno enako močni Nemci gornje in spodnje Avstrije in vseh alpskih dežel vstevši Dunaj. Od tedaj se je še marsikaj premenilo na korist Čehov, tako da jih ni več mogoče dohiteti. Nič boljše ni za Nemce glede strokovnih šol in celo ne glede svobodnega prosvetnega dela, za katero doprinasajo češke občine vse drugačne žrtve, kakor nemške občine. Nemci ne pojmi pomena ljudske prosvete tako dobro kakor njihovi slovanski sosedje.

Še slabše, kakor glede izobraževalnega dela pa je položaj Nemcev glede naraščanja po številu. Število porodov pada pri Nemcih hitreje, kakor pri drugih narodih, povrh pa umrje jako mnogo otrok. To pa ni kaka plemenska lastnost, nego posledica socialnih razmer, ki jih je ustvaril razvoj velikih mest ter industrije. V tem oziru so Nemci celo na slabšem kakor Francozi. Nemci žive sredi med narodi, ki so v razvoju še za njimi in ki nimajo še toliko veliko mestnega prebivalstva ter niso tako industrijalizirani in komercijalizirani, pač pa imajo močnejšo kmečko podlago.

Ta položaj nemštva je napotil večji krog moških in žena, da so ustanovili na Dunaju društvo »Deutschösterreichische Beratungsstelle für Volkswohlfart«. To društvo se bo v prvi vrsti bavilo s socialno higijeno: varstvo nosečih, skrb za dojenčke, šolska higijena, stanovanjska skrb, omejevanje alkoholizma, skrb za mladino in za zdravstvo na kinetih. To društvo postane nov člen v verigi nemških nacionalnih in obrambnih društev. To društvo bo delalo pred vsem propagando za napravo vsega, kar treba za delo na označenem polju, dajalo bo nasvete in navodila in pripravilo tla, da zrasejo po vseh nemških pokrajinah organizacije, ki bodo služile nemškemu ljudskemu blagru.

Ta nova akcija Nemcev za povzdigo njihove narodnosti je vzbudi-

la pozornost tudi pri nemških narodih. Tržaški Italijani se že pripravljajo, da posnemajo ta izgled. Kdor res pozna slovenske razmere, ta ve, kako krvavo potrebni smo takega dela tudi mi. Slovensko ženstvo, ki je že toliko storilo za Ciril Metodovo družbo in pokazalo svoje izredne talente za narodno delo, bi lahko na tem polju v družbi z moškimi razvilo blagoslovljeno delo, ki bi bilo za slovenstvo največjega pomena.

Zapomnite si!

1. **Scottova emulzija** je edina na Scottov način pripravljena, na skoro 40 letno izkušnjo se opirajoča emulzija ribjega olja
2. **Scottova emulzija ribjega olja** se izdeluje izključno iz na finejšega lofovskega parnega ribjega olja in drugih prvovrstnih sirovin. Zato je vedno enake dobrote in učinkovitosti.
3. **Scottova emulzija ribjega olja** je blagostavno, lahko prebavno, tek zboljšajoče krepilno sredstvo, tako za odrasle kakor za otroke.
4. **Scottova emulzija** je sprito preizkušena Scottovega izdelovalnega načina neizpremenjeno stanovitna in ima poleti isto učinkovitost kakor pozimi. — Pa vedno samo **Scottova emulzija**, in nobena druga!

Cena originalni ateklenici 2 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 40 v. v pisarnih znamkah dobiti od vrtdke SCOT & BOWNE, d. z. o. o. z. na Dunaju VII. siliciraje se na naš list enkratno vpošiljatev poizkušne od kake lekarn.

Seydlin

Najbolje za zoba

3

zlati nauki!

I.
Kdor s „FLORIAN-om“ se krepiča,
Zmeraj dober tek ima!

II.
Če želedec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“, pa nehaj!

III.
Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki vživa

Postavno varovano.

Tehnik

za pomožna stavba dela 81

se takoj sprejme.

Plača po dogovoru. Ponudbe na upr. »Slovenskega Naroda« pod »L. G. S«.

Veletrgovina vina

Ivan Stranich, Poreč, Istra,

azpešilja raznovrst. vina. Zmerno nizke cene

Ženitna ponudba.

V surho močlove izje gostilničar v starosti 35 let, kateri bi šel rad za nekaj let na Balkan, gospodično v starosti od 18 do 25 let.

Želim gospodično lepe zunanjosti, mirnega značaja in da ima veselje do gostilne ali trgovine

Na denar se ne ogra, ampak le na dobro in pošteno gospodinjino in kuharico in neomadeževano preteklost.

Le resne ponudbe s sliko, katera se v kratkem vrne, pod »srežen zakon 192« na upr. »Sl. Naroda«.

Lasne kite

najfinete kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za laso in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah privoroča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Za pokrivanje

in varstvena obveza različnih ranitev, da se z onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težko celjive rane, je najboljše metilno vlačno mazilo

praško domače mazilo

imenovano, ki varuje rane in ohranja snažnost, bolečine in vnetje blaži in kot antiseptično delujoče in hladilno mazilo zaceljenje in zaraščanje ugodno pospešuje. — Skatljica 70 v. vin. Pristno samo s pol leg stoječo varstveno znamko. En poizkus zadostuje. Ne dajte si vsiliti na domestil. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj le. karna pri Črnem orlu. Praga. Mala strana, oget Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. Po pošti ako se pošlje naprej s K 10 v. vin. dobiti s skatljico, ako 7 K 10 skatljico izrako.

V Ljubljani v lekarnah dr. G. Ploccell. R. Sušnik.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 33
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariaböfnerstrasse št. 37.

NAJODLUČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. — Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila.

Vsako pri nas popravljeno kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

KARL CAMERNIK & Ko. Spec. trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža. LJUBLJANA.

Priporočamo špeciialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Krasno KOSTUME, Fina BLUZE, Moderne JOVICE, KRASNE PLAŠČE, ZIMSKE PLAŠČE, NOČNE HALJE, BOE IN MUFE, KRILA, PERILO.

Otroške oblekice in plašče za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke. Pošilja na izbiro tudi na deželo.

3871

Herbabinjev podfosforokisli

apneno železnati sirup

Že 44 let zdravniško preizkušen in priporočen prsi sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupa in je izboren za tvoritev krvi in kosti, posebno pri slabotnih otrocih. — Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Friston samo s spodnjo varstveno znamko.

Pred posredovanjem se svari.

Herbabinjeva

aromatiška esenca

Že 45 let uvedeno in vrio preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgenje. Lajša in odstranja bolečine v sklepkih in mišicah ter živčne bolečine.

Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Na III. mednarodni farmae, razstavi odlikovane z veliko zlato kolajno.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73-75.

(HERBABINJEV naslednik).

Zaloga pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Malo rabljeno, skoro novo
mizarsko orodje
 se prodaja.
 Fl. Zollet, Mala čolmarška ul.
 št. 12, Trnovo v Ljubljani.

Stanovanje

z 2. ali 3. sobami in pritlikino 1800
 mirna stranka za majev termin.
 Ponudbe pod „A. S. 252“ na
 uprav. »Slovenskega Naroda«.

Napredaj je 258

majhno posestvo

z gospodarskim poslopjem; vse v dob-
 rem stanju, s sadnim vrtom in s 7-8
 mernikov posetve. V hiši je dobro
 vpeljana trgovina. Posstvo leži v ve-
 liki vasi in na zelo prometnem kraju
 na Gorenjskem. — Proda se po zelo
 ugodni ceni. Naslov pove upr. Sl. Nar. 4.

Zajamčeno pristno 50%

slivovko

in 4633

tropinovec

K 112, prirodna vina K 40—
 do 56— za 100 litrov prodaja

I. Kravagna, Ptuj.

Vino! Vino!

Gospodom gostilničarjem v Ljub-
 ljani in na deželi vladno naznanjam,
 da sem

odprl

vinsko trgovino na debelo

na Lavrici pri Ljubljani
 (preje Lenče).

Zagotavljam, da imam in bodem imel
 le pristna, naravna vina, ker kupujem
 naravnost od kmetov-vinogradnikov
 lastni pridelek. Vzorci pošiljam pošt-
 nine prosto. Se priporočam 4631

Ivan Ogrin

Lavrica pri Ljubljani.

dela mokre kleti vlažna
 stanovanja
 zajamčeno suha
 I.REFERENCE. AVSTR. PATENT
 ZASTOP. ST. 36 PROSPEKTI
CERESIT
 Avstr. ceresitna družba z z. Dunaj XIX. Eisenbahnstrasse N. 61. Tel. 22288.

Sprejme se takoj izurjen

stenograf-strojepisec

pod ugodnimi pogoji v odvetniško pisarno. Služba stalna.

Ponudbe je vpošiljati na „Društvo slovenskih odvetniških in no-
 tarskih uradnikov v Celju.“ 262

Pazite
 na
 etiketo!
Pelinkopac
 POKORNY
 LIQUEUR MEDICINAL

Plesne toalete
 svilnate, volnene in batistaste v najmodernejših barvah in vzorcih
 priporoča 183
J. Grobelnik prej Franc Souvan in
Ljubljana, Mestni trg št. 22.
 Vzorci se razpošiljajo z obratno pošto.

Posojila
 doba pravne osebe in
 tveganje takoj in
 skrajno. Prihoditi je
 10 via. znamka. Do-
 sedaj se je izplačalo
 osebam vseh stanov že nad 800.000 K.
 Prošnje pisмено pod: 4743
 Kocina in hitra pomoč S. & Co., Kranj, poštna številka

Trgovski pomočnik

papirne ali galanterijske stroke, izurjen
 prodajalec, kateri ima veselje do poto-
 tovanja. se sprejme. Ponudbe na
 »Goričar & Leskovšek“ v Celju.

Na obroke zlata veržica

za gospode in dame

60 gramov težka, K 140—, me-
 sečno 4 K. Prve vrste srebrna
 ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K.
 Pošilja se na vse strani. Kdor
 bi rad ceno kupil uro in ve-
 žico, naj piše takoj R. Lechner,
 Breževa (Lundenburg) 299
 trgovina z zlatino.

Ceno čiško posteljno perje
 1 kg sivga očistnega 2 K.
 boljše K 2-40, napolneno
 K 3-60, belo K 4-80, prima mehke
 K 6—, veleprima K 7-20. Naj-
 boljše vrste snežno belo perje K 9-60.
 Izdelane postelje iz nepredirnega rdečega,
 modrega, belega ali rme-
 nega posteljnega inleta. Prav dobro napo-
 njeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga,
 116 cm široka K 10—, K 12—, K 15— in
 K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K
 13—, K 15—, K 18—, K 21—. Zglavnik
 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, K 3-50
 in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K
 4-50, K 5-50 in K 6—. Nepovoljno se za-
 menja ali denar nazaj. — Natančni ilus-
 trovani ceniki gratis in franko. 3350
 Benedikt Sachs, Lobes št. 35, pri Plzinju na Češkem.

Namesto za K 105— za K 56—

dobavljam franko na vsako
 postajo za reklamo nove vrste
 šivalne stroje „Singer“
 ki se gonijo z nogo z eleg.
 omarico in 10 letno garancijo.
 Odpošljam ko dobim 15 K zadatja, ostanek
 po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev
 »Ringschiff« »Central-Bobbin« za domačo ra-
 bo in za rokodelce po cenah na debelo.
 A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/III.
 Ceniki gratis in franko. — Hrvaška kores-
 pondenca. 3709

Stampilije
 vseh vrst za urade,
 društva, trgovce itd.
Anton Černe,
 graver in izdelovatelj
 kavičkovih stampilij
 Ljubljana, Šelenburgova ulica 1.
 Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko
 Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča
klobuke
 cilindre, čepice itd.
 najnovejšo fasono
 po najnižji ceni.
 Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto.

dežnike
 in solnčnike
 domačega izdelka priporoča
 tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
 Ljubljana
 Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn
 (poprej Henrik Korn)
 pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
 strelovodov, ter instalater vodovodov
 Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
 Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
 vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
 krivanje z angleškim, francoskim in
 tuzemskim škrlilem z
 asbest-cementnim škrlilom (Eternit) patent Natschek
 z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
 cementno in strešno opeko.
 Vsa stavbinska in galanterijska kle-
 parska dela v priznani solidni izvršitvi.
 Hišna in kuhinjska oprava. Posteljska posoda.
 Poprave točno in ceno.
 Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar
 Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

pušk in samokresov
 lovskih potrebišč, vseh del koles (biklov)
 kakor tudi
 umetnih okenj po najnižjih cenah.
 Popravila pušk, samokresov in biciklov
 točno in solidno.
 Cenovnik zastoj in poštnine prosto.

Primerno službo
 1800 mlad mož, več slovenskega in
 nemškega jezika, poraben kot sluga
 ali kaj enakega.
 Naslov pove upravništvo »Slov.
 Naroda« 216

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko iz-
 obrazbo ter pridne

trgovske pomočnice

sprejme tvrdka Jos. Errath v Mo-
 kronu (Dolenjsko). 196

Stroje za valjenje
 za domačo in divjo perutnino (donosno perut-
 ninarstvo) strokovno ureja pasmeno perutnino
 vseh vrst in vso perutninarsko opravo do-
 bavljajo specialna tvornica Nickerl & Co, dr. z
 om. z. centrala Dunaj-Inzersdorf, Triesterstrasse
 št. 30, telefon 9120. Zahtevajte katalog št. 46.

Zlata svetinja Dunaj 1912.
Zivčno
oslabeli
može
 pospešujejo povrnitev oslabilih
 moči s 4463
tabletami Evaton.
 Zahtevajte zbirko zdravniških iz-
 vidov. Poizkušnja K 420, polovični
 karton K 10—, cel karton K 18—
 po povzetju ali denar naprej. St.
 Markus-Apotheke, tvornica farm. spe-
 cialnih izdelkov, Dunaj III, Haupt-
 strasse 139. V Ljubljani lekarna
 Piccoli in lekarna pri Zlatem jelenu.

Proda se iz proste roke hiša šte. 60 v Zabukovci pri Celju.

2 njivi, 2 travnika, 3 pašniške parcele, vrt, hosta, sodnijska cenilna vrednost
 25.000 K, v hiši dobro ideoča gostilna in prostor za trgovino, pekarija, obsežne
 gospodarske shrambe, stiskalnica, ledenice, kozolci, lega ugodna, promet vsled
 bližine premogovnika velik, nadalje hiša št. 1 v Zabukovci z žago s stalno vodno
 silo, gospodarskimi poslopji, sušilnico za hmelj, travnik in njiva v sodnijski ce-
 nični vrednosti s pritlikino vred 10.000 K, istotako ugodna lega, proda se vsako
 posestvo posebej ali obe skupno.
 Vpraša se v odvetniški pisarni dr. V. Kukovca v Celju. 58

Tvornica nepremočljivih plaht in tkalnica cevi
 išče za Ljubljano in Kranjsko
zastopnika.

Gospodje uvedeni pri industrijah, domenah, graščinah, ekonomijah itd.,
 naj svoje ponudbe pod »Hohe Provision« naslove na uprav. »Sloven. Naroda«.

Večje komercialno podjetje išče
 za svoje pisarne primerni

cestni lokal

Vpoštev pridejo Glavni trg, Stritarjeva, Pre-
 šernova in Šelenburgova ulica.
 Ponudbe pod »Merkur« na uprav. »Slov. Naroda«.

Hoja človekova.

Predložiti Vam hočemo, kako je živčevje (od ptnice
 skozi hrbtenico do možganov) pri vsakem koraku izpostav-
 ljeno silnemu pretresu. Zato pa je vsakogar dolžnost, se po-
 služiti pomoči, ki popolnoma odstrani živce pretresujoče in
 zdravju škodljive sункe.
 Starši, ki jim je res do zdravih živcev njih otrok, naj
 tega razglasa pač ne prezrjo. 232
 Skoro vsak do sita pozna mnoge praktične in obenem
 ekonomične prednosti gumijevih podpetnikov Berson in sma-
 tra za dolžnost, p. n. občinstvo opozoriti tudi na to, kako
 veliko vrednost glede pospeševanja zdravja imajo gumijevi
 podpetniki Berson in jih za to večkrat zdravniško priporočajo.
 Berson edini spaja vse prednosti in uživa zatorej pri
 p. n. občinstvu upravičen sloves najboljšega gumijevga pod-
 petnika. Gumijev podpetnik Berson se izdeluje iz posebne
 gumijeve zmesi, za kar se rabi samo gumij fino-Para in
 ki peti daje prav posebno stanovitnost in za prijetno hojo
 potrebno prožnost.
 Zahtevajte torej pri kupovanju pristni gumijev
potpetnik Berson
 in v lastno korist zavrnite vsako drugo znamko.
 ptnica

stalne krajevne zastopnike

sprejme proti mesečni gotovi plači 200 K
 poleg dobre provizije velika avstrijska banka
 za prodajanje oblastveno dovoljenih srečk na
 mesečna odplačila. — Ponudbe pod »Sorgen-
 lose Zukunft, Post« na upravništvo »Sl. Nar.«.

Prodajalka

ki bi tudi znala lepa ročna dela, se
 sprejme takoj v trafiko.

Pismene ponudbe na naslov **Frano**
Druschkovitsch, Brežice ob Savi,
Spod. Stajersko. 206

Sprejme se samostojen

žagar

za venecijanski jarem na 3 liste v
 trajno delo na parno žago v Litiji.
 Vstop do 1. febr. 1914 ali tudi preje.

Vised prevzeta drugega podjetja se odda
 v **Kranjski gori**, kjer je sedež sodnije in
 davkarje in kamor zahaja poleti mnogo
 tujcev in turistov, po zimi pa sankarjev, v
 najem dobra ideoča sloveča
gostilna
 oziroma hotel »slavc«. Pripomni se, da
 gostilna še ni bila v najemu, torej se bode
 oziralo le na dobre in zmožne reflektante
 kateri lahko položijo tudi kavcijo. 187
 Natančneje se izve pri lastnici **Mariji Zoré**.

Vseh vrst kurivo

Mehka in trda bukova drva, cela in
 razcepljena ter v kolobarjih. Trbovelj-
 ski kosovni premog, K 2-90 do K 3-48
 za 100 kg. Trboveljski kosovni pre-
 mog, zlasti dober za štedilnike, K 2-76
 do K 3-40 za 100 kg. Velenjski sa-
 lonski briketi Klara, edino in najboljše
 kurivo za peči, K 1-40 do K 1-80 za
 100 komadov, postavljeno v hišo.
Lesna trgovina St. & C. Tauzher,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 47.
Telefon šte. 152. 4144

Spomini iz Carigrada.

(Črtice s potovanja 1. 1909.)

Selamlık. — Sultanov harem.

Bil je petek. Oktobrsko solnce je pripekalo kakor sredi poletja. Zlati rog carigradski je mrgolel parnikov, čolnov in čolničkov, da so se jedva izogibali drug drugemu. Po ulicah je drdrala nepregledna vrsta vozov in kočij, v Štambul pa je valovala brezštevilna množica v smeri proti staremu Sarajfu, kjer se je to pot imel vršiti selamlık.

Ob rtiču, kjer Zlati rog prehaja v Bospor, je bilo postavljeno vojaštvo vseh vrst — pešci, topničarji in konjeniki, vsi oblečeni v enostavne, a čedne svetloolovnatne uniforme.

Tik na mestu, kjer je imel stopiti na suho sultan Mohamed, je bila nameščena vojaška godba na konjih.

Svirala je neprestano. Bile so to koračnice, ki jih nisem slišal ne preje ne kasneje, čul sem posamezne instrumente, ki so mi bili popolnoma neznan, a vendar je bila godba ubrana in melodična, dasi je zvenela eksotično, da, naravnost divjefantastično.

Nekje ob Bosporu je počil top. Godba je mahoma utihnila, ob izlivu Zlatega roga v Bospor pa se je pojavil mal, kakor sneg bel parnik. Njegov pozlačen dimnik se je lesketal v solncu, da je človeku jemalo vid, na jamboru pa je vihrala svilena rdeča zastava z belim polumescom in zvezdo.

Poteklo je nekaj minut in k bregu je priplula elegantna jahta, iz nje pa je izstopilo njegovo veličanstvo Mohamed Rešad V. Godba je zaigrala himno, vojaštvo je prezentiralo, ljudstvo pa se je priklanjalo, polagalo dlan na čelo, na usta in srce in klicalo: »Padišah čok jaša« — padišah, sultan naj živi.

Sultan Mehmed! Pod pojmom »sultan« si navadno predstavljamo nekaj silnega, nekaj imponujočega. Toda sultan Mohamed po svoji zunanjosti ni ustvarjen, da bi mogel že s svojim nastopom imponirati.

Cokat, dokaj rejen mož je to, ki nima na sebi prav ničesar najestetičnega. Predstavljami si takega Urbena Trebušnika. Njegove noge delajo vso čast črki O: njegov obraz bi bil podolgast, ako bi ne bil prečelst; obraz je obkrožen od redke, neurejene polne sive brade, iz velikih, sanjavih, a vlažnih oči, ki mu zro izpod izredno velikih sivih obrvi, kakor tudi s celega obraza pa mu sije dobrodušnost, skromnost, a obenem tudi brezenergiznost.

Vidi se mu, da ni navajen zapovedovati in da mu je pasivna nekdanja njegova vloga prešla popolnoma v meso in kri.

Pozna se na prvi pogled, da sultan Mehmed ni samodržec, neomejen in rezoluten gospodar nad življenjem in smrtjo milijonov, marveč igračka, žoga v rokah drugih.

Hoteliir Pavlik, pri katerem smo stanovali v Peri, mi je pripovedoval razne zgodbe o njem, ko je bil Rešad še ubog ujetnik v svoji palači Dolma bagče.

Ni živel v razkošju in izobilju, vzel je pri dobrih ljudeh marsikaj na kredo in delal je tudi dolgeve kakor mi navadni smrtniki.

Hoteliir Pavlik je imel takrat tudi krčmico v bližini palače takratnega princa Rešada efendije.

In služinčad princu je hodila v gostilno čestokrat po jed in pijačo, a prav pogostokrat tudi na kredo.

Zlasti mnogo so porabili v palači Dolma bagče konjaka in tako se je zgodilo, da je Rešad efendija takrat, ko je zasedel prestol padišahov, ostal gostilničarju Pavliku dolžan še 60 frankov.

Pavlik je bil seveda silno ponosen in je hitel napraviti križ preko onega dolga. In kdo bi tudi ne bil ponosen, ako se nahaja med njegovimi dolžniki celo njegovo veličanstvo sultan sam!

Toda njegov ponos ni trajal dolgo.

Nekega lepega dne se je zgledil uradnik s sultanovega dvora in vročil presenečenemu hotelirju 60 turških cekinov v poravnavo dolga bivšega princa Rešada efendije.

Stali smo pred mošejo v starem Sarajfu ob skrajnem koncu Evrope. Silna množica se je tu gnetla, ob vrodu v mošejo pa so bili zbrani hodže in softe v belih turbanih — duhovniki in bogoslovci.

Zadonel je glas trombe, množica se je razgrnila, softe in hodže pa so se jeli priklanjati in kričati nam nerazumljive besede.

In pojavila se je pred mošejo odprta kočija, v kateri je sedel ležerno in apatično kakor da bi mu bil ves svet deveta briga, sultan Mohamed.

Z leve je istočasno prihajala dolga vrsta kočij. Ciceron ali kakor ga

v Carigradu imenujejo dragoman je nam šepnil, da je to cesarski harem. Jadno smo si popravili naočnike in nastavili krikala.

Prvi vozovi so bili tik pri nas, oddaljeni jedva dva, tri korake. Vozili so korakoma in bili so odprti. V njih so sedeli štirje in štirje evnuhi, skeplenci, čuvaji carskega harema, tolsti kakor pitani kapuni. Sami črni, oblečeni elegantno, po najnovejši pariški modi.

Takih evnuhov so obesili mnogo takrat, ko so zavladali Mladoturki in ž njimi Rešad efendija, sedanji Mohamed V.

Viseli so v strah in svarilo tam ob velikem mostu preko Zlatega roga.

In pravili so nam razni muslimani in kristjani, da se je takrat izkazalo nad vsak dvom vzvišeno, da marsikateri izmed takozvanih evnuhov ni bil — evnuh.

V zaprtih kočijah, a z odprtimi okni so se vozile haremske dame, tudi po štiri in štiri v eni kočiji. Takšnih ekvipaž sem našel nad 30.

V sprednjih kočijah so bile starejše dame, ki so brezbrizno in topo zrle predse, kakor da bi jih svet nič več ne zanimal. V vseh ostalih vozovih so sedele dame v cvetu mladosti.

Bile so to črnolaskke in plavalaske, a vse ideal ženske lepote. Odete so bile v težko azurnomodro, svetlozeleno in rdečo svilo. V bujnih lasih so jim lesketali briljanti, dijamanti in biserji.

Pajčolan, bela tančica, ki bi naj zakrivala njih nebeski obraz, so imele koketno zavito preko čela, njihove velike, temne, globoke, sanjave oči pa so švigale semtertja, kakor da bi se v trenutku hotele oškodovati za to, da jim sicer ni dovoljeno svobodno zreti v pestri svet.

Rus, stoječ tik pri meni, je takrat vzkliknil: »Vot, kakija čudeša ot ženščini!« In nehoti sem tudi jaz glasno pritrtil: »Pravda, kakija čudeša!«

Ali so te krasotice padišahove žene, ali so sultanove favoritnje, ali njegove hčerke, ali princezinje sorodnice? Kdo bi to vedel?

Kdo ve, ako ni marsikateri izmed teh lepotic tekla zibelka v romantičnih gorah čerkeških, v ravninah Mezopotanije ob Evfratu in Tigru, v pešeni Arabiji ali pa v deželi starih faraonov?

Na trgu pred mošejo je zavladala tišina, skozi vrata so prihajali zamolkli glasovi pobožnih molitev, z minaretov svete Sofije pa se je čul zategnen klic muesinov »Alah il alah, Mohamed rasuli alah« — Alah je bog in Mohamed je njegov prerok!

R. P.

Za odvračalno sredstvo pri obolenostih sopol za odvrnitev resnejših bolezni, se s točnim, kašelj blažečim učinkom prav dobro obnaša blagolastni Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi. Dobiva se po skoro vseh lekarnah in stane steklenica 2 K 20 v. Strogo je paziti na ime Thymomel Scillae.

SIR

zelo fin, polnemasten, kakor tudi skuta se dobi najceneje v mlekarini Ivan Vičmar Crni vrh nad Idrijo.

Proti

zobobolu in gnijlobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 kremo.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Realijska cesta št. 1

1 poleg Franc Ježlovega jubilejnega mesta.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajen, železnice, c. k. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine ustne in zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnozanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST

Ljubljana

Zidavska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka na čisto, gospode in otroka je vedno na izbora.

Vsakič naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se ohranjajo in zadržujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Pozor!

Drože (Presperm)

Pozor!

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozarjam pa, da moje materične drože so za 50% boljše od vsakih špirtin drož. Špirtine so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

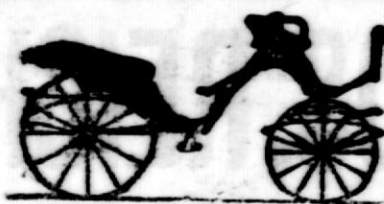
Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož

3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

Ljubljana, Slomškova ulica št. 6

ima naprodaj

10

jako lepih

sani.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kraj.

Pristno angleško blago.

Elegantna izdelava.

Točno in solidno.

Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidavska ulica št. 5.

Bogato opremljena zaloga živalskih

potrebščin, prireditelj in izgotovljenih

vezanin kakor tudi k temu pripa-

dati material.

Montiranje, predtiskarija, tam-

bariranje in plisiranje. .:

NEIGE DE FLEURS

* „Cvetlični sneg“.

novo vrste, znanstveno izdelana
Pakica 80 h.

krema za roke in obraz
Dobiva se povsod.

higienično najb. toaletno sredstvo sedanosti.
3347 Škatlja K 1-60.

Kupujte in zahtevajte odino lo

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

44

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Dobro blago se samo hvali!

122

G. F. Jurásek

vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune „Weichold“ in druge ter vse potrebščine glasbil. — Jamcim pismeno 10 let. — Zavod za uglaševanje ter popravlja glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem »Glasbeni Matice«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglaševanje ter popravlja vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana tyrdka

f. G. Jurásek.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

ODNOS PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vožnja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za

40 Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

1889.

25

1914.

letni obstoj domače tvrdke.

Lud. Černe

juvelir in trgovec z urami

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Poročni prstani lastnega izdelka, kakor tudi

: kompletne kasete namiznega orodja :

po najnižjih cenah.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najvišje število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najvišjo svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni kratni predmeti v zlatu in srebru.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato

opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno

:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago

:: za izposojanje ::

ob mrzavih odrih

drevesne ovetlice,

kakor tudi naj-

nožje dekoracijske

ovetlice za dverane

in balkone. .

Imam tudi vsakovrstne

sadike do najlahtnej-

ših cvetic in zelenjadi.

Sprejemam tudi naro-

čila za na deželo. Vsa

naročila se izvršujejo

:: točno in solidno. ::

Ivan Bizovičar,

vrtnar, Ljubljana. .

Nepremokljivost betonske in betonske opne malta.
Osnovenje visokih zidov in preostrov.
Proti vremenu odporne stene, hramovi do 100 m visoki s betonom spom povzroči samo

„STEARIT“

Receptivni in vsake nove stavbe.
 Zastopstvo: Prospekt G od
 komične tiskarne Traiskirchen pri Dunaju, Liechten & Co.
 Prodajna pisarna in skladišče F. P. Vitoš & Co. v Ljubljani.

Prosim, oglejte si predložene oblike nog in ne boste prišli težko do prečiščenja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večaka. 61 Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Perje
 za postelje in puh
 priporočila po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
 proje F. Niti
 Pred Skofije št. 20.
 Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
 otroških vozičkov
 in navadne do najfinjšije

žime.
M. Pakić
 v Ljubljani.
 Neskončno naročilom se po želji s posreduje.

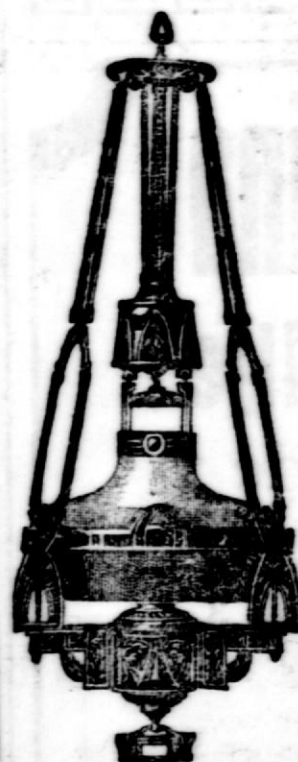
Ustanovljena 1845.

Parno barvarstvo
 ter kemično čiščenje in
 snaženje oblek.
Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
 Sprejemališče
 Selenburgova ulica št. 3.
 Postrežba točna. Solidne cene.

*** | *** | ***

A. Agnola
 Ljubljana,
 Dunajska cesta št. 13.
 Izborna zaloga
 namiznih in na-
 stropnih
svetiljk
 najnovejše vrste
 po nizkih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke
 hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkim to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliženost in prehlajenja

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpotčev sok**. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh belinskih blagaja.

Razpisi se 2 krat na dan na vseh straneh.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka
 lekarna pri zlatem orlu
 Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Moderno konstruirane

Dr. Gasparyja forme

za vsa dela točnega in litiga umetnega kamena so se obnesle. Stroji za otle betonske kvadre, stroji za cementni strešnik, stroji za cementni zidak, stiskalnice za plošče, stroji za drenažne cevi.

Stroji za mešanje betona. — Kamenolomni stroji.
 Naprave za žlahtni omet.

Naprave za izmivanje in sortiranje peska in kremenca. Strojna tvornica

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

Brošura št. 24 prosta. Obisk se želi.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v
„Narodni knjigarni“
 Prešernova ulica št. 7.

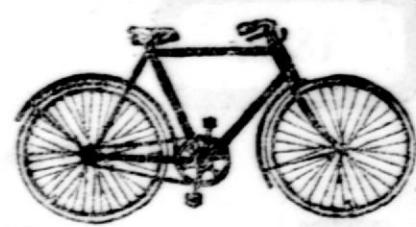
Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.
 Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via S. Spiridione št. 12.

Ivan Jax & sin

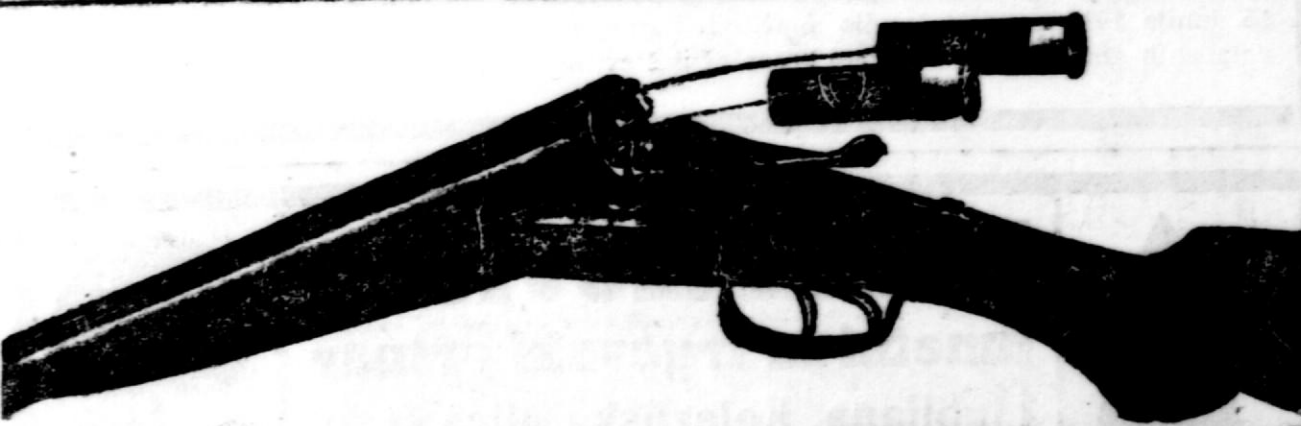
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
 priporočila svojo bogato zalogo
vozniških koles

Šivalni stroji
 za rednino in obrt.

Brezplačni kurzi za
 vezenje v hiši.
 Pisalni stroji
 „ADLER“,
 Pletilni stroji
 vseh velikosti.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.
 puškar

priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck & Kruppovi cevi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
 po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
 Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštino prosto.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga
Red Star Line
 Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.
 Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej **stev. 35,**

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Anversa New York

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodsko sobe. Preproge, zastirke, modroci na vzmet, žametni modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Povodom novega leta si naročite

prvi slovenski leposlovni mesečnik

„LJUBLJANSKI ZVON“

ki nastopa z novim letom 34. leto izhajanja.

„Ljubljanski Zvon“

šteje med svojimi
sotrudniki naše naj-
boljše pripovednike,
pesnike in kritike;

„Ljubljanski Zvon“

poroča nepristran-
sko o vseh važnejših
slovenskih in slo-
vanskih književnih
novostih.

„Ljubljanski Zvon“

si je tekom svojega
33letnega izhajanja
pridobil v našem slov-
stvu odlično mesto.

Januarska številka „Ljubljanskega zvona“ prinese med leposlovjem začetek
Jv. Cankarjevega romana „Ottakring“, Milan Pugljevo črtico „Mati“,
Kuharjevo skico iz potepuškega življenja „Za delom“, Labudovo „Na
oklicih“, Jugovo vinjeto „Moj greh“. Vladimir Knaflič priobči študijo
„Giovanni Boccaccio“, V. Mazl poroča o jesenski glasbeni sezoni v Ljubljani.
Zisrek prinese knjižne ocene izpod spretnega peresa J. Dobeljaka,
Felicijana, Pešiča, prof. Westra itd.

Naroča se:

Upravništvo „Ljubljanskega zvona“ Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Prosimo, odrezite in pošljite na enostranski naslov:

Samostojno misleči kmetovalci!

Naročajte si z novim letom
priljubljeni

„SLOVENSKI DOM“

napredno kmetско glasilo

kateri izhaja že četrto leto
in velja za vse leto

le K 3.—

Izhaja vsako soboto v obsegu 12 strani,
prinaša dopise iz vseh krajev naše
slovenske domovine, daljše povesti in
gospodarske stvari ter najnovejše zani-
mive dogodke širom sveta.

Inserati

**V „Slovenskem Domu“ imajo
velik uspeh. Cene jako zmerne.**

□ □ □

Naroča se:

Upravništvo „Slov. Doma“ Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5.

in pošljite na enostranski naslov:

Naročam 1 izvod „Ljubljanskega zvona“ *) in prosim, da se mi pošlje 1. številka
letnika 1914 s položnico, na naslov:

Ime in preime: _____

Značaj: _____

Stanovalešče: Kraj, dežela _____

Ulica (cesta) _____ št. _____

Podpis: _____

*) Kar se ne želi, naj se blagovoli prečrtati.

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev ali lipov, razpošiljanje franco v pločevinastih škatljah po 5 kg po povzetju za K 8-90. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Erster ung. Bienenhonig-Export) **BALATONFOKAJAR**, (Ogrsko)

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-42. Ilustrovan cenovnik i, zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprti 30 h). — **L. Singer** higijena manu-faktura, Dunaj FL. Wiesingerstr. 8.

Kako si drzneš, prineseš kaj drugega nego dokazano dobri cigaretni papir ali stročnice

Ottoman.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

„... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Rezervni fond K 60.700.726-18 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici štev. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

RAZNOŽEVANJE PISAVE POTOM STEKLENE PLOŠČE.

To je najnovejša iznajdba na tem polju, katero vplejemo pod imenom „Opalograph“ odtisi, ki so napravljeni s tem aparatom, ne izgledajo kot kopije ampak kakor originalna t. j. osebna pisma (posebno važno za odposiljatelje ponudb itd.) Vsak nevajen napravi lahko od vsakega s tinto in peresom ali pisalnim strojem zgotovljenega originala (tudi ščica ali risba) več tisoč kopij v različni barvi (even. vsaka kopija v različni barvi). Aparat je zelo preprost in ne zahteva nobene stiskalnice in tudi ne pride nobena masa (želatin itd.) ali gosta tinta v poštev. Ceniki, vzorci tiska in reference zastonj. **Brezobvezno razkazovanje.**

THE REX Co., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7. Telefon št. 38.
Zaloga pisalnih in raznoževalnih strojev, njih potrebnih ter pisarniških oprav.

„PFAFF“ Pozor! Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojalu ime „Pfaff“ in se zanj 10 let jamči.

Velika zaloga koles

kakor **Wallergrad, Puch**, solidno ljudsko kolo **Kosmos** in **Ilirija** kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri trdki:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

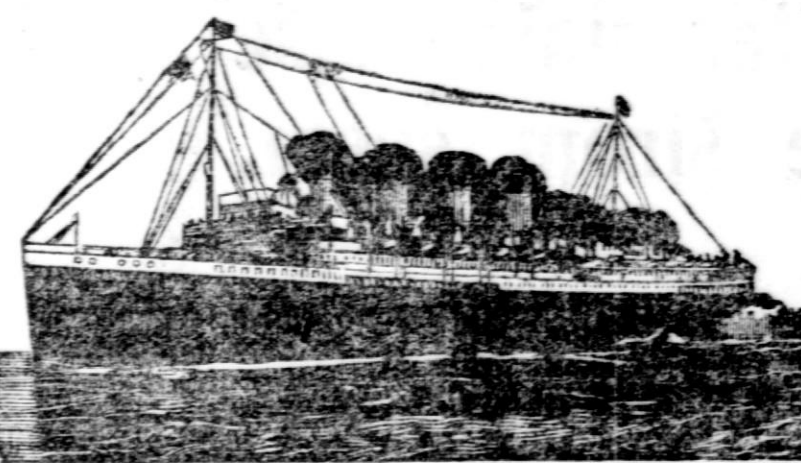
Najkrajša vožnja iz

Havre v New York.

Odhod iz Ljubljane vsak torek.
Vožnja iz Havre v Kanado vsak mesec enkrat.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobis edino pri

3439

Ed. Šmarda

oblastveno pooblaščen po-
tovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posejilnice,

nasproti gostilni pri „Figovcu“.

Vozne liste iz Amerike

in stare domovine po naj-
nižji ceni. Izdaja vozne

liste po vseh železnicah

za prirejanje zabavnih in

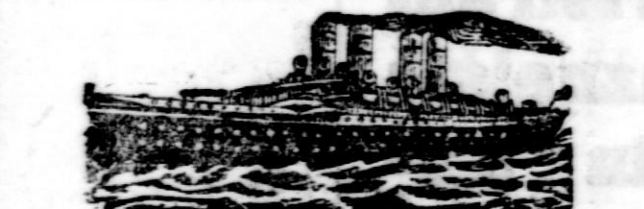
romarskih viakov. Vsa po-
jasnila istotam brezplačno

Uradnika

sprejme za poludnevno event. celo-
dnevno uradovanje trgovska obrtna kre-
ditna zadruga v Celju. Ponudbe katere
se imajo poslati pod naslovom: Poštni
predal št. 44. Celje, se imajo vložiti do
20. januarja 1914. 98

Denar nazaj,
če ni uspeha.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.
Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.
Dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za
vsako starost, **zanesti živ uspeh.** Rabi
se zunanje. Poizkusna pušica K 3, ve-
lika pušica, zadostna za uspeh K 8-
Razpošiljanje strogo diskretno. 3895
Nos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zla-
tem jelenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Utonia iz Reke dne 24. januarja 1914.
Franconia iz Reke dne 2. febr. 1914.
Panonia iz Trsta dne 3. februarja 1914.

Iz Liverpoola:
Carmania dne 24. januarja in 21. februarja
1914.

Mauretania dne 31. jan. 1914., 28. febr.,
21. marca 1914. in 11. aprila 1914. 26

Campania dne 7. febr. 1914., 14. marca
1914., 4. in 25. aprila 1914.

Lusitania dne 14. februarja, 7. in 28. marca
1914., 18. aprila 1914.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlašek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Miramar, 7.

pri vseh agenturah v deželnih glavnih

mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri trdki

Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih

agenturah in agentih Dalmatie. — Cene:

III. razred Trst-New York: za v Kanado po-
tujoče K 140 za prostor, za v Združene

države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Davek na špirit!!

Z ogromnim zvišanjem davka na špirit, ki stopi v veljavo že 1. februarja, je nujno priporočati, da si vse spirituoze sami izdelujemo.

Oni reflektanti, ki bi si to izdelovanje radi uredili po praktični metodi in s tem mnogo prihranili, naj se pod šifro „Grosse Ersparnisse 4351“ takoj oglašijo na anončno ekspedico M. Dukes Nachf. d. d. Dunaj I/1, Wollzeile 9. Izkušenega strokovnjaka postavi zadevna tvornica brezplačno na razpolago.

C. kr. priv. tovarna za cement

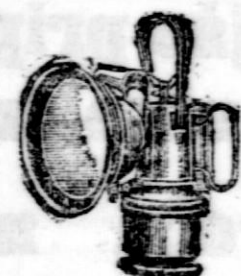
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

4355
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zahtevajte **gratis** in franko moj katalog o

električnih in acetilenskih svetiljkah

za vsako porabo. — Izborne električne žepne svetiljke, jasno svetleče, kompletne po K 2-
240, 280. — **Električne ročne svetiljke** v kovinskih škatljah po K 4- in 5-
— **Hišne svetiljke** v leseni skrinjici K 450.

Acetilenske ročne svetiljke

iz medi, ponikljane, prav stanovitne, ki se porabi za visečo ali namizno svetiljko K 4-
5-
6-
Po povzetju razpošilja

A. Weissberg, razpošiljalnica Dunaj II, Untere Donaustr. 23/III.
Hrvaška korespondenca.

Triumph-Štedilnike, peči, trajnogoreče vloge

(za vzdat v lončene peči)

varstvena znamka

ceniki zastonj!

Do glavni naslovi se vsakemu naznani jo.

Triumph tovarna

Štedilnikov in peči z z.o.z. Wels

Gorenje Avstrijsko.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 8.000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **43/0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

„ ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **44/0** „ „ „ vseh vrst po dnevnem kurzu. „ „ „

Upravništvo

„Ljubljanskega Zvona“
„Slovenskega Doma“

Ljubljana

Knaflcova ulica 5.

Znamka za
5 vinarjev.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; beljšega 2-40 K; prava polbelega 280 K; belega 4 K; belega puhanega 816 K; kg veličnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K; 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, sivga 10 K; najfinjši prani puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitiga rdečega, mo-nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhanim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. **S. Benisch, Dešenice št. 787, Češko.**

Lepa in solidna

oprema za nevesto

izdelana v lastni šivalnici, je razstavljena od 13. do 20. t. m. v izložbah trvdke

Ljubljana **ANTON ŠARC** Ljubljana
Selenburgova ulica šte. 5.

Citajte v Vašo lasno korist!

V današnjih težavnih razmerah **zamorete obogatiti se s srečo!**
TURSKA SREČKA je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,

POZOR! Prihodnje žrebanje se vrei 1. februarja 1914.
1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz 1. 1888 (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5.—.

1 turška srečka iz 10 žrebanj vsako leto na me-
1 srečka ital. rdečega križa sečne obroke po samo 6 kron.
Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Geške industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani, št. 1.
Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

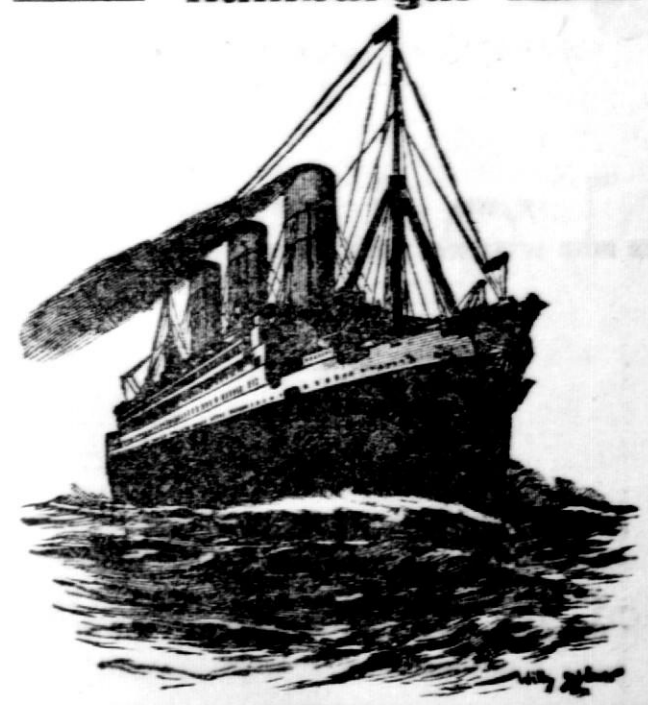
Visoka 68 cm in široka 55 cm je naj-
lepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in naj-
dovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-
ŠERNOVA UL. ST. 7

Potniki v Ameriko!

ki so previdni, se vozijo dandanes samo z
najnovejšimi parniki „Velikani“ preko
Hamburga.

Največji parnik na svetu je

„Imperator“.

Dolg je 920 čevljev (280 metrov),
nosi 50.000 ton ter je prva ladja
na 4 vijake, dočim so bili dosedaj
največji in najhitrejši parniki samo
na 2 vijake. „Imperator“ je
široko morje preplul v 20 dneh
trikrat ter se je moral pri tem še
v Hamburgu in v New Yorku z
izkladanjem in nakladanjem po
poldrugi dan muditi.

Morska vožnja v 6 do 6 1/2 dneh
se popolnoma jamči.
O prvi vožnji „Imperatorja“
piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka:
„Imperator“ je višek moderne
tehnik. Ropotanje strojev se čisto
nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno,
da človek skoraj ne ve, da je na
vodi ter se niti malo ne da pri-
merjati z drugimi morskimi veli-
kani. Približno tako so urejeni
tudi drugi „Velikani“ Hamburg-
Amerika linije. Vsi imajo v III.
razredu sobe z 2, 4, ali k več-
jem s 6 posteljami. Hrana je
obila in dobra. Taki „Velikani“ so
pogoj „Imperatorja“: Kaiserin
Auguste Viktoria (25.000 ton),
„Amerika“ (24.000 ton), „Cleve-
land“ in „Cincinnati“ (po 20.000

ton) itd. **Važno!** Vsak potnik dobi pri meni pismeno garancijo, da je prost
vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripelje v Hamburg.
2558 Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Kolodvorska ulica,
velika številka 28.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopic
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna****Jak. Zalaznik**

Stari trg šte. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manu. trgovine

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in selenikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Pozor!**Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele**

v mestu kot v okolici se pod tako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo:

3936

Valentin Accetto, Kolodvorska ulica št. 8.

Proda se

v konkurznem maso Mijo Dolinar iz Vel. Doline spadajoče ostalo

**štacunsko blago, obsežajoče nekaj špecerjskega
in galanterijskega in nekaj manufakturnega blaga
in nekaj drugih premični razun štacunske oprave.**

Inventurna cena blaga v prodajalni v Vel. Dolini znaša 944 K 65 v
in v prodajalni-filijalki na Obrežju pri Bregani 2934 K 78 vin.

Kdor si hoče blago ogledati, se mora zglasiti pri g. Franc Dolinarju v
Vel. Dolini.

Vse blago se proda brez vsakega jamstva za količnost in kakovost
proti takojšnjem plačilu v gotovini. Kupljeno blago se mora v enem tednu
odstraniti.

Ponudbe se morajo poslati podpisnemu upraviteljsstvu do 31. janu-
arja 1914.

Ponudniki so vezani na ponudbo do 10. februarja 1914.

Kostanjevica, dne 10. januarja 1914.

Jožef Rohrman

246

c. kr. notar kot upravitelj konkurzne mase.

Samo za gg. krojaške mojstre!

Za prihodnjo spomladansko in poletno sezijo zahte-
vajte elegantne zbirke vzorcev samo od češke firme

**Ekrt & Koška, Praga I
Representačna palača.**

Dobavljanje sukna in krojaških potrebščin.

Najcenejši nakup.

68

Vzorci gratis in franko.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katera trvdka se zdaj glasi:

2093

Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebnih
telovadn. orodja in avtomobilov d. a. o. j. Praga-Smiehov
R. A. Smekal V. I. Stratilok V. K. Smekal

Opozorjamo

da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške trvdke po svojem za-
stopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške oznike in ponujajo
svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko trvdko.

C. kr.
kmetijska družba
hranišča v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejemajo družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastopj.

„Kmetovalca“
s priloga
„Kmetovalca“
in
„Kmetovalca“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastopj. Posamezne številke zastopj na ogled. 4744

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd. dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zagotovo vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

Franc Kos Ljubljana,
Sodna ulica.

Podpisuje domačo industrijo!
Stare nogavice se
cene podpisujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modrčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, se cene velike nižje.

Gospodična

za trgovino z mešanim blagom, ki zna dobro računati in v nemškem jeziku voditi enostavno knjigovodstvo, se takoj sprejme.

Lastnoročne ponudbe na: Umetni mlina Weiss Bela, Belatinci, Ogrsko.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

je priporočil v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani coniki zastopj.

Prodaj svoje posestvo

v mestu Črnomlju, obstoječe iz gostilne, znane pod imenom »Kožarjeva gostilna«, ledenice, mesnice, gospodarskih poslopij, zasebne hiše z velikim vrtom in dvoriščem ter s celim inventarom, koncesijo itd. Cena 60.000 kron. Potrebni kapital 30.000 kron.

Pobližje informacije daieta moji pisarni

v Ljubljani, Strelška ulica 29, in v Črnomlju.

Jos. Lončarić, podjetnik.

Usta-ovljestvo L. 1042. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana. Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Naročite si „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki je jako zanimiv, zabaven in pošten list s slikami. Izhaja v Ljubljani ter stane za četrt leta 250 K. Novi naročniki dobe še vse letošnje številke in velik ilustrovani koledar zastopj.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvrstnim cenim

plzenjskim pivom

iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

Največja čisto slovanska pivovarna.

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann. Zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to pivo v slovanskem grandhotelu „Balkan“ v Trstu, Via della Caserma in v slovanskem hotelu „Lacroma“ v Gradežu.

Edina prodaja (Alleinverkauf).

Bösendorfer, Hözl Heitzman Förster, Rud. Stelzhammer, Gebrüder Stingl, — Laub, Gloss in Hofmann

na obroke od K 15— in 20— naprej.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zaprizeženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča. Največja in najsposobnejša tvrdka vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij na avstr. jugu.

Zvezda nasproti nunske cerkve. Ljubljana, Kongresni št. 15. Zvezda nasproti nunske cerkve.

Velikanska izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. — Oglejte si klavirje z angleško Erard in francosko Lezoff — mehaniko. — 10 letna postavno obvezna garancija. Najcenejša izposojevalnica. — Ugodna zamena. Ugaševanje in popravila strokovno in ceno. — Tu omenjene najboljše fabrikate imam za Kranjsko le jaz v zalogi zato svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega poštenja pri trgovcih, ki nimajo niti enega pomembnega fabrikata v zalogi pa se držejo kričati o dobrem blagu.

J. POGAČNIK

Zaloga pohištva in mizarstvo. Ljubljana, Marije Terazije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob v različnih : najnovejših slogih. Zaloga otomanov, divanov, žimnic : in otroških vozičkov.

Spalnica v amerikanskem orehu 350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

KASLAJOCIM otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez, lajša in pomirjuje dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika. 1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako se pošlje naprej 2-30 K. 3 steklenice ako denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20.— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah, dr. G. Piccoli, R. Sušnik.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000—
Vlog „ 43.500.000—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je pupillarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 1/2 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.